SAN ANTONIO

45

VIVAT BERTAGA!

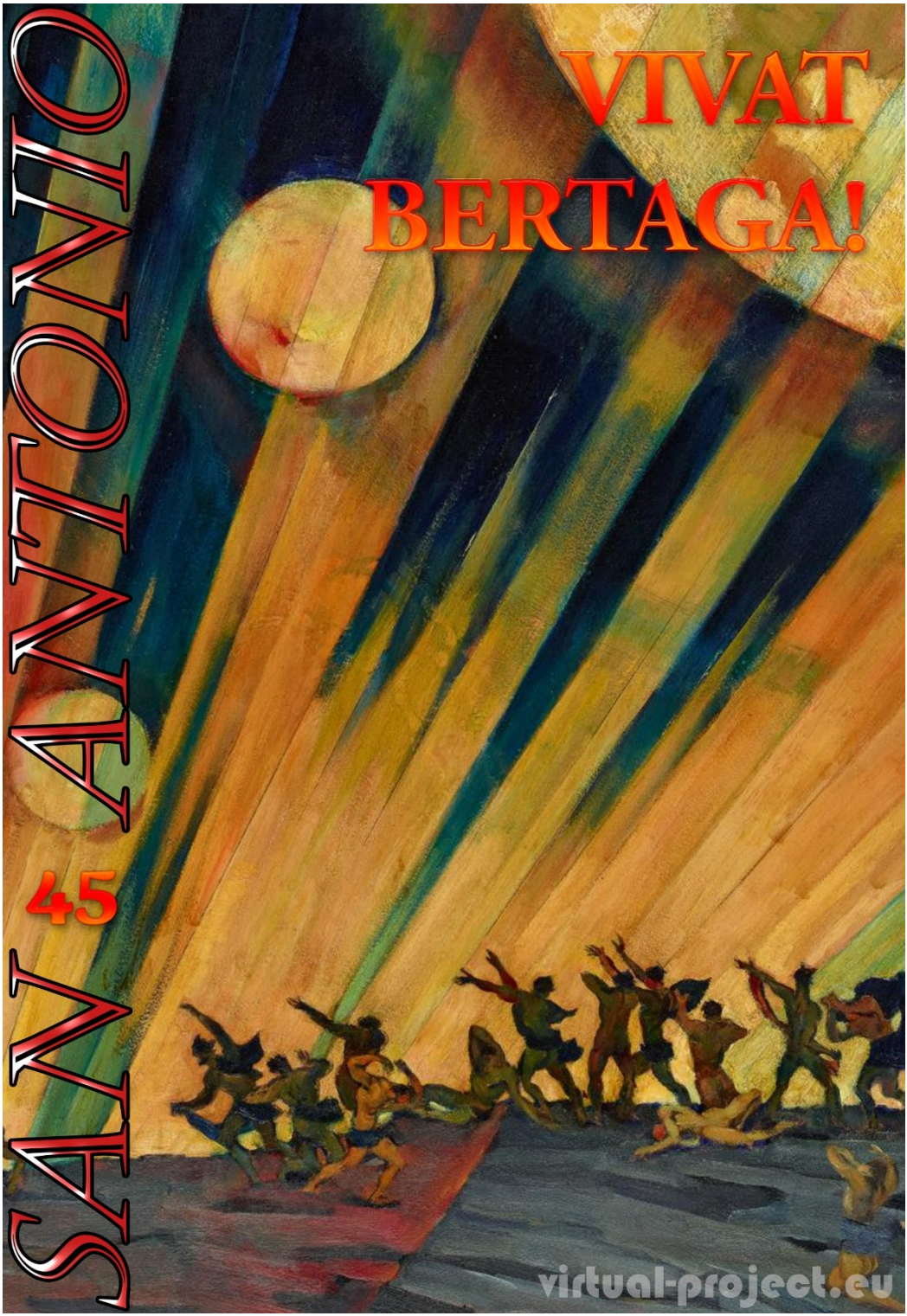

virtual-project.eu

SAN-ANTONIO

VIVAT BERTAGA!

Original: VIVA BERTAGA! (#69)

Colecţia San-Antonio nr. 45

Traducere de
MĂRGĂRITA VAVI PETRESCU

virtual-project.eu

UNIVERS

2014

CAPITOLUL I

ÎN PROPRIA LUI UMBRĂ

— Eu, e de părere Pinaud, sunt mai mult ca sigur că pedeapsa cu moartea nu va fi niciodată abolită în Franţa. Şi ştiţi de ce?

Brigadierul Laronde şi cu mine ne recunoaştem incompetenţa, Laronde prin emiterea unui sunet incert, care leşină în jurul mucului de ţigară, iar servitorul dumneavoastră printr-o sobră clătinare a capului.

Ramolitul îşi trece două degete veştejite între gulerul destrămat al cămăşii şi gâtul lui de găină plin de peri zbârliţi, fiecare dintre ei părând să crească din mijlocul unei inflamaţii a ganglionilor lui limfatici.

— Fiindcă, reia el doctoral, francezii au o mare slăbiciune pentru ghilotină. Am impresia că-i invenţia cu care se mândresc cel mai tare. Ea simbolizează în ochii lor Revoluţia de la 1789, adică perioada cea mai celebră din istoria Franţei. Pentru că, nu ştiu dacă aţi remarcat, popoarele se fălesc mai mult cu revoluţiile lor decât cu războaiele câştigate...

— Vorbeşti ca din carte, mă mir eu.

Întind mâna pe deasupra mesei şi iau volumul pe care amicul meu e pe cale să-l consulte. Se intitulează *O sută şi una de modalităţi pentru a străluci în societate,* iar Decrepitul tocmai ne-a recitat paragraful doi de la pagina 16, asortându-i o intonaţie plină de nonşalanţă.

— Ce-ai de gând, nene, să te orientezi spre diplomaţie? fac eu frunzărind ghidul.

— Am observat, răspunde Behăitul, că foarte adesea te izbeşti de chestiuni inutile pe care nu ştii cum să le expui. Lucrarea asta mi se pare deosebit de preţioasă, fiindcă are în ea reţete infailibile de conversaţie.

— Dacă toată lumea o cumpără şi se inspiră din ea, conversaţiile de salon or să înceapă rapid să fie asemenea concursurilor de la Conservator...

Zbârnâitul telefonului pune capăt (provizoriu) schimbului

nostru de opinii. Laronde, care stă cel mai aproape de aparat, ridică receptorul, articulează un „Mda” prin terciul de tabac, apoi îşi scoate ţigara pentru a recita un „Dar bineînţeles, domnule director” admirabil formulat. Din uniforma respectului său nu lipseşte niciun nasture.

— Pentru dumneavoastră, domnule comisar! şopteşte el întinzându-mi receptorul.

Crezând că spiritul meu deductiv moţăie, se simte obligat să adauge: „E şefu’”. Vocea Bătrânului e la fel de rece ca mucii care atârnă din nasul unui om de zăpadă.

— Bună ziua, San-Antonio, ce zice cântarul în dimineaţa asta?

Îmi dreg glasul.

— Optzeci şi şase, domnule director.

Tăcerea lui e mai ascuţită decât poansonul unui bijutier care gravează verighete.

— Îţi baţi joc de mine?

— Nu-mi stă în obicei, i-o întorc eu urgent (cum m-a învăţat un amic jucător de tenis).

— Ei, comedie cu pălărie[1], dar ieri arăta optzeci şi patru!

— Ştiu prea bine.

— Recunoaşte, San-Antonio, i-ai mărit cumva raţia?

— Nici pomeneală, domnule director. În douăzeci şi patru de ore, omul nostru a mâncat două andive fierte în apă, fără unt şi fără sare, un măr şi un iaurt, care reprezintă un total de o sută cincizeci de calorii; pe când el ar avea nevoie de cel puţin trei mii! Suntem cu mult sub media energetică a Indiei. În plus, am prelungit şedinţele de saună la o oră şi jumătate. Am impresia că metabolismul lui e de vină.

— Baliverne! Dieteticianul afirmă fără echivoc că, de la începutul tratamentului până în prezent, pacientul nostru trebuia să fi ajuns la greutatea dorită de şaizeci de kilograme. Vrei să ştii părerea mea? Cineva din anturajul dumitale trădează!

Îmi rotesc periscopul asupra anturajului meu. Se compune din Laronde, un băiat fără complicaţii, pasionat de grădinărit. Deocamdată, aplecat asupra catalogului unui pepinierist olandez, înseamnă cu creion roşu bulbii de lalele pe care îşi propune să-i comande. Mototolitul completează „anturajul”

[1] După dispariţia bătrânului, această expresie va fi definitiv radiată din dicţionare. (n.a.).

pomenit mai sus. Trebuie să vă spun că n-am nevoie să-mi răsucesc creierii în chip de tirbuşon pentru a-l demasca pe trădător, dacă există vreunul.

— Îl supraveghezi strict? reia boss-ul.

— Extrem de strict, domnule director.

— Timpul a ajuns să ne preseze. Dacă nu pierde douăzeci de kilograme până săptămâna viitoare, totul e compromis.

— Ştiu, domnule director, totuşi nu-l pot tăia în bucăţi.

— Îşi ia pilulele cu regularitate?

— Chiar eu i le dizolv în singurul pahar de apă la care are dreptul.

Tac din gură, fiindcă răsună un vaiet prelung, provenind de pe coridor. „Mi-e foame”, geme un glăscior anemic, un glăscior pierit.

— Cum se comportă?

— Îţi stârneşte mila. E dărâmat. Abia dacă mai are putere să ceară de mâncare. Mă întreb dacă nu-i riscant ce facem noi, domnule director.

Big Boss-ul plescăie uşor din limbă, iritat.

— Trebuia să nu se bage în beleaua asta, San-Antonio.

Închide telefonul.

Taica Pinuche îşi ridică nasul mustind din manualul de conversaţie.

— Ai neplăceri? mă întreabă el cu frumoasa-i voce de capră biciuită.

— Berechet!

Vaietul începe iar, mai sfâşietor ca înainte. Te seacă la inimă şi la măruntaie. Mai ales la măruntaie. Pentru că eu sunt cel care am ajuns să slăbesc în afacerea asta rocambolescă. Îmi fac scrupule pentru fiecare îmbucătură, gândindu-mă la nefericitul pe care-l înfometăm deliberat, minuţios, ştiinţific; şi astfel, mesele mele încep să fie tot mai frugale.

— Aş vrea să mă duc să-i ţin companie, rosteşte desuetul, închizându-şi preţiosul manual.

— Doctorul a spus că repausul complet...

— N-am să-l obosesc.

Se ridică. Iar eu, de asemenea.

— Îmi permiţi, Pinuche?

Mă apropii de el şi mă apuc să-l scotocesc peste tot.

— Ce te-a apucat? protestează tăticul. Ştii că eşti reuşit?

— Vreau să mă asigur că nu-i duci haleală pe şest. Ştiu eu ce suflet bun ai!

Pinaud ridică din umeri.

— Ai merita să fac asta! declară el. Când văd cum te porţi, San-Antonio, aproape că mi-e ruşine că-s francez!

Îl escortez până la uşa prizonierului. E vorba de un grilaj ale cărui bare sunt dispuse la intervale savant calculate, am să vă explic de ce în cele ce urmează, cu condiţia să nu mă plictisiţi. În spatele gratiilor, cum ar zice Jean Gabin, e o mică încăpere mobilată cu un pat şi un fotoliu. Prizonierul e într-o pijama cu dungi, fapt ce-i subliniază aspectul de puşcăriaş. E palid, neras, cu părul lipit de o sudoare anemică. Sub bărbie îi atârnă piei flasce.

— Vreau să merg la WC! îngână înfometatul.

— Condu-l! îi ordon lui Pinaud.

Acesta descuie uşa. Omul se târâie afară din cuşca lui ca un biet plantigrad care gâfâie! Se opreşte în dreptul meu, mă priveşte cu o uitătură lungă, tulbure şi galbenă.

— Frumoasă treabă, bombăne el. Tare frumoasă...

Îşi continuă drumul sprijinindu-se de braţul Ramolitului. Toaleta e în fundul culoarului pe stânga, cum sunt cincizeci la sută dintre closetele Franţei, celelalte cincizeci la sută aflându-se în fundul culoarului, dar pe dreapta.

Prizonierul intră în discreta încăpere, clătinându-se pe picioare. Şi atunci, iubitul dumneavoastră San-Antonio se pune pe gândit cu toată viteza. Îşi spune că e a doua oară în dimineaţa asta când cel supus curei de slăbire se duce în locul în care şi regele se duce singur. Pentru cineva care nu mănâncă mai nimic şi nu bea decât un singur pahar de apă pe zi, e cam mult, nu vi se pare?

Sprijinit de uşa toaletei, Pinuche îşi reaprinde legendarul chiştoc. Mă priveşte cum mă apropii prin flacăra fumegând a brichetei şi ochiul lui urduros străluceşte ciudat.

Mă cunoaşteţi, nu? Am momente în care telepatia îmi intră în funcţiune. Iată că citesc în mintea Ruinei la fel de limpede de parcă ar fi vorba de panoul care anunţă sosirea trenurilor în Gara Lyon. Două mişcări îmi sunt suficiente. Din prima, îl mătur pe Sfrijit din calea mea şi din a doua disloc încuietoarea anemică a vespasianei, cu o lovitură de umăr.

Uşa se dă în lături, dezvăluindu-mi un spectacol teribil de

edificator. Prizonierul meu stă pe scaunul WC-ului. Capacul rezervorului se află la picioarele lui. Într-o mână ţine un litru de vin şi în cealaltă un sandvici colosal cu pateu de ficat, din care înfulecă pe nemestecate. O pungă din plastic, şiroind de apă, atârnă din bazin.

Mă arunc asupra lui ca să-i smulg mâncarea.

— Porc ce eşti! Mâncăule! Tub digestiv! Vierme solitar! îl apostrofez în timp ce el se luptă cu străşnicie ca să-şi recupereze sandviciul. Zdreanţă aia bătrână de Pinaud îţi procură de-ale gurii, nu-i aşa, Obezule?

Reuşesc să-i înşfac tartina. Se năpusteşte într-un salt suprem ca să mai muşte o dată din ea.

— Banditule! strigă el, cu gura plină. O gustărică, acolo, ce mare lucru? N-ai inimă! Asasinule! Vrei să mă înfometezi! Îmi doreşti moartea, San-A! Zi măcar că-ţi face plăcere să mă ucizi. Sunteţi nişte vandali, şi tu şi Bătrânul! Gestapişti! Mă terminaţi cu regimul vostru Gandhi! M-am săturat de toată afacerea asta! Mor ca un tâmpit! I-aţi întrecut până şi pe fascişti.

Se sufocă, stropeşte cu pateu, sparge capacul vasului de toaletă trântindu-se pe el, îşi regăseşte culorile.

Mă apucă furia.

— Vrei să-ţi trag una peste bot, ia zi, Béru? Îţi trebuie o pereche de palme în chip de desert, neam prost ce eşti! Mâncău oribil! Porcule! N-ai pic de onoare! Doar câţiva metri de maţe! Ai ajuns să te absorbi pe tine însuţi, să te devorezi. Mă scârbeşti, eşti cleios! Alunecă lumea pe tine de parcă ar fi călcat într-un rahat. Aşezat aşa pe tron, ai ajuns, în fine, la destinaţie, iată-te uns rege al closetelor, Béru întâi! O măturică îţi mai lipseşte în chip de sceptru. Te complaci s-o faci pe zmeul, pe scandalagiul, pe turbulentul, pe Sfarmă-Piatră, dar în realitate nu eşti decât un sticlete compromis, Grasule! Un lasă-mă să te las! Energia ta seamănă cu pasta de dinţi: se prelinge!

Dau cu ochii de Pinaud, îngrămădit pe coridor. Spectrul îmi aţâţă furia.

— Şi mizerabilul de colo, care te cocoleşte, te răzgâie, te alintă! Ah, că reuşiţi mai sunt coechipierii mei! Daţi naibii! Eroi de bâlci! Lasă, că vă învăţ eu minte, isteţilor! Vă torn la Bătrânul, vă fac un raport să vă usture. Cariera voastră se termină în scaunul ăsta de WC! Am să trag apa ca să mă

descotorosesc de asemenea gunoaie ca voi! În sfârşit, Matamor[2] şi Boşorogul, amândoi în hazna!

Îmi scuip plămânii, mă aprind, mă extrapolez, îmi rup glota şi corzile vocale. Străbat spaţii de scârbă, stepe de dezgust, pustiuri de dispreţ, oceane de greaţă. Escaladez o Himalaya de reproşuri, mă sfâşii în decepţii.

Ies în grădina vilei, pusă la dispoziţia noastră pentru tratamentul Grasului. O găselniţă a Bătrânului. Cui i-o fi aparţinut? Ce alte şedinţe bizare s-or mai fi derulat până acum între zidurile ei? Mister! Un vânt de martie, încărcat de ploaie, agită bigudiurile negre de pe creştetul copacilor. Acest colţ de ţară miroase a cimitir. Mă aşez pe o bancă de piatră acoperită de muşchi, umedă şi îngheţată. Descurajarea şi oboseala sunt două feţe ale aceleiaşi monede. Când te laşi cuprins de ele, ţi se pregăteşte anticamera morţii. Niciodată nu vrei să înveţi chestia asta din timp. Laşi trebuşoara asta pe seama unei come ulterioare. Şi pe urmă, când soseşte clipa, ai încurcat-o. Nu mai ştii cărui sfânt şi cărui zeu să te rogi.

— Ascultă, San-A... Te porţi totuşi prea urât cu noi...

Au venit aici amândoi, Béru şi Pinaud, ruşinaţi. Primul în pijamaua vărgată, celălalt pândind momentul în spatele mizerabilului său muc de ţigară. Béru ţine în căuşul palmei firimiturile sandviciului, culese din closet.

— Căraţi-vă de aici. Nu vreau să vă mai văd în ochi, bombăn eu. Simpla voastră prezenţă îmi provoacă urticarie. Când mă uit la voi, mă apucă nişte mâncărimi de parcă m-aş fi aşezat pe un miting de păduchi laţi.

— Încearcă şi tu să înţelegi, dragă, mă imploră Grasul. Am dat jos până acum treizeci de kile în zece zile. Dacă o ţin tot aşa, mă îndrept cu paşi siguri spre Père-Lachaise. Mă simt mai fleşcăit decât un limax. Când ridic un braţ, obosesc în aşa hal, de parcă aş fi descărcat de unul singur un tren de marfă. Nu-i totul să te încadrezi în norme, adaugă Enormul, trebuie să mai poţi şi acţiona. Ce-am făcut dacă o să cântăresc cele şaizeci de kile anunţate la esterior, dar o să zac întins pe o brancardă?

— Era la un pas de neurastenie, pledează Sfrijitul smiorcăindu-şi remuşcările. Aveam eu dreptul să-mi las un prieten ca ăsta în agonie?

Orice s-ar spune, glasurile lor blajine mă calmează. Nu ştiu ce-

[2] Personaj din comedia spaniolă, sinonim cu fanfaron. (n.tr.).

or avea găgăuţele astea de mă impresionează în asemenea hal! Când îi văd pocăiţi, cu mutrele pleoştite şi cu stângăcia lor înduioşătoare, e peste puterile mele: mă topesc.

— Ascultă, Béru, ne-ai făcut asasini, pe mine şi pe Bătrânul, dar cine s-a băgat în rahatul ăsta dacă nu chiar tu în persoană?

Îşi freacă fălcile năpădite de vegetaţie:

— Ştiu prea bine, admite Căpcăunul.

— Ai făcut-o pe zelosul aplicându-ţi amprentele pe permisul de liberă circulaţie subtilizat de noi de la Krackzek. Te-ai jucat de-a cavalerul fără teamă şi fără prihană! Ca să-l forţezi pe Bătrânul să-ţi încredinţeze ţie misiunea asta periculoasă. Bravo! E lăudabil să ţii morţiş la o idee îndrăzneaţă, numai că, forţându-ţi cartea, n-ai remarcat că permisul era pe numele unui individ care cântărea şaizeci şi două de kile. Ce zici, şmecherule? Concluzia? Cum acest document e o piesă unică şi-ţi poartă amprentele, numai tu îl poţi utiliza. Ţi-a mai rămas o singură formalitate de îndeplinit: să cântăreşti şaizeci de kile. Ţi se atrage atenţia. Îţi ascunzi o strâmbătură şi, ca un mare domn, anunţi că te vei supune unui regim spectaculos. Lumea îţi acordă încredere. Dar după cincisprezece zile n-ai dat jos decât cinci sute de grame! S-a calculat atunci că, în acest ritm, ţi-ar fi trebuit cinci ani ca să dai jos cele şaizeci de kilograme pe care le ai în plus.

Béru vrea să spună ceva, dar ridic tonul, continuându-mi rezumatul:

— S-a decretat atunci stare de urgenţă. Ai fost adus aici şi s-au luat măsurile ce se impuneau. Bun, la început te-ai pus pe topit. Un adevărat spectacol! Ca un bulgăre de untură pe o plită încinsă. Şi apoi, totul s-a oprit; mai rău, ai început să iei în greutate, băiete. De ce? Pentru că sfrijitul ăsta bătrân, cuprins de înduioşare, deghizează rezervorul closetului în bufet. Şi iată-l pe Monseniorul Bérurier că începe să înfulece folosind hârtia igienică în loc de şerveţele! Ce mizerie! Ţii chiar atât la haleală încât să abdici de la demnitatea ta, pentru un kil de vin roşu şi un sandvici cu pateu?

Lacrimi de culoarea gumei arabice se preling pe mutra lui sfrijită.

— Nu-i vina mea, San-A. Organismul meu a depus armele. Abia mă mai ţineau gioalele; aveam ameţeli.

— Pleacă de aici, sac de osânză!

Îşi pune mâna flască pe umărul meu.

— O să merg până la capătul calvarului, frate dragă. De acord, mă supun gastronomiei-fachir! Uite, mă pedepsesc cu o şedinţă de saună suplimentară, ca să ispăşesc. Dar să ştii că nu prea trag mare nădejde, fiindcă, dragul meu, ca să fiu sincer, să ştii că m-am prins de un lucru: scheletul meu, numai el, cântăreşte precis mai mult de şaizeci de kile. Ar trebui să-mi amputaţi un jambon ca să ajung la greutate, dar chiar şi atunci stau şi mă întreb dacă...

CAPITOLUL II

PATRU ZILE MAI TÂRZIU

— La cât am ajuns, dragul meu San-Antonio?

S-au schimbat calimera... şi tonul. Bătrânul e numai miere. O adevărată patiserie turcească.

— Slăbirea continuă, dom' şef. Bérurier a mai slăbit trei kilograme, a ajuns la şaptezeci şi două.

— Suportă?

— Îl încurajăm. Fumează mult, citeşte enorm.

— Aş putea să ştiu ce? se hlizeşte plin de vervă acest occiput răzuit.

— Vieţile sfinţilor, domnule director. Fiindcă-i iluminat de flacăra martirilor. În starea lui, a slăbi înseamnă o filosofie. Din clipa în care a înţeles, s-a condiţionat şi s-a plasat într-o stare de eroism. Béru îşi dăruieşte osânza Franţei!

— Complimentează-l din partea mea şi spune-i că acest sacrificiu va fi consemnat în dosarul lui.

— Poate că ar fi oportun să i-o spuneţi chiar dumneavoastră, dom' şef! Până şi flacăra martirilor are nevoie să fie reînsufleţită.

— Adu-l la telefon!

Îi spun lui Pinuche să se ducă după plăpândul erou.

— Oh! Bine că mi-am adus aminte, zice Big Old Boss, află că a telefonat cineva de la Bérurier de acasă, pentru a ne informa că nepoţica lui a rămas singură de trei zile. Am impresia că madam Bérurier trage foloase de pe urma curei soţului ei şi-şi face de cap. Va trebui să te duci pe acolo, să vezi despre ce-i vorba şi să iei măsurile care se impun, dragă prietene.

— Puteţi conta pe mine, domnule director.

— Spre sfârşitul zilei să treci pe la mine. Acum, când omul nostru e aproape de final, ar trebui să stabilim planul de acţiune.

— Cu plăcere. Vi-l dau pe Gra... Vreau să zic pe Bérurier, mă corectez eu, pentru că ar fi necuviincios să continui a numi „Grasul" fantoma împleticită care îşi face apariţia în salon.

Un Béru văzut într-o oglindă deformantă. Un Béru căruia îi atârnă pieile. Un Béru palid, încercănat, scofâlcit, erodat, secătuit. Fosta lui burtă face valuri. Gâtul i-a ajuns ca un angiom. E adus de spate. Merge ca unul de o sută cincizeci de ani, cu paşi mărunţi, nesiguri, cum se merge în vreme de furtună pe puntea unui vas. Pinaud îl susţine cu ochii în lacrimi. Fachirul nostru chiar că-i pe moarte.

— Pentru tine. Şefu'! îl anunţ întinzându-i solemn receptorul.

Îl ridică spre ureche cu un gest şovăielnic. Vocea lui pieritâ articulează un „Alo" de fetiţă puberă.

Percepem vibraţiile imn-naţionale ale Bătrânului. Progresiv, Béru îşi îndreaptă ţinuta, se înalţă, îşi bombează pieptul, îşi saltă bărbia. Obrajii îi atârnă ca nişte favoriţi. Seamănă cu Maiestatea sa France-Soir-Joseph, împăratul Austriei. Bérurier glăsuieşte cu tremolo în voce, apoi, galvanizat, îi spune „Vă mulţumesc, domnule director! Până la capăt, domnule director! Nimic nu mă va opri, domnule director! Patria poate conta pe mine!"

După care îl cărăm la saună. Laronde şi Pinuche se hotărăsc să joace o belotă, în vreme ce ex-Mamutul îşi va deplânge ultimele kilograme de grăsime.

Îi las şi mă duc la Paris.

•

— E pur şi simplu scandalos! îmi declară portăreasa Slăbuţului. Dacă Bérurier n-ar face parte din Poliţie, aş depune o plângere la Parchet, dom'le comisar.

E numai riduri indignate Vigilenta. Cocul ei împunge oţărât. Agénor, motanul ei mare, roşcat, mai arătos decât un păr primăvara, ascultă cu interes pălăvrăgeala despre deprecierea dolarului a unui cutărică, la televizor.

Cămăruţa portăresei miroase a Agénor şi a supă reîncălzită.

— Povestiţi-mi despre ce e vorba, dragă doamnă, o calmez eu.

Coana Cerber îşi petrece şalul negru peste amplasamentul sânilor defuncţi.

— E o ruşine, demarează ea în forţă. Imaginaţi-vă că acum patru zile grăsana lu' Bérurier s-a dus s-o ia de la ţară pe o nepoată orfană, care altminteri ar fi fost internată la Insistenţa Publică. O să-mi ziceţi că a simţit o chemare naturală. Fie! Numai că, dacă vrei să faci bine, nu trebuie să faci rău, domnule comisar.

— Ce s-a întâmplat?

— Staţi aşa, ajung şi acolo. O aduce pe fetiţă în apartamentul lor şi pe urmă, de a doua zi, vita asta grasă (mă esprim despre coana Bérurier) îşi ia tălpăşiţa, cum îi stă în obicei când e absent butia de bărbatu-său. De trei zile nu s-a mai arătat şi puştoaica mucegăieşte singură sus.

Îşi şterge o lacrimă care nu i se iveşte în ochi.

— Poţi să te comportezi în felul ăsta, dom'le comisar? Vă fac judecător.

Îi mulţumesc pentru promovare. Bătrâna adaugă:

— I-aş fi putut zice micuţei să vină la mine, dar Agénor al meu nu suportă copiii. Ce vreţi? Nici el, nici eu nu mai suntem la prima tinereţe.

În sinea mea, îmi spun că au trecut şi de a doua.

— Avem tabieturile noastre, înţelegeţi?

— Ştiu ce înseamnă un menaj în vârstă, o asigur eu. Foarte bine, voi rezolva problema, dragă doamnă. Mulţumesc pentru că ne-aţi anunţat.

— M-a costat cincizeci de centime telefonul, face ea.

Scot o monedă de similiargint reprezentând similirepublica noastră în campanie de semănat şi o pun pe muşamaua decolorată de pe masă.

— Mersi, toarce portăreasa. Atât că am dat telefonul din cafeneaua de alături, unde nu se cuvenea să nu fi băut o cafeluţă. O cafeluţă costă un franc.

Mă buzunăresc de o nouă republică, o idee mai ostenită.

— Ca să nu mai vorbesc că eram aşa de emoţionată, că a trebuit să beau un rachiu de doi franci, continuă băbuţa.

Îi întind o monedă argintată şi o iau la fugă pe scară în sus, înainte de a-mi pretinde să-i plătesc şi o vacanţă în Baleare.

Ajuns pe somptuosul covoraş de la uşa apartamentului lui Bérurier (cu un desen care reprezintă o vacă pe păşuni alpine, un fel de blazon), ciulesc urechea. Reacţie superfluă, fiindcă nu-i nevoie să-ţi ascuţi auzul pentru a percepe vacarmul care provine de la anemiatul meu amic. Radioul urlă mai să-i plesnească tranzistorii. Nu mai difuzează: mugeşte. O formaţie anglo-franceză vacarmează un nou şlagăr, intitulat „C. for moon", iar în apartament, cineva o acompaniază lovind într-o cratiţă cu, presupun, un instrument oarecum contondent. Greu se poate restabili liniştea dacă un radio anglosaxonează.

Sun din nou, impetuos. Apoi, adaug lovituri de pumn, de picioare, strig. În sfârşit, un prim rezultat: soloul la cratiţă se întrerupe. Al doilea rezultat: un glăscior bombăne de pe partea cealaltă a uşii:

— Gata, gata, ce-i tărăboiul ăsta, Doamne, Dumnezeule?!

— Deschide! strig eu enervat.

Vocea reia:

— Cine sunteţi?

— Un prieten al unchiului Bérurier.

— Unchiul nu-i acasă şi nici tanti, treceţi altă dată.

— Tocmai pentru asta am venit.

O uşoară tăcere, plină de meditaţie.

— Cum vă numiţi?

— San-Antonio.

— Comisarul?

— Chiar el, puiule.

— Nu-i cazul să mă luaţi peste picior. Băgaţi legitimaţia pe sub uşă, ca să fiu sigură.

Nepoţica are o voce haioasă. Presimt că am să am de-a face cu un personaj *à la* Zazie. Amuzat, îi fac jocul şi strecor legitimaţia în apartament. Nici n-am apucat bine s-o introduc sub panoul de lemn, că e trasă în interior.

— Ia uite, chiar aşa-i! reia vocea.

Zăvorul geme şi uşa se întredeschide, scoţând la iveală o femeiuşcă de-o şchioapă, cu privirea de şoricel cenuşiu şi nasul în vânt. Are cosiţe lungi, prost împletite, iar dinţii în schimbare se pot rezuma la doi canini puternici, mult distanţaţi, pe maxilarul superior. Puştoaica mă măsoară, apoi mă compară cu fotografia de pe legitimaţie şi declară:

— Da, dumneavoastră sunteţi, dar aţi mai îmbătrânit niţel de când aţi făcut poza. Oh! Nu mult, mi se pare că aşa vă stă chiar mai bine.

— Mulţumesc, domnişoară, zic eu ceremonios.

Fetiţa ridică din umeri şi se bosumflă:

— Să nu vă râdeţi de mine, bombăne miss Codiţe. Nu-s o domnişoară, sunt o fetiţă.

— Cum te cheamă?

— Marie-Marie.

— Te bâlbâi, sau aşa e prenumele tău?

— Aşa-i prenumele meu, se oţărăşte mucoasa. Din cauza

bunicilor mele nesuferite pe care le chema Marie şi amândouă au vrut musai să mă cheme ca pe ele.

Saltă din umerii ei plăpânzi:

— În loc să am, ca toată lumea, un naş şi o naşă, eu am, cum s-ar zice, două naşe!

— Eu cred că e drăguţ Marie-Marie.

— Ce spui, Franţ? Aş vrea să te văd în locul meu!

Intru în apartament. Mi se oferă un adevărat spectacol.

În fundul vestibulului, miss Codiţă a confecţionat un cort dintr-o cuvertură şi funia de rufe. Linoleumul nu se mai vede de farfurii murdare, de pahare, de sticle cu sirop şi de resturi de toate soiurile. Aparatul de radio e agăţat de clanţa unei uşi. Îl opresc şi mă întorc spre Marie-Marie.

— Ce-i mizeria asta, măi, Degeţico?

— M-am mutat în vestibul, îmi explică fetiţa. Când sunt singură, în camerele mari mi-e frică, mai ales noaptea.

— E mult de când a plecat tanti Berthe?

Închide ochii şi numără pe degete.

— De trei zile. Noroc că avea de mâncare prin bufet.

— Nu ţi-a spus nimic la plecare?

— Ba da, că se duce la prietenul ei coaforul, domnul Alfred, parcă aşa mi-aduc aminte.

— Ţi-a spus că pleacă pentru mai multe zile?

— Nu, doar că o să stea câtva timp. Nu mi-am închipuit că pleacă în croazieră.

Părerea mea e că Berthaga exagerează. Probabil că s-a lăsat pe tânjeală. O iau la descusut pe fetiţă. Fără să se lase rugată, Marie-Marie îmi prezintă pedigriul ei. E din Juvisy-sur-Orge. Mama ei a fugit cu un zidar italian la doi ani de la naşterea ei şi nu se mai ştie nimic de ea. Tatăl era camionagiu. A murit anul trecut pe şoseaua naţională 7, în timp ce transporta o încărcătură de legume (şi a avut parte primul de ele, dacă pot să spun aşa, pentru că a primit în spinare douăzeci de tone de lăptuci). Marie-Marie a fost lăsată în grija celei de a doua bunici, pentru că prima decedase la puţină vreme după botezul fetiţei. Numai că şi a doua, babă în toată regula, a căzut săptămâna trecută pe scara din pivniţă şi şi-a fracturat un pachet de vertebre mai mult sau mai puţin cervicale, făcând din Marie-Marie o orfană cu normă întreagă. Era gata să fie încredinţată Asistenţei Publice când tanti Berthe, care fusese anunţată, a

venit s-o recupereze.

O poveste tristă, suportată însă de cea în cauză cu mult curaj, antren şi bună dispoziţie. E un fenomen această Marie-Marie. Te subjugă.

— Pune-ţi paltonaşul şi hai să mergem.

— Unde? zice ea fără entuziasm.

— S-o căutăm pe mătuşa ta, ce naiba!

Puştoaica îşi încreţeşte nasul şi bombăne răsucindu-şi codiţele.

— Păcat, mă distram aşa de bine singură...

Totuşi, se duce să-şi ia pe ea un paltonaş albastru cu cordon şi-şi pune pe cap şmechereşte o bască albă, gen *Bonnie and Clyde,* asemănătoare unei tarte cu cremă. Apoi declară, măsurându-mă cu un ochi critic:

— Vin cu dumneavoastră, dar numai pentru că v-am văzut legitimaţia de comisar. Mama-mare m-a pus să mă jur că n-am să rămân niciodată singură cu un bărbat cât n-am să fiu măritată cu el.

— Câţi ani ai, inimioară?

— Opt ani, răspunde ea. Şi aţi face bine să-mi spuneţi Marie-Marie, fiindcă nu-mi plac alintăturile.

•

Îmi aduc descoperirea la sediul Poliţiei. Văzându-mă sosind însoţit de această fetiţă, colegii mă copleşesc cu replici deplasate, stil: „Ehei, ia zi, Casanova, vârsta medie a cuceririlor tale a scăzut simţitor”, iar alţii: „Nu ştiam că organizezi balete sentimentale”. Glumele astea nu sunt pe placul fetiţei, care, drapată în fularul gros de lână şi în demnitatea ei, aruncă o replică răsunătoare:

— Sfinte Dumnezeule! Şi eu care credeam că bietul tata exagera când zicea că toţi poliţiştii sunt la fel de tâmpiţi ca nenea Bérurier!

Dintr-odată, şmecherilor le piere piuitul şi glumeţilor le cade faţa. O duc pe Marie-Marie, care e demnă ca o bibilică, în biroul meu. Prima mea grijă e să-i telefonez lui Alfred, coaforul, ca să-i trezesc Berthei simţul datoriei. Dar telefonul zbârnâie mai-mai să-şi dea duhul şi nu răspunde nimeni. Am impresia că Alfred şi-a închis atelierul de bigudiuri şi şi-a luat balena într-o delicată croazieră pe malurile Marnei. Ce să mă fac eu cu mucoasa asta? Şi, colac peste pupăză, mami a plecat pentru cincisprezece zile

la cumnata ei, pe la periferiile Lyonului. Cel mai simplu ar fi s-o iau cu mine în vila unde-l „tratăm” pe scumpul ei unchi.

Ridic telefonul interior pentru a-l suna pe Defrişat.

— Vă stau la dispoziţie, domnule director.

— Atunci, urcă imediat, San-Antoine.

— Aşteaptă-mă aici şi să stai cuminte, îi recomand fetiţei.

— Unde vă duceţi? se nelinişteşte ea, cu feţişoara marcată de nemulţumire şi de pete roşii, prevestitoare de furtună.

— La şeful meu, comoară. Ştii să faci pasienţe? Dacă da, găseşti un pachet de cărţi de joc în sertarul biroului. Nu lipsesc mult.

— Aiurea! ripostează miss Codiţe. N-am chef să mucegăiesc singură aici printre toţi aiuriţii ăştia. Vin şi eu.

Are privirea şi tonul categorice. Credeţi-mă, mi-am găsit beleaua cu ea! Dacă n-o să se schimbe până la pubertate, îl plâng pe amărâtul care va trage acest loz la tombola nătăfleţilor.

— Bine, vino cu mine, dar să mă aştepţi în anticamera directorului, care nu obişnuieşte să ţină conferinţe în prezenţa fetiţelor.

Se bosumflă.

— Dacă aş fi ştiut că o să stau şi o să tot aştept, aş fi rămas mai bine la tanti Berthe. Acolo, cu tranzistorul meu şi cu borcanele de dulceaţă, cel puţin îmi trăiam viaţa!

Începe să mă cam enerveze. Supravegherea copiilor nu-i o ocupaţie pentru mine. Şi, pe deasupra, am mai nimerit şi o fetiţă cârcotaşă, mai ceva ca portăreasa familiei Bérurier.

— La ce etaj e directorul?

— La patru.

— Nu luăm ascensorul?

— Ajungem mai repede pe scări. E un ascensor hidraulic.

— Hidraulic, nehidraulic, eu îl iau. Îmi place să merg cu ascensorul.

— Nu eşti puţin cam năzuroasă de felul tău? oftez deschizând grilajul cabinei.

Marie-Marie clatină din cap.

— Nu-i drept să mă certaţi, îmi spune ea. Ce-i rău să te foloseşti de un ascensor, când pentru asta e făcut?

Ne începem lenta elevaţie. Cuşca de lemn geme şi scrâşneşte. Marie-Marie se aşază pe strapontina capitonată şi

mă întreabă:

— Antoine e prenumele dumneavoastră?

— Ai ceva împotrivă?

Face o strâmbătură:

— Sunteţi în aceeaşi situaţie ca mine, nu-i aşa? Nu vi l-aţi ales singur. Şi pe urmă, un prenume e un prenume, ce mai calea-valea!

— Aşa-i, mă grăbesc eu s-o aprob.

— V-ar supăra dacă v-aş spune Antoine?

— Chiar te rog.

Îşi gâdilă gâtul cu vârful codiţei şi mă întreabă cu o uşoară cochetărie, de pe acum feminină:

— Şi dacă am să vă zic tu? M-ar aranja să mă laud la prietenele mele că-l tutuiesc pe comisarul San-Antonio.

— Ai prietene?

— Acum nu, fiindcă am plecat din Juvisy, dar precis o să-mi fac la şcoala unde o să mă duc. Atunci, de acord, pot să vă zic tu?

— Dacă ţii neapărat...

— Vă deranjează?

— Dimpotrivă, mă simt onorat.

Un zâmbet ştirb îmi recompensează aprobarea. Fetiţa asta e iritantă şi obsedantă în acelaşi timp.

Debarcăm la patru. Pe acest etaj, totul e tăcut, totul e grav, totul e înnobilat. Zugrăveala e proaspătă şi sobră, uşile au două canaturi, iar pe jos e mochetă. Tablouri scorojite, dar strălucitoare, adunate de prin apartamentele de stat, conferă locului alura unui birou notarial dintr-un cartier bogat. Un agent în uniformă nouă face de planton. Pare la fel de artificial ca toţi poliţiştii francezi de prin filmele americane. E prea fercheş, prea curat, prea băiat frumos. Miroase a apă de colonie şi a piele nouă.

— Să-mi supraveghezi acest mic fenomen, bătrâne, îi arunc jovial, arătându-i-o pe Marie-Marie.

— Nu te ţine de glume! se înroşeşte persoana vizată. N-am nevoie să fiu supravegheată! Pune-mi şi cătuşe, Antoine, dacă tot am ajuns aici!

Mă uit urât la ea şi cobor vocea pentru a încerca (fără mari speranţe) s-o impresionez:

— Ascultă, fetiţo, aici nu-i curtea de recreaţie a şcolii din

comuna Juvisy. Să-mi faci plăcerea şi să stai cuminte, altminteri schimbăm calimera, ai înţeles?

Ultragiată ca o regină-mamă căreia i s-a vârât în corsaj un scaiete, se duce şi se aşază pe o banchetă îmbrăcată în pluş grena şi începe să fluiere. Bat la uşa Bătrânului.

•

— A venit momentul să punem totul la punct, San-Antonio, decretează Scalpatul masându-şi bila.

— Ei bine, să-i dăm drumul, şefu'! rostesc eu jovial.

Ca să fiu sincer, nu-mi displace că vom trece la acţiune, măi, terchea-berchea. M-am cam săturat să ard gazul în vila aia luxoasă de periferie, privindu-l pe Béru cum slăbeşte. Nu-i un spectacol prea încântător, e lipsit de mişcare şi suspansul lâncezeşte.

Îşi roteşte fotoliul, se trage spre spate fără a-l părăsi (fiindcă scaunul nu numai că-i pivotant, dar mai e şi pe rotile) şi, cu un gest tranşant, omul cu *cockpit* lucios trage de un cordon. Se desfăşoară o hartă ca în filmele de spionaj. Domină verdele. Dar mai e şi ceva albastru, roşu şi nişte linii geometrice în negru. Tunsul apucă de pe biroul lui o riglă de abanos cu muchiile de aramă şi-mi arată harta.

— Asta-i regiunea Santa-Maria Kestuféla, rosteşte el pe un ton aşa de adânc, încât te întrebi cum o să-l mai poată scoate la suprafaţă.

Extremitatea riglei descrie un cerc vag în jurul unor linii negre.

— Aici e baza.

Mă uit la desen. Are forma unui cap de ciocan.

— O dublă împrejmuire cu sârmă, ambele electrificate, turnuri de pază prevăzute cu mitraliere, câini poliţişti în libertate în interiorul taberei, ca să nu mai pomenesc şi de alte rele. Concluzia? Pentru a pătrunde în această fortăreaţă modernă nu-i decât o cale: cea legală. De aceea am făcut „cele necesare”[3] în vederea obţinerii unui permis autentic de liberă trecere, cel pe care imbecilul de Bérurier şi-a pus amprentele ca să-mi forţeze mâna.

Boss-ul deschide un sertar de pe stânga biroului şi scoate un document în tonuri verzulii. În acea clipă, uşa se dă violent de perete.

[3] În gura Bătrânului, aceste cuvinte inocente devin redutabile. (n. a).

— Vă interzic să-l faceţi pe unchiul imbecil, strigă vocea acidă a scorpiei, chiar dacă ar fi adevărat! Bietul tata zicea întotdeauna: „Alexandre-Benoît e prost ca noaptea, dar e tare cumsecade”.

Bătrânul rămâne paf, cu rigla în mână, şi te întrebi dacă nu cumva are de gând s-o înghită.

— Ce înseamnă asta? spumegă el. Ce înseamnă asta?

— E nepoata lui Bérurier, domnule director, de care mi-aţi spus să mă ocup.

Străbat biroul din patru paşi şi jumătate ca s-o înşfac pe Marie-Marie de o aripă.

— Obrăznicătură mică ce eşti, cine ţi-a dat voie să intri? mă înfurii eu. Ţi-am spus să mă aştepţi în anticameră.

— Lasă-mă! ţipă miss Codiţe, zbătându-se ca argintul viu. Credeai că am să te aştept singură cu un tip ale cărui intenţii nu le cunosc?

Poliţistul apare în pragul uşii.

— Îmi pare rău, domnule director, se bâlbâie el. Nu-i din vina mea, fetiţa...

— Nu făcea altceva decât să se hlizească la mine, tropăie Marie-Marie. Mama-mare îmi zicea mereu: „Fetiţo, când un bărbat îţi zâmbeşte, ia-ţi picioarele la spinare”.

Şi-l arată cu degetul pe nefericitul agent.

— Prea-i curat ca să fie cinstit băiatul ăsta, continuă să vocifereze puştoaica. Un poliţist care miroase a săpun, ţi-o spun eu, Antoine, ascunde ceva!

Un hohot mare de râs aduce acestei scene burleşti o fericită diversiune. Ne întoarcem toţi: *Big Boss*-ul se ţine cu mâinile de burtă. Răsturnat pe fotoliul lui, râde cum nu l-am văzut niciodată râzând, bătându-se pe coapse cu rigla.

— Ce se râde ăla aşa? bombăne fetiţa pe un ton bănuitor.

— Doamne, că hazlie mai e copila asta! urlă patronul. Lăsaţi-o aici, prieteni!

Se calmează, se apropie de Marie-Marie şi zice ridicându-i bărbia:

— Rămâi aici, dar să fii foarte cuminte, ne-am înţeles?

Marie-Marie îl plesneşte peste mână:

— Nu mă atinge! zice ea categoric, trăgându-se într-o parte. Mama-mare mi-a atras atenţia să n-am încredere în bărbaţii chelioşi, fiindcă sunt violatorii cei mai daţi dracului!

Bătrânul, stupefiat, încremeneşte şi apoi iar îl apucă un râs teribil, mai-mai să-l lovească apoplexia. Se umflă, horcăie, gâlgâie şi se cutremură.

— Unde naiba a găsit Bérurier un asemenea fenomen de nepoată? pufneşte el.

E înduioşat până la lacrimi. Se uită la Marie-Marie cu o privire de bunic. Măi să fie, habar n-aveam că poate fi şi uman, în felul lui.

— Du-te şi cumpără-i bomboane, îi spune poliţistului. Aşază-te aici, iepuraşule, i se adresează Bătrânul, arătându-i o măsuţă de acaju în fundul încăperii. Cât stăm noi de vorbă, tu poţi să desenezi.

Puştoaica şovăie, după care inspiră adânc şi-mi spune făcându-mi ştrengăreşte cu ochiul:

— E simpatic directorele tău, Antoine. Nu-i deloc încuiat ca un şef de poliţişti. Să mai sufle acum vreun jandarm sau să mai zică ceva gardienii!

Mulţumită, se aşază şi consimte, în cele din urmă, să-şi ţină gura.

Defrişatul îi aruncă o ultimă privire înduioşată şi revine la oile noastre, adică la acea bază din Santa-Maria Kestuféla (Rondubraz), din cauza căreia sau datorită căreia Grasului îi va fi permis, o dată în viaţă, să piardă jumătate din greutatea lui.

— Legitimaţia a fost întocmită pe numele Krackzek, cetăţean cehoslovac, domiciliat în Franţa, a cărui specialitate o cunoşti, nu-i aşa?

— Desigur, domnule director.

— Când Bérurier va atinge greutatea ideală, specialiştii noştri îi vor modifica astfel aspectul încât să semene cu Krackzek. După care va pleca la Santa-Maria Kestuféla. Va trebui să treacă la acţiune din prima zi, fiindcă nu cred că-i va putea păcăli prea multă vreme pe specialiştii de acolo, fiindcă nu posedă talentul particular al celui a cărui identitate o uzurpă.

Rigla, armată cu aramă, descrie o voltă şi se depune pe un punct haşurat al hărţii, aflat în interiorul capului de ciocan.

— Ăsta-i punctul fierbinte, San-Antonio, decretează Bătrânul: camera blindată a bazei. Se prezintă sub forma unui imens seif, protejat de celule fotoelectrice verticale.

Toate astea îmi sunt cunoscute. Dovadă că am prevăzut camera de slăbire a lui Alexandre-Benoît cu gratii care respectă

exact intervalul dintre celulele fotoelectrice.

— Ecartamentul razei luminoase e exact de treizeci şi opt de centimetri, continuă patronul. Chiar şi slăbit, Bérurier va trebui să-şi sugă burta şi să se ţină drept ca să se poată strecura printre aceste raze fără să le atingă, ceea ce ar declanşa semnalele de alarmă.

— N-o să treacă în vecii vecilor, afirmă Marie-Marie.

Ne uităm amândoi la ea. Fetiţa ridică din umeri şi râde tare cu cei doi canini ai ei.

— Cred că glumiţi. Unchiul are uite aşa un burtoi! Treizeci şi opt de centimetri sunt o nimica toată.

Se apropie de birou, ia o riglă şi, cu un degeţel, socoteşte ecartamentul necesar.

— Unchiul tău a slăbit teribil, îi spun. Acum, e aproape la fel de suplu ca mine.

— Chiar dacă ar fi şi mai subţire şi tot n-ar trece, afirmă fetiţa, ca un mic consilier tehnic ce este. Şi ştiţi de ce?

— Nu, afirmă grav *boss*-ul.

— Fiindcă unchiul Bérurier e în zigzag.

Un zâmbet încurajator se iveşte pe buzele directorului.

— Ce înţelegi tu prin zigzag, micuţo?

— Unchiu' seamănă puţin cu un porumbel. Pieptul e bombat şi fundul trage spre spate.

Marie-Marie lasă rigla, ia un creion roşu gros şi, cu mânuţa ei stângace, trasează pe sugativa *boss*-ului un fulger cu unghiurile rotunjite.

— Niciodată n-o să faceţi să treacă aşa ceva prin treizeci şi opt de centimetri, afirmă cu tărie mica documentaristă. Niciodată! Ca să nu mai punem la socoteală că unchiul Béru e neajutorat ca un os dintr-o friptură de berbec. Pun pariu pe ce vreţi că o să i se împiedice laba între drăciile alea când o să dea să treacă şi o să declanşeze un tărăboi cât toate zilele. Aşa-i el, niciodată n-a mâncat în familie fără să răstoarne un pahar pe faţa de masă, dacă nu cumva era castronul cu supă.

Zâmbetele noastre amuzate se estompează. Ceea ce spune fetiţa e atât de plin de bun-simţ, încât ne apare evident faptul că Bérurier n-o va scoate la capăt cu razele luminoase. Mai ales dus şi întors!

— Dacă se declanşează semnalul, totul s-a dus dracului, oftează directorul, care-şi permite o vorbă tare, dată fiind

gravitatea preocupărilor noastre. Ia gândiţi-vă că, în plus, înainte să treacă de barajul în chestiune, va trebui să-i neutralizeze cu gaz pe cei doisprezece paznici, care stau în permanenţă în faţa seifului.

Marie-Marie se uită la noi cu o privire amuzată. Apoi, ia linia gradată şi pune două scaune spate în spate, depărtându-le la distanţa de treizeci şi opt de centimetri.

— Şi pe aici aţi vrea să treacă unchiu'? glumeşte ea.

Într-adevăr, spaţiul pare derizoriu de mic când te gândeşti la statura Grasului.

— Eu am altă idee, adaugă fetiţa.

Puţin cam jenant – nu? – ca un director şi un as al Poliţiei să asculte sugestiile unei fetiţe isteţe de opt anişori. Şi totuşi, suntem mai atenţi decât nişte moştenitori la deschiderea testamentului.

— Ce altă idee? întreabă Scalpatul.

— Priviţi! face Marie-Marie.

Trece o dată şi încă o dată printre cele două speteze de scaune, repetând mişcarea din ce în ce mai repede.

— Eu ar trebui să mă duc acolo ca să trec printre fotoelectricele celulei, declară fetiţa. Cu mine nu riscaţi să sune alarma.

Perspectiva de a trimite un copil la baza din Santa-Maria Kestuféla pentru a deschide o cameră blindată ne face să izbucnim în râs, acţiune de care ne achităm de comun acord, Bătrânul şi cu mine.

— Vezi-ţi de-ale tale, fetiţo! rosteşte el. Acum, lasă-ne să discutăm. Avem probleme grele de elucidat.

— Da' nu-i nicio problemă, fiindcă pot să vă fac treaba! protestează Marie-Marie.

— Of! Ascultă, destul! tun eu. Lasă-ne în pace dacă nu vrei să-ţi ard câteva!

Fetiţa se face verde de furie, se apropie de mine şi mă sfidează cu o privire flagelatoare.

— Sadicule! îmi aruncă ea.

După care se duce şi se aşază în fundul camerei.

— Hai, hai, nu te bosumfla, îi spune bătrânul, care azi face pe tata-mare. Ce nu ştii tu, fata mea, e că în spatele gratiilor luminoase se află un seif a cărui încuietoare trebuie deschisă fără a cunoaşte cifrul şi fără a avea cheia.

Aparent învinsă, Marie-Marie ridică din umeri şi se abţine de la comentarii.

— De pe acum, face venerabilul meu şef, va trebui să-l antrenezi pe Bérurier ca să se poată strecura printre două raze. Să nu-i dai de mâncare până nu reuşeşte să treacă printre grilele invizibile fără a declanşa soneria. Dacă-i în zigzag, lasă că-l învăţ eu să stea drept!

Vorbind, începe să se înfurie.

— A comis un abuz de semnătură în alb! O uzurpare de funcţie! Un... O... Va suporta consecinţele până la capăt. Paiaţa! Fanfaronul! Ţin să-ţi spun, San-Antonio, că, dacă printr-o minune se mai întoarce din expediţia asta, o să-i cer demisia.

— Ăsta e al Poliţiei? întreabă brusc Marie-Marie lăsând pe biroul *boss*-ului un dosar voluminos, legat cu o banderolă neagră.

Omul cu craniul sinistrat îşi deschide gura, arătându-şi toate mecanismele protezei dentare.

— De unde l-ai luat? abia articulează el.

Marie-Marie arată fundul biroului.

— Din seiful dumneavoastră, domnule!

— Era deschis?

— Nu sunteţi dumneavoastră omul să vă lăsaţi seiful deschis, nu?

Fetiţa îi arată o agrafă groasă, răsucită în întregime.

— M-am folosit de asta şi n-am pierdut vremea. Trebuie să vă spun că acasă eu reparam deşteptătoarele stricate. Vecinul nostru, moş Flouasse, era lăcătuş şi, cum mie îmi plăcea, m-a învăţat să meşteresc.

Marie-Marie apucă dosarul de nodul banderolei de parcă ar fi ţinut un cadou.

— N-o să reuşească unchiu', mai mult ca sigur, să vă recupereze nişte hârţoage ca astea la fel de repede ca mine, fără să mă laud. Un mototol ca el, ce să mai vorbim? Când vrea să spargă nuci cu un spărgător de nuci, sparge spărgătorul.

— Ah, drăcuşorule, drăcuşorule! îngân eu, nu lipsit de admiraţie.

Marie-Marie îmi aruncă peste umăr o privire caustică.

— Ce-i cu tine, Antoine? mă întreabă. Ai început să vorbeşti ca baba aia care a scris *Necazurile Sophiei.* Ce mă mai plictisea mama-mare când se apuca să-mi citească din ele!

— San-Antonio! exclamă Bătrânul. Apropo de Krackzek. Ştiai că-i văduv şi are o fetiţă de zece ani?

Sar în sus, tremurând de mânie.

— Şefu', sper că nu intenţionaţi să...

Încearcă să mă calmeze cu un gest suveran.

— Nu te ambala, dragul meu! Se cuvine să studiem bine şi soluţiile care, cert, la prima vedere ar putea să pară... lipsite de interes...

— Şi care la a doua privire sunt odioase, termin eu.

Marie-Marie scoate limba la mine. Considerând această insultă insuficientă, îmi spune:

— Îmi făcusem o altă impresie despre tine, Antoine, când unchiul Bérurier îmi povestea despre bravurile tale. Ar fi trebuit să te faci acar cu mentalitatea asta de bucătăreasă. Noroc că şeful tău e mai isteţ şi a înţeles, în sfârşit, că povestea voastră cu seiful ăla dat naibii e, de fapt, o afacere care mă priveşte mai mult pe mine decât pe unchiu'.

Întoarce spre Bătrânul o mutrişoară radioasă.

— Sunteţi formidabil, îi spune. Numai că eu, dacă aş fi în locul dumneavoastră, mi-aş cumpăra o perucă.

CAPITOLUL III

PE UNDEVA TREABA NU MERGE BINE!

— Ascultă, Krackzek...

Tipul nu clinteşte. Reiau, ridicând tonul cu o voce uşor cântată:

— Of! Of! Krackzek!

Eşec!

— Krackzeck, idiotule ce eşti! tun eu în cele din urmă.

Atunci, tipul întins cât e de lung ridică spre mine o privire aşa de grea, că în curând ar trebui s-o car cu roaba.

— Ah! Da, nu mai urla aşa de tare, San-A. Nu-mi mai aduceam aminte.

Béru seamănă cu un bătrân tuberculos. Înoată în haine. Un clovn de circ. Nu-i lipsesc decât nasul care să se aprindă, peruca pivotantă şi saxofonul, ca să arate întocmai.

— Frumos o să-ţi mai stea la Santa-Maria Kestuféla când or să te strige tipii, iar tu o să-ţi vezi de drum fără să ciuleşti măcar o ureche.

— Nu-ţi face griji, o să mă antrenez. Numai că, în starea în care mă aflu, mintea mea a cam plecat cu sorcova, încearcă să mă înţelegi. Ori de câte ori am coborât sub suta de kile, mintea mi-a luat-o razna. Cu atât mai mult acum, când oscilez în jurul a şaizeci şi cinci. Când mă duc la budă, am impresia că, dacă nu m-aş crampona de lanţ, m-ar lua apa pentru totdeauna.

— O să-ţi lubrifiem aparatul de gândit, amice. Începând de mâine, o să înghiţi nişte pilule care or să facă din tine unul dintre cei mai mari gânditori ai secolului.

Slăbătura îşi clatină fanoanele flasce.

— Dă-i înainte cu gura, bombăne el, da’ mi-ar conveni să fiu măgar sănătos decât filosof ofticos.

— Natacha! strig eu ca din culise.

Imediat, Marie-Marie, care sărea coarda în grădină, apare alergând.

— M-ai strigat, Antoine?

— Am vrut să te dau exemplu unchiului tău, iubito. Vezi,

Alexandre-Benoît, ce reflexe are fetiţa asta? A şi intrat în pielea personajului.

— Cred şi eu, obiectează Descărnatul. Ea n-a dat jos şaizeci de kile de grăsime! Tot n-aveţi nicio veste de la Berthe a mea?

— Nu, măi, clismă!

Îşi întoarce ochii în altă parte:

— Nici de la Alfred?

— Nu răspunde nimeni la telefon.

— Ah, ticăloşii! suspină el. Pe unde s-or fi dus?

Degetele lui care tremură de slăbiciune tamburinează în masă. Îşi înfige blestemele în ipsosul cenuşiu al plafonului apoi, brusc, parcă străbătut de un curent electric, tresare.

— Simt că s-a întâmplat ceva, San-Antonio.

— S-ar fi aflat, dragul meu.

Scutură din cap:

— Alfred nu obişnuieşte să închidă atelierul decât în timpul concediului.

— Exact: şi-o fi luat concediu.

— De obicei, întotdeauna şi-l ia în august.

— Ei bine, şi-o fi schimbat obiceiul.

Dar nu reuşesc să-i spulber temerile. Învârteşte în capul lui găunos tot felul de prevestiri.

— O ştiu eu pe Berthe, e rea de muscă, recunosc, dar e o femeie care nu-şi neglijează îndatoririle. Nu s-ar fi dus să aducă fetiţa la noi doar ca s-o lase în plata Domnului. Îţi închipui că-i o gospodină care nu-şi vede de casă?

În forul meu interior, admit că angrenajele cam scârţâie. Dar, înainte de toate, trebuie să-i ţin moralul valorosului meu camarad.

— Vrei să-ţi zic ce s-a întâmplat, Grasule?

— Vreau, dar nu-mi mai spune Grasule, că-mi face rău.

— Alfred probabil că a fost obligat să plece pentru vreun motiv grav, să presupunem, un doliu în familia lui. A rugat-o pe Berthe să-l însoţească. În mod sigur au avut grijă să trimită pe cineva la voi, să se ocupe de Marie-Marie, şi acel cineva şi-a călcat cuvântul.

Béru clatină din cap şi oftează:

— Doar să nu-mi mai spui de mâncare, te rog!

Pinaud se întoarce după *footing*-ul lui cotidian, cu mustaţa şiroind de rouă.

— S-a făcut ora de saună, îi spune Degresatului, uitându-se la ceas.

— Încântat că-mi aduci aminte, geme Bérurier. Înainte, zmeul ăsta îmi ascundea sandviciuri în bazinul WC-ului şi acum, dacă mi-aş pune mintea cu el, mi-aş petrece zilele la saună.

— Fiindcă am înţeles un lucru, pledează Sentenţiosul: cu cât o să atingi mai repede greutatea dorită, cu atât mai repede o să poţi să te hrăneşti normal. Fripturi la grătar, multe fripturi la grătar.

Béru îşi strânge pumnii.

— Ah! Afurisitule! Nu vrei să-ţi ţii gura, nu? Mă faci să-mi salivez ultimele picături de apă. Să-ţi fie ruşine, bandit bătrân! Ruşine!

Şi începe să hohotească:

— Fripturici la grătar... Fripturici la grătar... Numai la aşa ceva mi-e gândul, Doamne. În sauna voastră, în timp ce fierb în *bain-marie,* la foc mic, nu văd decât antricoate rumenindu-se. Acum câteva zile, jucam o belotă cu Laronde. Îţi aduci aminte cum îşi suflecase mânecile? Când i-am văzut bicepşii, m-a apucat ca un fel de ameţeală. Puţin a lipsit să nu-l muşc. Pot să mă jur. Nu, nu vă daţi seama în ce hal am ajuns. Să mi se facă poftă să-l mănânc pe brigadierul Laronde, eu, un inspector principal, aproape viitor comisar!

— Béru dragă, Béru dragă, se smiorcăie Pinaud. O să vezi, o să mai ai parte de zile frumoase, aşezat dinaintea mesei. Încă un mic efort şi pe urmă ai scăpat. Azi e ultima şedinţă. Hai, vino.

Béru se smulge lamentabil de pe scaun.

— Sunteţi nişte jefuitori, ne reproşează el cu fermitate. Toate kilogramele astea adunate în decursul anilor, care se duc acum pe Apa Sâmbetei! Vreţi să vă spun ceva? E ruşinos.

Totuşi, se ia după Sfrijit până la încăperea prevăzută cu bănci de lemn, unde un termometru exasperant indică 90 de grade Celsius.

Iubitul dumneavoastră San-Antonio se apropie de fereastră ca să se uite cum se joacă Marie-Marie. E bântuit de grămezi, de mormane, de munţi de sentimente diverse. Se gândeşte că societatea e o porcărie (ceea ce nu-i deloc original) fiindcă ea nu respectă nimic. E o hienă ipocrită care urlă scandalizată în faţa urâciunilor vieţii ca să nu se bage de seamă că ea le perpetrează.

Să-i trimiţi pe Béru şi pe nepoata lui la sinistra bază din Rondubraz! S-ar putea găsi ceva mai odios, mai degradant? O fetiţă de opt ani. Doamne, tu ce păzeşti? „Lasă-ţi coarda şi păpuşile, Marie-Marie, şi urmează-i pe aceşti poliţişti îndoielnici pe tărâmul isprăvilor lor suspecte! Fiindcă ai degeţele abile, iar încuietorile n-au secrete pentru tine, treci de barajele perfide şi du-te să deschizi un seif păzit cu străşnicie”. Ruşine să ne fie! Ruşine să-i fie Bătrânului! Niciodată nu voi permite să se comită această crimă de lez-umanitate. Unde o să ajungem, Cerule, dacă ne apucăm să folosim copii pentru asemenea treburi?

— Vorbeşti de unul singur? se miră Behăitul, care s-a întors de la saună.

Mă scutur.

— Hai cu mine, Pinuche!

— Încotro?

— La Alfred, coaforul. Dispariţia lui şi a Berthei a început să mă neliniştească.

— Şi Grasul îşi face gânduri negre.

— Unde e Laronde?

— În sat. S-a dus să cumpere ţigări.

Ieşim.

— Unde aţi plecat? ne strigă Marie-Marie cu sufletul la gură.

— Să facem o plimbare. Când se întoarce brigadierul, spune-i să-l supravegheze pe unchiul tău, fiindcă foamea lui cumplită i s-a urcat la cap. Ar fi o catastrofă dacă s-ar pune pe mâncat tocmai acum.

— Ne-ar întârzia călătoria?

— Exact.

Îmi face cu ochiul.

— Las’ pe mine, Antoine. N-am să-l pierd din vedere.

După care începe iar să sară coarda.

•

Foarte cochet atelierul lui Alfred. Se simte imediat clasa. Temelia e din marmură neagră. Geamurile mate sunt împodobite cu motive în alb reprezentând zeiţe aplecate asupra unor fântâni, iar blazonul lui se etalează deasupra intrării în litere aurite, teribil de maiestuoase.

Acţionez mânerul din aramă fin decorat, dar uşa e încuiată cu cheia.

— S-o luăm prin hol, e de părere Ramolitul.

Ne înfundăm într-un antreu silenţios, mobilat sobru cu un contor electric şi o motoretă Solex. Miasme de ulei încins, care l-ar demoraliza pe Béru, plutesc sub boltă. Emană din locuinţa portăresei, situată la demisol. Ne luăm după aceste efluvii şi ciocănim în geamul unei uşi la fel de înguste ca o ghilotină. Contrar tradiţiei potrivit căreia portăresele sunt urâte, ne deschide o femeie drăguţă, tânără şi tuberculizată. Din tigaie evadează un nor care se abate asupra noastră.

— Salonul de coafură e închis? întreb cam prosteşte, din moment ce m-am chinuit inutil cu mânerul uşii.

— Ce să mai vorbim? ne răspunde vioi Dama cu camelii a scărilor. De mai multe zile e aşa şi încep să mă întreb dacă nu i s-o fi întâmplat ceva lu' domnu' Alfred. Nu stă în obiceiul lui să închidă atelierul fără să anunţe.

— Locuieşte în imobil?

— Da, dar nu-i acasă. Eu îi fac menajul. Am cheile apartamentului şi nu-i acolo.

Începe să tuşească în aburii de gogoşi care ne învăluie.

— E suspect, cred că trebuie anunţată Poliţia.

— Ai şi făcut-o, afirm eu împrăştiind cu mâna fumul uleios, pentru a-i permite să-mi citească legitimaţia.

Femeia îi aruncă o privire şi ne anunţă:

— Nu ştiu să citesc, sunt bretonă.

— Şi nu întâmpini greutăţi când distribui corespondenţa locatarilor?

— Soţul meu e cel care mi-o triază şi mi-o citeşte.

Renunţ să mai comentez cât e de instruit tuberculosul consort, pentru a reveni la oile mele (creţe, fiind vorba de un coafor).

— Şi soţia domnului Alfred?

Îşi rotunjeşte orificiile pentru a amenaja cum se cuvine rampa de lansare a bârfelor.

— Deci nu ştiţi că sunt în insistenţă de divorţ de mai multe luni, fiindcă domnu' Alfred are o legătură cu nevasta unui prieten de-al lui, o balabustă cu bărbatul în Poliţie?

— Nu mai spune! mă mir eu ca să-i las plăcerea dezvăluirii.

— Cum vă zic! o face tuberculoasa pe nobila, parodiind o bătrână locatară de la şase, care a fost baroană într-o viaţă anterioară.

— De cât timp e închis magazinul?

Stă şi se gândeşte.

— Să tot fie vreo şase zile.

— Şi când l-ai văzut pe Alfred ultima oară?

Portăreasa bacililor Koch nu mai ezită:

— Asta a fost vinerea trecută. Staţi să vă esplic. Taman dădeam cu mătura pe trotuar în jurul tomberoanelor, care din cauză de grevă a gunoierilor era plin de murdărie pe jos. Pe la orele şase, balabusta în chestiune apare elegantisită nevoie mare. Domnu' Alfred tocmai conducea o clientă.

„Intră repede, puiule!", îi zice caltaboşului. „Nu mai am decât un tuns şi închid". De atunci, s-a terminat: nu l-am mai văzut. A doua zi era tot închis şi apartamentul gol.

— Vineri a dormit acasă?

— Ia te uită, nu, ezact, tresare cerberculoasă. Patul nu era desfăcut.

— N-o fi plecat în vreo călătorie?

— Nu.

— N-ai remarcat nimic deosebit în magazin, pe când făceai curat?

— În magazin nu fac eu curat. Domnu' Alfred se ocupă, fiindcă-i foarte ordonat cu instrumentele de lucru de care nu vrea pentru nimic în lume să se atingă altcineva. Trebuie să vă spun că salonul lui e foarte perfecţionat.

Norul de arsură devine din ce în ce mai opac, de parcă *fog*-ul londonez, de care nu pomenesc englezii, s-ar fi abătut în acea locuinţă strâmtă. Pinuche, care n-a spus nimic până acum, profită de un moment de tăcere pentru a plasa o întrebare extrem de pertinentă.

— Doamnă, face Dezagregatul, oare nu cumva vi se ard gogoşile?

— Nu fac gogoşi! răspunde gazda de bacili.

— Atunci poate cartofii prăjiţi? îşi dă cu presupusul Pinuche.

— Auleu, Doamne, cartofii mei! răcneşte din răsputeri amabila persoană, mândră de funcţia ei, dispărând în ceţurile margarinei Astra.

Ne întoarcem în faţa salonului de coafură.

— Ce părere ai tu de toate astea? mă întreabă Pinuche.

— Deloc bună, recunosc.

— E cam suspect, nu?

— Foarte, subliniez eu scoţându-mi la iveală sesamul.

O fi ea o încuietoare de salon de coafură, dar se compune tot dintr-o limbă culisantă şi un lăcaş de fixare, care-mi amuză prodigios mica ustensilă cu care m-a cadorisit pe vremuri un bătrân răufăcător care mă simpatiza.[4]

Cât i-a trebuit lui Pinuche să strănute de trei ori, uşa s-a şi deschis frumuşel. Pătrundem în uzina de frizuri. Ramolitul strănută din nou, fiind, după spusele lui, alergic la părul tuns.

Salonul nu-i prea mare. Exclusiv rezervat clientelei feminine, nu dispune decât de trei fotolii (aflate în faţa a trei chiuvete şi prevăzute cu trei uscătoare cu braţul amovibil). Contrar celor ce s-ar putea crede, dat fiind faptul că salonul era închis de şase zile, pe două dintre fotolii se află două persoane: o tinerică în halat alb şi Alfred. Tânăra de care vă vorbesc probabil că-i asistenta lui Alfred. E o persoană de vreo douăzeci de ani, mică, durdulie, brunetă şi moartă. Cât despre Alfred, el e de o paloare de ceară tristă. Poartă o haină de frizer în tonuri de violet, care ar fi fost foarte frumoasă dacă nu s-ar fi răspândit pe ea doi litri de sânge, cum se prezintă cazul în momentul de faţă. E înclinat într-o parte, are cărarea pe stânga şi o rană pe dreapta. I-a fost spart *on the roof*[5] un flacon de cristal extrem de gros. Pe parcursul tumultuoasei mele cariere, am remarcat faptul că nu există mai multe feluri de a fi mort: eşti sau nu eşti. Alfred nu este. Cel puţin, nu încă, deoarece am impresia că a lăsat pentru altă dată plecarea pe lumea cealaltă. Şase zile de comă, e o treabă! Ramolitul şi-a stins mucul de ţigară, atât e de tulburat.

— Cerule! oftează el apropiindu-se.

Îi arăt o imensă baltă neagră pe podea.

— Ai grijă să nu calci acolo, tăticu', s-ar putea să aluneci! îl avertizez eu ridicând telefonul pentru a-i anunţa pe colegii mei de la Poliţia Judiciară.

Le recomand acelor domni să-mi expedieze o pereche de ambulanţe, dintre care una cu mască de oxigen şi suspensie telescopică. Apoi, mă aşez pe al treilea fotoliu, să-mi revin din emoţii.

— Ăsta-i măcel în toată regula, îngân eu. Tipul care a comis fapta probabil că nu are deltoizii pe butuci.

---

[4] Prea mulţi de „care" în fraza asta! O face greoaie. O public totuşi ca atare, pentru a le demonstra tinerilor mei cititori ce înseamnă hidoşenia unei literaturi făcute în pripă. Şi, de asemenea, pentru a mă scuti de cizelarea alteia. (n.a.).

[5] *Pe acoperiş* (în limba engleză în original). (n.tr.).

— Erau cel puţin mai mulţi, mă asigură Zdreanţă.

Mă abţin să-i savurez expresia „cel puţin”, pentru a da curs curiozităţii mele.

— Asta-i părerea ta?

— Uită-te: şi domnişoara a fost lovită. Îţi dai seama că un singur om nu i-ar fi putut ucide şi pe Alfred şi pe angajata lui în plină zi, fără să se iţte tărăboi.

— De ce în plină zi?

Dezolatul îmi arată cele două victime.

— Uită-te la ei: sunt încă în ţinută de lucru, iar Alfred închide salonul la ora şase.

Are dreptate. De altfel, portăreasa nu ne-a spus şi ea că vineri după-amiază, la sosirea Berthei...

— Mă întreb ce s-o fi ales de cumătra Béru, reflectez eu (poate din pricina emulaţiei, cu atâtea oglinzi în magazin?).

— Crezi că a păţit şi ea ceva?

— Altfel, nu se explică dispariţia ei.

— Dumnezeule, ia uite aici, San-A!

Degetul lui arătător, tremurând, îmi arată o poşetă lăsată pe măsuţa joasă cu reviste.

— Ce-i cu asta?

— Poşeta Berthei! O recunosc. Eu şi nevastă-mea i-am făcut-o cadou de ziua ei.

Deschide poşeta, un superb exemplar de marochinărie, plastic veritabil, imitând aşa de bine pielea de crocodil, că unui caiman i-ar da lacrimile dacă ar vedea-o.

— Priveşte aici, se bâlbâie Pinuche stropşind, ce-ţi spuneam eu? Uite buletinul ei de identitate, săpunul de toaletă, mănuşa de baie cu iniţialele ei şi cheile apartamentului!

Încerc să pricep ce s-a întâmplat, dar nu prea reuşesc. Zadarnic îmi supun la cazne celulele, la un moment dat mintea mea se învârte în loc ca un titirez. E vineri seară, Alfred şi tinerica asta nu mai au decât o singură clientă, când îşi face apariţia Berthe. Portăreasa l-a auzit limpede pe frizer spunând „Nu mai am decât un tuns şi închid”. Berthe intră în salon. Uşa se închide, în rest, mister!

— Ia zi, ezită Lamentabilul, nu cumva Berthe o fi...

Îmi arată cele două victime cu o mişcare a capului înainte de a-şi dezvolta ipoteza:

— Îl ştii pe Alfred. E mare fustangiu. Nu-i de mirare să fi avut

o relaţie cu tânăra lui asistentă. Să presupunem că Berthe s-a prins şi a făcut o scenă de gelozie. N-ai văzut-o niciodată dezlănţuindu-se? Eu da: un adevărat piton. Îmi aduc aminte că o dată a spart tot într-un restaurant pentru că Béru mângâiase crupa chelneriţei. Imaginează-ţi că temperamentul ei de tigroaică ar fi împins-o spre ireparabil. Îi răpune pe cei doi vinovaţi şi fuge!

— Şi pe urmă? îl întreb cu ochii pierduţi în gol.

— Bântuie ca un suflet păcătos, se exprimă printr-o banalitate Pinaud. Furia ei se domoleşte. Nefericita realizează oroarea actului ei...

— Şi se aruncă în Sena?

— De exemplu.

— Un mic detaliu, obiectez eu: după ce a comis crima, îţi închipui că tigroaica asta înnebunită ar fi avut grijă, în graba ei, să încuie cu cheia uşa salonului?

— De ce nu, Antoine? În rătăcirea ei, poate a încercat să pună un obstacol între fapta comisă şi exterior. În limbaj psihiatric, cred că se numeşte respingerea actului.

Perspectiva lui Berthe în postură de asasin nu-mi pică bine.

— Balena o fi ea zurlie, iute la mânie, bună de gură. OK pentru accesul de gelozie. Dar nu-i genul de căpcăună care să scape cu fuga şi să facă bâldâbâc în fundul Senei. Şi pe urmă, uiţi că mai era o clientă în salon când a apărut ea.

— Scena ar fi putut să aibă loc după plecarea respectivei cliente, nu?

Mă aplec asupra bietului Alfred.

— Viaţa lui mai atârnă doar de un fir, zic eu. M-ar mira să fie transportabil. Cât despre angajata lui, pesemne că n-are rude, din moment ce nimeni nu s-a alarmat că lipseşte de şase zile.

După această remarcă, uşa atelierului se deschide. Am crezut că-i vorba de Poliţie. Când colo, o damă drăguţă, cam coaptă, cu părul gri-albăstrui, intră surâzătoare în salon.

— Bună ziua tuturor, lansează ea.

Se apropie de Alfred.

— În fine, aţi deschis, ciripeşte nou-venita. Mă tot întrebam unde aţi dispărut. Aţi putea să mă luaţi imediat pentru un spălat?

Mai face un pas şi atunci miopia n-o mai împiedică să vadă realitatea. Vede, nu-şi crede ochilor şi articulează: „Dar, dar,

dar...", îşi crede ochilor şi se prăbuşeşte pe pardoseală.

— Am impresia că una dintre ambulanţe va trebui să facă două drumuri, şoptesc eu.

•

— Uhu! Uhu! se aude o voce juvenilă din vârful unui păr. Ridicăm capul şi o zărim pe Marie-Marie călare pe o creangă.

— Ce cauţi acolo sus? îi strig, ca şi când ar fi rezonabil să-i pui o asemenea întrebare unui copil căţărat într-un copac.

— Mă uitam la voi! răspunde Veveriţa, reuşind să-şi zdrenţuiască blugii de scoarţa aspră a pomului.

Un salt, şi iat-o în faţa noastră, gâfâind, dar radioasă.

— Moacă ăla de Laronde s-a întors afumat ca un jambon abia acum zece minute, îl pârăşte şmecheriţa. L-am trimis la culcare.

— Şi unchiul tău? întreb eu cu o voce brusc răguşită, temându-mă de un nou dezastru.

— L-am încuiat cu cheia ca să nu mai facă vreo poznă.

— Şi n-a protestat? se miră Pinuche.

— Dacă vă închipuiţi că i-am cerut părerea..., se hlizeşte impertinenta.

Îşi vârî două degete în buzunarul blugilor şi scoate o cheie plată.

— Ţine aici, şefule, îmi spune. Mi-am terminat misiunea.

— Dumnezeule, strigă Pinaud, dar asta e cheia de la saună!

— L-ai încuiat în saună? mă îngrozesc eu.

— Păi, l-am închis acolo unde era.

Nenorocire! Şi noi suntem plecaţi de patru ore!

— L-a omorât! strigă Crabul bătrân. L-a omorât! Patru ore într-o atmosferă de 90 de grade n-ar rezista nimeni.

Alergăm până la topitorie. Niciun sunet, niciun zgomot, orice urmă de viaţă e stinsă. Probabil că din Alexandre-Benoît n-au mai rămas decât o băltoacă şi o pijama.

Cu falangele tremurând, descui uşa. Hotărât lucru, azi e ziua viziunilor de coşmar... Scumpul nostru Gras zace pe scândurile de lemn cu gura căscată şi cu ochii deschişi, ghemuit. Termometrul arată o sută de grade.

— Repede! zice Pinaud scoţându-şi vestonul mai înainte de a trece pragul infernului.

Îl apucăm pe Gras şi-l scoatem din cazan. Doamne, că uşor mai e! O pană! Duşul răpăie peste trupul lui fumegând! Se uită la noi şi ne zâmbeşte!

— Aş vrea s-o văd pe Berthe, abia suflă el.

— Ai s-o vezi în curând, îi promit eu cu neruşinare, înălţând rugi ca întâlnirea lor să n-aibă loc în ceruri.

— Unde e?

— Îl îngrijeşte pe prietenul tău Alfred, care a avut un accident.

— De maşină?

— Nu, a căzut în cap.

Îi admirăm constituţia vajnicului Béru, care, după două sute cincizeci de minute petrecute într-un creuzet arzător, găseşte puterea să se gândească la consoarta lui şi la amantul acesteia.

— Mi se pare că n-am să mai pot merge niciodată, geme el. De data asta, şopteşte ghinionistul nostru camarad, am făcut o siluetă Dachau, băieţi. Dacă aţi tuşi un pic mai tare şi fereastra ar fi deschisă, n-aţi mai auzi niciodată de mine. N-aţi vrea să mă puneţi pe cântar ca să ştim cum stăm?

Subscriem cererii lui.

— Ei? întreabă Béru.

— Cincizeci şi cinci de kile, anunţă bâlbâindu-se Pinaud. Mai bine nici că se putea.

Această declaraţie, departe de a-l înspăimânta pe nefericit, îi provoacă o recrudescenţă de energie.

— Cincizeci şi cinci de kile, murmură el. Va trebui să mă mai îngraş.

— Desigur.

— Deci aş putea să-mi permit o masă pe cinste fără să mă abat de la datorie?

— Ai tot dreptul. Fă meniul. Pinaud o să se ducă să aducă tot ce vrei.

O imensă beatitudine se citeşte imediat pe chipul răvăşit al fachirului.

— Hai, zi! îl îndeamnă Ramolitul, tamponându-i tâmplele îmbrobonate de ultimele picături de sudoare.

— Nu mă brutaliza! Acum gândesc, susură Dezumflatul cu o voce îndepărtată.

Abia îşi mişcă buzele.

— Pentru început, înainte de toate, mi-ar face bine o sticlă de muscat bine răcită, anunţă el.

— S-a făcut, îi promite Pinuche.

— Pe urmă, masa cred că ar trebui s-o atac pe departe, s-o iau uşurel, ca să-mi reeduc mandibulele. Uite, aş începe cu o

pereche de crenvurşti.

— De acord.

— După care să-mi aduci o mâncare de varză cu tot ce-i trebuie, Pinaud. Dar nu ca pentru o cucoană mofturoasă. Vreau să fie cu slănină, cu multă slănină afumată şi neafumată, şi mai vreau nişte brânză proaspătă şi grasă. Şi un jambon, la fel, gras bine.

— Şi cu cârnăciori Frankfurt?

— Tot tacâmul, să fie procedura completă, tipule! Restul meniului îl las pe seama experienţei tale. Doar o sugestie: dacă dai peste un antricot de vită frumos, n-ar fi deloc rău.

Îl purtăm până la pat. Acum ştiu că va putea trece printre gratii. S-ar impune, aşadar, să păstrez această marjă de rezervă obţinută cu atâtea strădanii.

— Să nu-i aduci decât antricotul de vacă, îi şoptesc la ureche lui Pinuche.

— Şi ce-o să spună!? se nelinişteşte Behăitul.

— Nimic, fiindcă o să aibă gura plină.

Şi adaug pentru a-i domoli scrupulele lui Pinuche:

— O masă prea abundentă, în starea lui, ar putea avea consecinţe funeste.

Începe să zbârnâie telefonul. E Bătrânul care mă informează cu privire la Alfred. Coaforului i se administrează oxigen, ser şi sânge prin toate ţevile pentru a fi reanimat. Dacă în patruzeci şi opt de ore nu se va crampona de viaţă, medicii vor risca o trepanaţie. Bătrânul a pus în mişcare o echipă formidabilă de poliţişti în afacerea asta, dar ţine neapărat să ne îmbarcăm urgent cu destinaţia America de Sud, Béru, Marie-Marie şi cu mine. Ştie că atunci când Slăbănogul nostru va fi redat vieţii civile, o să vrea să-şi revadă consoarta. Vom fi obligaţi să-l punem în temă şi, din clipa aceea, nebun de îngrijorare, nu va mai face nici două parale pentru misiune. Cel mai înţelept este să-i menţinem sănătatea mentală, îmbarcându-l chiar din noaptea asta. Locurile sunt rezervate. Antrenamentul lui se va definitiva la faţa locului...

După mine, e o măsură de precauţie bună.

— Pinaud nu merge cu noi? mă informez eu.

— Nu, face *boss*-ul. Cântărind judicios lucrurile, prefer să-l repartizez şi pe el în ancheta privind salonul de coafură, fiindcă prezintă avantajul de a-i cunoaşte pe protagoniştii dramei.

Tuşesc mai înainte de a da drumul bombei.

— Ştiţi, domnule director, Bérurier a mai pierdut nouă kilograme. De acum înainte, poate trece fără probleme printre afurisitele alea de celule fotoelectrice şi mi se pare că n-ar mai avea rost să ne încurcăm şi cu puştoaica.

Un soi de leopard mic năvăleşte în cameră. E Marie-Marie.

Mai înainte de a avea timp s-o recunosc, mi-a şi smuls aparatul din mână.

— E un mincinos, dom’le! strigă monstrul. Ce-i drept, unchiu’ a slăbit, dar e aşa de ramolit, că n-o să fie în stare să traverseze nici terenul de fotbal din Savigny fără să declanşeze semnalele electrice, chiar dacă ar fi doar câte unul la fiecare capăt. Nu, credeţi-mă, aţi face o greşeală să nu mă trimiteţi acolo!

CAPITOLUL IV

CÂND TE LOVEŞTI ÎN CAP, VEZI PRAGUL DE SUS

Hacienda lui don Enhespez, omul nostru din Rondubraz, e situată la vreo patruzeci de kilometri în zbor de pasăre, la vreo cincizeci dacă te târâi ca şarpele şi la vreo şaizeci mergând la pasul unui factor rural, de baza Santa-Maria Kestuféla.

E un domeniu vast, care se întinde pe malul opus al lacului Papabezpa. Acesta ar fi putut să fie cel mai mare lac din Europa dacă nu s-ar fi aflat în America de Sud.

Într-adevăr, ciudat om acest don Enhespez. Foarte înalt, foarte slab, cu pielea foarte galbenă, cu părul foarte alb, plin de zbârcituri, te duce cu gândul, după spusele lui Béru, la un cârcel de viţă. Îmbrăcat într-un pantalon de velur şi, cum scria Ponson du Terrail, cu o cămaşă de aceeaşi culoare, încălţat în cizme de *gaucho* – ca o armonică –, încins pe mijloc cu o cartuşieră încrustată cu aramă, personajul are tot ce-i trebuie pentru a intra în legendă şi a-şi găsi aici un loc pe scaun.

Îi cunosc curriculum-ul, în linii mari, cum zicea un băiat care lucra la P. şi T. În realitate, don Enhespez e francez. Un fost puşcăriaş, deportat la Saint-Laurent-du-Maroni[6], pentru a ispăşi douăzeci de ani la pârnaie, în ciuda protestelor lui că ar fi nevinovat. Înţelegând că purjarea lui nu se va realiza cu o doză forte de sare amară, deţinutul a preferat să evadeze şi a ajuns, fără prea mare bătaie de cap (circulaţia pe vremea aia nefiind complicată precum cea din zilele noastre, spunea Monseniorul Françaijevousai, omul cu nasul de forma Bretaniei), la Rondubraz. Peregrin înnăscut, şi-a continuat drumul până la San-Kriégar, unde s-a angajat ca argat pe domeniul care-i aparţine azi. Pe vremuri, proprietăreasa era o văduvă bătrână şi bogată, pe nume Isabelle Silroa-Savéssa y Godré, ai cărei strămoşi ajungeau nu numai până la Cristofor Columb, dar şi mai departe! Povestea clasică a spălătorului de vase care devine patron de hotel. Amicul nostru s-a încurcat cu băbuţa,

[6] Localitate aflată în Guyana Franceză, vechi stabiliment penitenciar. (n.tr.).

ispravă reuşită admirabil, şi dama, cu ochii încercănaţi de recunoştinţă, l-a aşternut în testamentul ei, după ce, în prealabil, îl culcase în aşternutul ei. Dar această reuşită socială nu a domolit amarul lui don Enhespez. Nu suporta să fie cotat drept un puşcăriaş evadat şi a continuat să-şi strige inocenţa de la distanţă, sus şi tare, astfel încât Bătrânul (care era încă tânăr pe atunci), interesat de cazul lui, a întreprins o contraanchetă şi a demonstrat nevinovăţia gazdei noastre. Reabilitare cu surle şi cu trâmbe! Între cei doi bărbaţi s-a legat o prietenie pe viaţă şi pe moarte. Înţelegeţi, aşadar, că avem în Enhespez un aliat de nădejde. Pentru a vă demonstra acest lucru, mi-am permis scurtul rezumat de faţă al vieţii lui. Să nu fiţi supăraţi pe mine. Procedez spre binele vostru.

•

Aşezat călare pe o şa care serveşte de taburet, don Enhespez se uită la slăbătura de Bérurier cum se mişcă, aproape gol, doar într-un slip prea larg. Pielea Mamutului face valuri. Atârnă ca o umbrelă răsturnată, săracul de el. S-a terminat cu bătăturile făcute în coate pe tejghelele cârciumilor. S-au dus coapsele lui planturoase. De acum înainte seamănă cu un tub de pastă de dinţi stors. Are spatele adus de slăbiciune, urechile prea mari, nasul rătăcit pe o faţă unde se mai încăpăţânează nişte culori roz... Merge ca un om foarte bolnav, pentru care a se duce până la toaletă reprezintă echivalentul unei traversări sahariene.

— Ei bine, tăticu', ce mai aşteptaţi ca să intri în hainele noi? îl îndemn eu.

Béru clatină din cap.

— Văd eu bine că am slăbit, dar de aici şi până la a intra în nădragii ăştia, tipule... Nici cu încălţător sau cu vaselină n-aş reuşi.

— Şi totuşi, hainele sunt pe măsura dumitale, observă don Enhespez.

— Asta-i bună! Măsură de băieţaş, vreţi să spuneţi, protestează Transparentul.

Cu mişcări lente, îşi vâră picioarele în cracii pantalonului, şi-i ridică şi rămâne trăsnit constatând că-i poate încheia.

— Nenorocire, suspină el, deci e chiar aşa de grav! îşi scuturã trist capul. N-am să-mi revin în vecii vecilor, băieţi. Sunt numai bun de sanatoriu, cu saunele voastre.

— Ia zi, Krackzek...

— Mda?

— Bravo, merge strună! îl complimentez eu.

— Of! Numai munca te interesează, îmi reproşează Avariatul. Sănătatea mea... te doare-n cot de ea. Să vezi pe cineva care să facă un gest, care să-ţi ofere o sticluţă cu untură de peşte ca să te mai întremezi. Nici pomeneală! Munca, familia, patria, la fel ca gunoiul ăla bătrân. Ah, ce ghinion am mai avut în ziua în care mi-am pus amprentele pe permisul ăla! Aş fi făcut mai bine să-mi înmoi degeţelele într-un agheasmatar cu acid sulfuric!

Văicărelile lui îl scot din sărite pe amfitrionul nostru, om de acţiune înainte de toate.

— Colaboratorul dumitale e un plângăcios! declară sec don Enhespez. Chiar speraţi că va putea întreprinde o misiune atât de periculoasă? Să ştii, dragul meu, chinezilor de la bază nu le place să glumească.

Dispreţul lui îl înfurie pe fostul Gras.

— Ah, cowboy-i ăştia... Vă interzic să vă băgaţi nasul unde nu vă fierbe oala, cu toată ospicialitatea pe care ne-o arătaţi. Ce-mi pasă mie de chinezii voştri? N-o să-mi dea ei gălbenare.

— Sunt groaznici, oftează don Enhespez. De când s-au infiltrat în ţara asta, totul s-a schimbat. Pluteşte în aer ca o spaimă explozivă. Rondubrazienii nu mai îndrăznesc să mai scoată o vorbă. Fiecare se crede spionat de celălalt. Până şi guvernanţii se tem. Ştiu că, sub acoperirea unor acorduri industriale, au introdus lupul la stână. Oamenii ăştia se implantează, se infiltrează, contaminează. Dacă o ducem tot aşa, peste doi ani, Rondubrazul va fi colonizat, pur şi simplu. Iar americanii închid ochii. Ai zice că-s dezgustaţi să-şi mai asume în prezent vreun rol, ei înşişi fiind atinşi de curentul galben. Într-o bună zi, o să-i ia apa.

Spunând aceasta, don Enhespez îşi oferă o cupă de Dom Perignon.

Interjection, graţioasa servitoare metisă a amfitrionului, pătrunde în încăpere şi vine să-i şoptească ceva în etajera de creioane gazdei noastre.

— Bine, bine! face don Enhespez.

Şi ne anunţă:

— Machiorul e aici, dragă Krackzek. Interjection te va conduce în sala de baie, unde acesta se va ocupa de machiajul dumitale.

Béru iese fără prea multe proteste, fascinat de legănările

languroase ale posteriorului servitoarei.

— Păreţi tare îngrijorat..., rosteşte Enhespez aprinzând un trabuc lung, negru, la fel de mirositor ca o circă de Poliţie în clipa în care domnii sticleţi se descalţă ca să-şi aerisească picioarele.

Îngrijorat! Admiteţi că aş avea motive berechet. Iată-ne în pragul marii aventuri. Tobele au şi început să răpăie, precedând saltul mortal. Béru, uzurpând identitatea unui ceh, fără să cunoască o iotă din pseudo-limba lui maternă (ceea ce face din el, într-o măsură, un ceh fără resurse), va trebui să se prezinte în cuibul de viespi, înconjurat de îngrădituri electrice, însoţit de o fetiţă nevinovată. Numai ei doi urmează să îndeplinească un rol fără precedent: să distrugă tot ce-au adunat chinezii din acea exploatare minuţios realizată. Şi în vreme ce bizarul cuplu pătrunde în această periculoasă misiune, în Franţa, Alfred coaforul îşi dă duhul pomădat lui Dumnezeu, iar noi rămânem fără nici cea mai mică veste legată de soarta Balenei domnilor cu pricina. Şi, colac peste pupăză, cum zice Béru, temerarul, vajnicul şi impetuosul dumneavoastră San-Antonio trebuie să se mulţumească în această situaţie cu un rol pe cât de subaltern, pe atât de şters. Dar ce zic eu? Ăsta nu-i rol, e funcţie. De regizor. Are doar dreptul să bată de trei ori şi să comande „ridicarea cortinei. Şi toate astea pentru că, într-o zi, un Bérurier plin de tulburel a crezut de cuviinţă s-o facă pe cavalerul neînfricat şi să-şi depună amprentele cârnăciorilor lui pe un document unicat. De câte ori îmi amintesc de escrocheria lui, îmi spun că merită tot ce se va întâmpla.

Mă smulg din gânduri ca să iau în considerare remarca lui Enhespez:

— Chiar sunt, dragă domnule, chiar sunt. Mi se pare insuportabil să antrenez o fetiţă într-o asemenea belea.

Fostul deportat îşi goleşte cupa.

— Înţeleg ce simţiţi, dar nu vă împărtăşesc părerea, domnule comisar.

— Într-adevăr?

— Eu consider că puştoaica asta va constitui un paravan. Ea dă garanţia autenticităţii personajului Krackzek. În general, cineva însărcinat cu o asemenea misiune nu-şi ia ajutoare de la grădiniţă. În ciuda neîncrederii manifestate de galbeni în general, aici nu vor vedea nimic albastru.

Salut fina butadă cu un surâs. Poate că are dreptate. Totuşi, îi contraargumentez:

— De acord pentru început, dar gândiţi-vă la final. Odată misiunea îndeplinită, admiţând că ea va fi o reuşită, va trebui să-i recuperăm.

— Planul a prevăzut şi această fază a operaţiunilor, ripostează filosofic stăpânul de la San-Kriégar. Nu văd de ce nu s-ar executa de-a fir a păr.

— Totuşi, rostesc eu cu o voce surdă (deşi mă bucur pe deplin de facultăţile mele auditive), dacă i s-ar întâmpla ceva fetiţei, n-aş putea să suport.

O clipă mai târziu, apare Bérurier. Béru să fie oare acest om slab, cu privire posomorâtă, sprâncene stufoase şi mustaţă tuşinată? O cicatrice îi străbate obrazul drept, are pe gât un semn din naştere, purpuriu. Are părul mult mai bogat şi de un şaten deschis. Pe scurt, a devenit Krackzek, individul interceptat de serviciile noastre.

— Cum ţi se pare, tipule? se hlizeşte Diminuatul. Oare îmi păstrez sex-apelul?

— A fost multiplicat cu zece, îl asigur. Dacă se nimeresc nişte chinezoaice prin partea locului, îşi vor distribui numere de ordine ca să-ţi obţină favorurile.

— Acum, tranşează don Enhespez, să trecem în biroul meu ca să vedem cum stăm înaintea declanşării operaţiunii.

Biroul lui e o încăpere vastă, cu pereţii îmbrăcaţi în bambus. O fotografie în culori a mareşalului de Gaulle tronează la loc de cinste. Nu din greşeală pomenesc de mareşalatul[7] lui de Gaulle. Don Enhespez încearcă pentru preşedintele-director general o asemenea admiraţie încât a înlocuit pe fotografie cele două stele ale *boss*-ului, considerate ca fiind insuficiente, cu o superbă constelaţie. Presupun că această adâncă veneraţie rezultă din vârsta înaintată a amfitrionului nostru şi din faptul că a trăit la peste opt mii de kilometri depărtare de amara patrie. Dar să trecem peste.

— Luaţi loc în fotoliu, domnule comisar, mă invită el. Dumneavoastră veţi prezida.

Semenii noştri nu se pot dezbăra de prezidări şi de preşedinţii, în faptele şi gesturile lor e inoculată noţiunea de ierarhie de la sonerie la carafa cu apă. Şi nu trebuie să lipsească

[7] Prin mareşalate găseşti fiinţe deşelate. (n.a.).

discursul. Cu emfază. Oamenii simt mai mult nevoia să fie prezidaţi decât să prezideze. Vor să aibă pe cine să aplaude, pe cine să invidieze, să critice, să aleagă şi să suporte. Să poată plasa în mijlocul unei fraze, ca într-o doară, „Aşa cum mi-a spus mai deunăzi domnul preşedinte Cutărescu. Puteţi observa şi singuri: la trei indivizi le revine un preşedinte. Unul care să deschidă şedinţa. Unul care să dea cuvântul. Unul care să stabilească ordinea de zi. Unul care să rostească emfatic „Domnilor şi doamnelor”. Un preşedinte al coşarilor din Cucuieţii din Deal, unul al măturătorilor din Abidjan, al încornoraţilor din arondismentul şaisprezece, al constipaţilor Franţei, al slipurilor îndoliate, al colecţionarilor de sifilis, al şanţurilor publice, al camerei taţilor, al camerei perechilor, al camerei perilor.

— Nu mă prea pricep, mă recuz eu. Aş asigura, dacă permiteţi, vicepreşedinţia, în vreme ce Bérurier s-ar ocupa de secretariatul general.

Don Enhespez se încruntă, dar nu ripostează.

— Propun să procedăm la o analiză completă a conjuncturii, declară el. Domnule comisar, vă ascultăm.

Bravo, iată-mă raportor. Decid să-mi destind puţin creierii, oferindu-mi o mică parodie de consiliu *of* administraţie.

— Domnilor, glăsuiesc eu, să examinăm în prealabil faptele. Până în anii din urmă, Rondubraz a fost considerat ca fiind o mică naţiune, mai curând dezmoştenită, a continentului sud-american. Dar iată că, acum cinci ani, doi ingineri francezi, domnii Clovis Racheinbaum şi Jules Kliktomops, au descoperit un important zăcământ de sulfocrading în regiunea Santa-Maria Kestuféla.

Tuşesc în căuşul palmei, aşa cum se cuvine să facă un orator pentru a-i demonstra publicului său cât îşi surmenează mucoasele.

— Ce-i sulfocradingul, domnilor, mai e nevoie să precizez? Acest minereu recent experimentat în cercetările nucleare şi, cu toate că-i rar, s-o recunoaştem cu durere, constituie elementul primordial de reactivitate inductoare în fabricarea bombei H_2S. Rezumând, e absolut cert că naţiunea care va poseda o anume rezervă de sulfocrading se va ridica rapid pe primul loc în domeniul nuclear. E limpede?

Sunt aprobat cu gravitatea corespunzătoare.

— Perfect, punctez eu. Când cei doi geologi francezi au făcut

această descoperire, ne-au informat Guvernul, care a luat imediat legătura cu Guvernul rondubrazian, pentru a-i propune exploatarea în comun a zăcământului. Tocmai când convorbirile căpătaseră o turnură favorabilă, Guvernul acestei ţări a fost răsturnat şi partidul socialo-histerico-molâu a preluat puterea.

— Vai, vai, vai, suspină don Enhespez, care-i o persoană cultivată.

Continui ridicând tonul, pentru că Bérurier pare să aţipească:

— Tratativele cu viteaza noastră patrie, având rădăcini în străfundul veacurilor, numărând paisprezece secole de măreţie, atât de sublim personificate de către acel instrument al destinului care a fost generalul de Gaulle...

Un zgomot ciudat. Enhespez plânge întins pe jos.

— Tratativele cu ţara noastră au fost întrerupte, reiau eu, iar noul regim s-a întors cu faţa spre China. Astfel încât, acum când vă vorbesc, chinezii sunt cei care extrag sulfocradingul. Aşa cum sublinia, atât de pertinent, domnul preşedinte Enhespez acum câteva momente, americanii sunt la curent cu toate acestea, dar nu fac nimic pentru a suspenda stocările unei materii minerale în stare să arunce în aer planeta care a zămislit-o. Rusia a încercat câteva intervenţii discrete asupra bazei, însă acestea au fost anihilate datorită măsurilor de protecţie ale chinezilor. Văzând toate acestea, eterna Franţă, conştientă de responsabilitatea ei, a luat decizia să distrugă stocul de sulfocrading extras din solul rondubrazian. Circumstanţele ne-au fost favorabile într-o oarecare măsură, fiindcă baza Santa-Maria Kestuféla are nevoie de un tehnician pentru rafinarea acestui minereu. Aş vrea să mă explic şi, dacă greşesc, vă rog să mă opriţi. Sulfocradingul, ştiţi cu siguranţă, se prezintă sub formă semilichidă, în genul mercurului. Se află închis într-o substanţă sterilă de silicoză-cvasinimiculară care îl menţine sub formă lichidă, la adăpost de oxigen, pentru că, domnilor, sulfocradingul prezintă particularitatea de a se transforma în gaz la contactul cu aerul, pierzându-şi astfel proprietăţile radioactive inductoare. Rari sunt specialiştii capabili să-l extragă corect din roca în care e închis ca un prizonier. Or, să ne amintim că un gram de sulfocrading, în general, se găseşte în inima unui bloc ce conţine între trei şi cinci sute de kilograme, ceea ce face stocarea lui în stare brută extrem de dificilă. Conform informaţiilor noastre, chinezii încearcă să-l recupereze pe măsură ce-l extrag, dar

penuria de tehnicieni face ca acumulările de materie primă să fie mai rapide decât cele ale materiei purificate. De unde şi necesitatea de a recruta mână de lucru din străinătate. Un anume Krackzek, de origine cehă, dar care trăieşte în Franţa, a fost recent contactat. A acceptat propunerile care i s-au făcut, dar serviciile noastre au mirosit cum stau lucrurile şi, în urma unei discrete operaţiuni, l-au interceptat pe individ şi documentele care-l acreditează la Santa-Maria Kestuféla.

Caut ceva cu care să-mi sting setea. Gazda îmi înţelege privirea deshidratată şi-mi serveşte un *bourbon* trăsnet. Bérurier cască zgomotos.

— Pe toate astea le ştim *grasso moto,* rosteşte el frecându-şi ochii pentru a-şi alunga somnul.

— E foarte necesar să le amintim, astfel încât să nu rămână neclarităţi, tranşez eu.[8]

Dau pe gât un anume volum din alcoolul botezat sobru cu apă gazoasă.

— Genialul inspector Bérurier, aici de faţă, s-a oferit voluntar şi iată-l aşadar gata să treacă la treabă. Cum se prezintă lovitura şi în ce constă ea? Vom încerca să precizăm. La drept vorbind, lucrurile stau cam rău. Desigur, Bérurier are la dispoziţie un fel de soluţie-miracol care-i va permite accesul în bază, dar nu vorbeşte deloc ceha (care este oficial limba lui maternă) şi habar n-are cum se extrage sulfocradingul. Pentru ca misiunea lui să reuşească, trebuie să fie efectuată foarte rapid. Béru va ajunge deci în tabără pe seară şi va pretexta o mare oboseală datorată călătoriei, fapt care-l va scuti să abordeze imediat problemele tehnice de care e complet străin. Mai mult, fiind însoţit de Marie-Marie, va avea un motiv serios să nu se ocupe decât de cazarea lui.

Deschid o trusă de piele şi aleg un buton negru şi mare.

— Acest buton este, în realitate, un mic post emiţător capabil să retransmită toate sunetele pe o rază de doi kilometri. Deghizat în pescar pe lacul Papabezpa, o să pot să urmăresc derularea operaţiunilor. În ce constau ele?

Desfăşor planul bazei pe care-l am de la Bătrânul.

— Aici, imensul depozit unde se adună minereul brut. Dincolo, atelierul de rafinare. De jur-împrejur, locuinţele, cantinele etc. În

[8] Cred că v-aţi prins, bandă de idioţi, că, dacă am făcut tot acest rezumat, e pentru a vă pune pe voi în temă! (n.a.).

centru, o construcţie ortogonală, fără altă deschidere decât uşa. Aici e sanctuarul, locul unde se depozitează sulfocradingul în stare pură. Potrivit estimărilor noastre, înăuntru s-ar afla opt sute de grame, ceea ce-i puţin dacă ar fi vorba de cartofi, dar extravagant în cazul unei materii a cărei putere de radiaţie inductoare e de trei gomenoale privative pe miligram. În mijlocul acestei construcţii e un seif deasupra căruia o coroană de celule fotoelectrice, distanţate unele de altele la treizeci şi opt de centimetri, constituie o barieră greu de trecut. Postul e plin de paznici vigilenţi, înarmaţi şi gata să deschidă focul imediat cum se dă alerta.

Scotocesc pentru a doua oară în trusa mea de piele.

— Béru, uite aici două fiole, îi spun lăsându-le pe masa de nelucru (fiindcă don Enhespez nu scrie niciodată). Dacă reuşeşti să spargi una dintre ele în post, mai înainte ca paznicii să tragă, vor adormi în mai puţin de două secunde, pentru o durată variind între douăzeci şi treizeci de minute. Evident, va trebui ca tu să fii imunizat împotriva acestui produs hipnotic... Uite singurul remediu pe care laboratoarele noastre ţi-l pot propune.

Scot din buzunarul meu cu minuni două biluţe de sticlă, perforate cu găuri minuscule şi montate într-un etui cauciucat.

— Va trebui să ţi le bagi în nări şi să-ţi lipeşti un leucoplast pe gură ca să fii sigur că respiri numai pe nări, ai înţeles?

— Perfect! mormăie acrobatul.

— Dacă reuşeşti să-i adormi pe cei din post, să treci printre razele luminoase şi să deschizi seiful, reiau eu, va fi destul să spargi eprubetele de sticlă plasate pe raft, pentru ca sulfocradingul să se evapore în contact cu aerul. După care fetiţa şi cu tine părăsiţi imediat baza.

Şi adaug cu o voce rănită:

— Dacă o să puteţi...

Urmează o tăcere. Şi de data asta tot mandea, fiul iubit al Féliciei, e cel care o rupe.

— Bătrânul crede că puştoaica va trebui să deschidă seiful de una singură, Grasule. Dar eu mă bizui pe demnitatea ta de bărbat ca să acţionezi chiar tu, amice. Marie-Marie nu trebuie să-ţi servească decât pentru acoperire. Are misiunea să adoarmă bănuielile şi asta-i tot.

— Dă-i întruna cu gura şi bea apă rece, cum zicea mama-mare, îmi strigă infernala fetiţă sărind înăuntru pe fereastra

deschisă. Când o să fim la faţa locului, unchiul şi cu mine, o să facem ce-o să vrem noi, nu-i aşa, unchiule?

— Aha, ne spionai?

— Nu, culegeam flori de sub fereastră.

Şi ne arată un buchet pe care-l ţinea la spate.

— Ia uite ce frumoase sunt, unchiule!

— Orhideele mele! urlă don Enhespez. Orhideele mele regale! Mi-a rupt orhideele regale!

Fostul deportat se sufocă. S-ar părea că ăsta-i viciul lui, cultivarea orhideelor. Tocmai îi reuşise o nouă specie pe care intenţiona s-o ofere reginei Yvonne cu ocazia viitoarei lui călătorii în Franţa! Plânge în hohote deasupra florilor rupte. O ceartă pe Marie-Marie. O face vandal, catastrofă, Attila, profană, ucigaşă de orhidee! Puştoaica, jignită, sfârşeşte prin a-i lăsa preţiosul buchet pe genunchi, proferând cu glăsciorul ei de giruetă:

— Of! Gata, nu mai urlaţi aşa de tare pentru nişte buruieni! Hai, unchiule, să mergem la chinezi, pariez că o să ne distrăm mai bine decât aici.

Răvăşit, stăpânul haciendei San-Kriégar iese valvârtej din încăpere. Îl tratez cu indiferenţă. Am pe cap – vai! – alte griji decât orhideele lui regale.

— Prima problemă de rezolvat, le zic, e să ascundeţi instrumentele astea. Pentru butonul emiţător e simplu: îl coasem de vestonul tău. Dar fiolele şi bilele de băgat în nas? Fiindcă nu-i exclus să fiţi percheziţionaţi la sosire.

— Asta-i bună, nu-ţi face griji de pomană, gângureşte pseudo-Natacha. Bilele de sticlă le pun în locul ochilor păpuşii mele şi fiolele le ascund în cutia cu fondante pe care mi-a dat-o şeful vostru. Staţi aşa! Dau o fugă s-o caut pe Catherine în camera mea, să-i schimbăm ochii.

Unde vesele mai plutesc încă în urma ei şi după ce puştoaica a dispărut.

— E uluitoare nepoata asta a ta, Grasule, declar eu. Crede-mă, încă n-am mai întâlnit un copil ca ea.

Maiestatea Sa îşi ia o atitudine degajată.

— Mda, ştiu, spune el. Neamurile din partea Berthei sunt aproape la fel de inteligente precum cele din familia Bérurier.

CAPITOLUL V

TREABĂ CU ŞI FĂRĂ PLASĂ

Apele lacului Papabezpa strălucesc la fel ca şi plasa de peşte care-mi serveşte de alibi, ridicată adesea din apă cu ajutorul lui *señor* Tassiepa Sanchez, majordama[9] lui don Enhespez. Sanchez e un metis cu glăsciorul subţiratic. După spusele gazdei mele, pot avea toată încrederea în el.

Plasa, dacă îndrăznesc să spun, ne serveşte de paravan. Vai, ironia sorţii face ca treaba să ne meargă din plin şi peştele se adună pe fundul bărcii noastre. Un adevărat pescuit miraculos, scumpilor! Dacă aş încheia un contract cu o firmă specializată, aş fi un om făcut. În depărtare, pe linia orizontului, se conturează turnurile de pază ale bazei chinezeşti. Din când în când, pipăi butoanele receptorului meu, ascuns în taşcă, pentru a verifica dacă Grasu şi afurisita lui de nepoată au ajuns la faţa locului. Dar aparatul meu rămâne disperant de mut. Văzându-mi mutra lungită, Tassiepa Sanchez îmi înşiră cuvinte liniştitoare.

— Încă n-au putut să ajungă, afirmă el. Daţi-vă seama că stăpânul i-a condus până la gara din Tumarkonu, ca de acolo să ia trenul până la Santa-Maria Kestuféla, unde trebuie să coboare, ca toată lumea care vine din Graduronz, capitala. Taxiurile sunt rare la Santa-Maria Kestuféla. Ei...

Îi fac semn să-şi ţină gura. În aparat răsună un scârţâit pierdut în depărtări siderale. Reglez membrana cu combustie joasă a aparatului meu şi captez vocişoara puştoaicei, întretăiată şi slabă; dar calitatea recepţiei se ameliorează din secundă în secundă.

— La ce te gândeşti, unchiule?

— Reflectez, răspunde vocea Inconsistentului.

— La ce? insistă fetiţa.

— La ce am putea mânca la chinezi. Simt că o să ne bage pe gât numai orez fiert în apă. Îi cunosc eu pe ăştia. Se hrănesc cu aer.

---

[9] Moravurile lui, despre care se zice că sunt particulare, îl împiedică să fie majordom. (n.a.).

Pe fundal, disting zgomotul unui motor.

— Cred că ajungem, zice Marie-Marie. Nu prea arată straşnic locurile astea, nu-i aşa?

— Ce-ai fi vrut, răspunde posac Slăbănogul, doar nu-i clubul Méditerranée.

— Conduce ca un tâmpit şoferul ăsta! explodează Marie-Marie. M-am izbit cu capul de geam. Nu mi-am făcut vreun cucui, ia uită-te, unchiule?

— N-ai nimic, răspunde indiferent Béru. Poartă-te mai frumos, fetiţo, uite că am ajuns pe şantier.

Un scurt moment de linişte. Zgomotul portierei deschise. O voce bâzâită spune ceva în spaniolă, alta îi răspunde. Formalităţile dintre şoferul taxiului şi o santinelă chineză, presupun. Lucrurile se precipită.

— Despre ce-i vorba? întreabă Alexandre-Benoît. Trebuie să coborâm aici? Taxiul n-are voie să pătrundă în tabără? Măi, ce comedie, să mă prăjesc traversând toată curtea asta în plin soare, frumoasă treabă! Credeam că am scăpat, după şedinţele de saună.

Bodogăneşte. Pe fundal, glasurile continuă să parlamenteze. După un timp, îl aud gâfâind. Răsună tropăituri de paşi cadenţaţi.

— Nu mai mergeţi aşa de repede, ce naiba! protestează Marie-Marie. Eu n-am cizme de pivnicer ca Barbă-Albastră[10]!

În fine, probabil că au ajuns la un post de gardă. Un nou glas, mai aspru, mai autoritar decât cele precedente, izbucneşte brusc. Această voce se exprimă în engleză.

— *Scuz mi, my lord,* se bâlbâie Béru, dar nu pricep engleza. Vorbesc franţuzeşte. Ai *capito*?

— *Come with me*! răspunde vocea.

— Bine, mersi, şi dumneavoastră, *my lord*? răspunde Grasu la întâmplare.

Ajung la un moment dat pe o suprafaţă cimentată. Se deschid uşi. Se schimbă cuvinte chinezeşti. Înghemuit în barcă, lui San-Antonio al dumneavoastră îi tremură inima, dragii mei. De data asta, cei doi şmecheri au pătruns în viespar.

— Dumneavoastră sunteţi domnul Krackzek? modulează o voce dulceagă.

— Întocmai, domnule general, răspunde Bérurier.

[10] Am impresia că puştoaica nu prea a-nţeles bine povestea lui Perrault. (n.a.).

— Eu nu sunt general, afirmă interlocutorul lui. Aici nu-i niciun militar, dragă domnule. Suntem nişte simpli tehnicieni chinezi în serviciul guvernului acestei ţări.

— Scuzaţi, se bâlbâie Béru, m-am înşelat fiindcă sunteţi în haine albastre.

— Aveţi permisul de liberă trecere?

— Uite-l aici, domnule tehnician.

Un timp mort. Şeful taberei pesemne că studiază documentul.

— Cine-i fetiţa? întreabă el.

— Fiica mea, Natacha, domnule tehnician. Biata maică-sa a murit şi nu mă mai are decât pe mine în lumea asta, iar eu n-o am decât pe ea. Nu m-am putut hotărî s-o las acasă. Dacă nu vedeţi niciun inconvenient, aş vrea să stea cu mine. Normal, îmi opriţi hrana ei din diurnă.

— Aici se munceşte, declară altul, viaţa de familie o lăsăm afară.

Vocea şi-a păstrat dulceaţa veninoasă şi, cu toate astea, deşi se aude prost, simt că aparţine unui om care nu ştie ce-i mila. Noroc că, deşi e provizoriu scheletic, Béru nu se lasă intimidat.

— Ascultă, domnule tehnician, face el liniştit, să nu confundăm sifilisul cu blenoragia. Dacă am ajuns unul dintre cei mai buni specialişti pe plan mondial în extragerea sulfocradingului, pentru copilul ăsta am făcut-o. Fără el, nu-s bun nici de ceapa ciorii.

— Ce vrea să însemne expresia asta? se nelinişteşte chinezul-şef.

— E din cehă, tranşează peremptoriu Béru. Vreau să spun că dacă n-o am pe micuţa Natacha alături de mine nu pot să muncesc.

Intervine şi puştoaica:

— Să ştiţi, dom’le, că n-am să vă încurc. Dacă mă lăsaţi să mă joc cu păpuşa, n-o să supăr pe nimeni.

— Vom vedea, eludează înaltul personaj pe un ton de paracliser cu guturai. S-ar părea, domnule Krackzek, că reuşiţi să extrageţi până la un decigram zilnic?

— Pfff, glumiţi, domnule tehnician, uneori ajung până la o sută de miligrame! Dar vă rog să mă credeţi că acum seara îmi simt mâinile anchilozate.

— Ce metodă utilizaţi?

— Păi, metoda Prévots-Delauney, de preferinţă.

— N-o cunosc.

— Fiindcă e foarte recentă.

— E vorba de un procedeu mai rapid?

— Nici nu suferă comparaţie, domnule tehnician. Mai cunosc şi metoda Bougnazal, dar, după părerea mea, e prea murdară. Acum, dacă aţi binevoi, conduceţi-mă în apartamentele mele. Călătoria asta m-a epuizat.

— Cred că ne veţi oferi încă din seara asta un eşantion al cunoştinţelor dumneavoastră, domnule Krackzek?

— Şi ce-ai mai vrea în plus? fulminează Bérurier. Să vă gătesc cina şi să vă vopsesc cuşca lui Grivei, nu? Abia mă mai ţin pe picioare şi tot ce pot să vă demonstrez până mâine dimineaţă e felul în care ştiu să sforăi.

— Foarte bine, cedează celălalt. Trecem la treabă mâine la prima oră. Acum vă las să vă instalaţi.

Tehnicianul-şef se adresează unuia dintre zbirii lui şi-i ordonă:

— Sfri ji ţu y obo syt![11]

Ceea ce, specialiştii în chineză o pot confirma, înseamnă „Condu-l pe domnul în clădirea 14 bis”. Îi aud plecând.

Tassiepa Sanchez îmi face cu ochiul.

— Până acum, n-a mers rău deloc, îmi spune el în spaniolă.

Deşi nu cunosc această limbă, îi răspund prudent:

— Să aşteptăm urmarea.

Scoatem iar plasa. Geme de peşte. Ne-a ajuns saramura până la genunchi. Am să miros a maree timp de o săptămână. Întotdeauna viaţa e un pic ridicolă. În clipele cele mai importante, amănunte caraghioase vin să-ţi perturbe epopeea. Îmi amintesc de una dintre primele fete pe care am scos-o la plimbare ca să-i vorbesc de focul inimii cu tot tacâmul. Pe o frumoasă noapte fără lună, am condus-o într-un scuar şi am extaziat-o pe o bancă de acolo. Simţeam că banca lipeşte, dar îmi spuneam că de vină o fi roua. Ghinion, banca era proaspăt vopsită. Când am ieşit la lumină, se puteau recapitula pe hainele noastre peripeţiile tuturor zbenguielilor practicate. Am început prin nişte dungi cuminţi, imprimate de-a curmezişul fundului nostru. Pe urmă, ne-am vopsit pe lungime. Ea pe tot spatele, eu în genunchi şi în coate.

Nu ne-am dat seama imediat, ci abia în braseria unde ne-am refăcut cu o limonadă. Toţi consumatorii se strâmbau de râs. Şi

[11] Vezi paragraful imediat următor. N-ar mai avea sens! (n.a.).

uite aşa mi-a pierit instantaneu amorul pe care i-l purtam fetei.

Trebuie să vă spun că peştii ăştia îmi murdăresc nelinişte a. Fojgăie printre picioarele mele. Se zbat, sunt băloşi. Nu reuşesc să mă concentrez asupra aparatului meu. Şi, cu toate astea, băieţi, partida care se joacă e fantastică, nu? Mi-i imaginez pe fetiţă şi pe slăbănog în lagărul periculos, electrificat, numai turnuri de observaţie, atât de inconştienţi de primejdiile care-i pasc, încât glasurile lor liniştite îmi storc lacrimi. Se află într-o pulberărie, gata să se joace cu chibriturile, şi ei se comportă de parcă şi-ar oferi un picnic pe malurile râului Oise.

— Of, papa, nu-i prea veselă coşmelia asta! exclamă micuţa.

— Taci din gură! îi porunceşte Grasul de altă dată. Aici e *motus* şi *vivendi*!

Ghicesc din foşnetul stofei că Béru descrie un gest circular pentru a-i atrage atenţia pseudo-fiicei lui că s-ar putea ca în locuinţă să fie plasate microfoane perfide.

— Îmi dai voie să ies afară şi să mă joc, papa? întreabă miss Codiţe pe un ton degajat, dar plin de intenţii pentru cine le cunoaşte.

— Du-te, murmură Mamutul. Dar rămâi în promiscuitate, Natacha, vin şi eu în câteva minute să fac puţin *foting,* fiindcă drumul ăsta lung mi-a înnodat muşchii. Numai să desfac valizele şi sunt gata, puiule.

— Îmi iau păpuşa! îl avertizează Marie-Marie.

— Bine! Dar să n-o zgâlţâi prea tare, că-i fragilă!

Şi iar paşi... Nimic mai plicticos ca aşteptarea asta. Le trebuie timp să se orienteze, să se prindă care-i topografia bazei, să pună la cale un plan de fugă. Ce păcat că legătura noastră e în sens unic! Eu îl aud pe Béru, dar el, vai, e complet separat de mine. Deci e imposibil să-i dau directive. Mă uit la ceasul antiacvatic. Arată şase fără un minut. E momentul să comunic prin radio cu don Enhespez, potrivit celor convenite (în colectiv). Renunţ să-l mai ascult pe Béru, ca să eliberez antena celui de-al doilea aparat al meu. Un uşor fluierat îşi susură nota continuă.

— Aici pasărea migratoare, mă auziţi?

Repet de patru ori cuvintele codificate. În fine, fluieratul încetează.

— V-am recepţionat perfect, răspunde vocea cavernoasă a gazdei noastre.

— Păsările au intrat în colivie. S-ar părea că le place. Voi

transmite din sfert în sfert de oră.

— Am înţeles.

Tăcere. Această scurtă comunicare mi-a calmat nervii. Ştiu că pe domeniul haciendei San-Kriégar dispozitivul de recuperare e pregătit. Un jeep pentru orice fel de teren, înţesat de mitraliere pentru recuperarea pe uscat în caz de catastrofă, o şalupă şi ea plină de arme de foc în ipoteza unei recuperări pe apă. Pe esplanada haciendei se află chiar şi un mic elicopter vopsit în galben, de care producătorii agricoli se folosesc pentru pulverizarea insecticidelor pe sutele de hectare cultivate cu *fromtobock*[12]. O adevărată mobilizare de forţe, după cum vă puteţi da seama. În clipa decisivă, Béru va comenta cum intenţionează să fugă şi, potrivit indicaţiilor lui, îi vom sări în ajutor.

— Atenţie! mă avertizează Tassiepa Sanchez.

Îmi arată o mică ambarcaţie sub formă de pirogă care se îndreaptă spre noi. Doi bărbaţi goi până la brâu, cu pielea arămie şi părul unsuros, stau în picioare în ea. Au în mână câte o vâslă şi o verigă de aur în urechea dreaptă.

— Ăştia-s indieni Ifoti, îmi şopteşte Sanchez. Sunt pescari foarte blânzi, dar foarte guralivi, spre deosebire de indienii Ifotipa, care sunt vânători tăcuţi şi cruzi.

Efectiv, ca pentru a-i corobora spusele, piroga celor doi Ifoti se opreşte lângă barca noastră şi ocupanţii ei încep să ne vorbească în dialectul indigen, gesticulând. Noroc că instrumentele mele audio sunt ascunse sub pânze, că altminteri le-ar putea trezi curiozitatea.

Şi trăncănesc, trăncănesc, trăncănesc. Încep să mă furnice pâlniile. Tassiepa Sanchez le face conversaţie abundent, distribuind zâmbete. Să fie sensibil la muşchii care se văd fremătând sub pielea celor doi voinici? Cum nu pricep nicio iotă din balivernele lor, mă abţin să mă manifest, dar îi arunc priviri feroce camaradului meu. Daţi-vă seama că în tabără se petrec evenimente capitale şi mie îmi e imposibil să le aud. Sporovăială lor durează mai bine de un sfert de oră. Mi s-au albit degetele de cât mi-am crispat mâna pe marginea bărcii. În fine, indienii cu piroga ne salută şi încep să vâslească, după ce au împins violent cu vâsla în bordul nostru.

---

[12] Fromtobock-ul constituie, practic, singura cultură din Rondubraz şi, prin urmare, singura industrie. (n.a.).

— Trăsni-i-ar să-i trăsnească, ce voiau? îl întreb pe micuţul meu însoţitor.

Acesta ridică din umeri.

— Nimic deosebit. Îi interesează orice. Ţineau să afle ce putere are motorul nostru, cine sunteţi, cât peşte am scos. Sunt ca nişte copii.

Îmi acţionez receptorul. Dau exact peste vocea bolovănoasă a fostului Gras.

— Nu, nu şi iar nu! strigă el. Dacă nu mă asculţi, îţi trag o bătaie... Ai auzit? Spune, coţofană chioară!

— Nu te strofoca, unchiule, ripostează miss Codiţe. Acum ajungem în mijlocul curţii şi chinezii ar putea să te audă şi să înceapă să dea din gură. Mie mi-a încredinţat şeful cel mare misiunea şi eu o s-o duc la bun sfârşit. Împiedicat cum eşti, le-ai declanşa imediat semnalul!

— Poartă-te frumos, obraznico! urlă Grasul. Nu uita că, dacă nu-s taică-tu, îţi sunt totuşi unchi.

— Dacă mă mai baţi la cap, mă duc să le spun că eşti unchiul meu.

Pentru prima dată, fostul burtos se gândeşte la microfonul lui şi mi se adresează direct.

— Auzi cum se comportă molia asta, ia zi, San-A? O adevărată holeră. Of! Doamne, ce idee aţi mai avut să-mi băgaţi pe gât maimuţa asta ca partener de echipă! Lasă, lasă, fetiţo, că scăpăm noi de aici (reia dragul de el) şi o să-ţi tăbăcesc fundul ca să te învăţ minte să fii ascultătoare. Ce i-o fi trecut prin cap Berthei mele când mi-a adus o asemenea scorpie? Ah! Ce dreptate avea tata când zicea: „Fă bine unui mojic şi nu te alegi cu nimic”.

Furia îl face să tuşească. Mai-mai să-l apuce apoplexia, ceea ce face să danseze microfonul. Apoi îşi curăţă hornurile interioare.

— Aşa, face mucoasa, ţi-ai vărsat năduful, unchiule? Atunci, ascultă bine ce-am să-ţi spun. Şi tu la fel, Antoine! latră ea apropiindu-se de microfon (presupun, dată fiind intensificarea sunetului). În vreme ce unchiul despacheta, eu m-am plimbat prin tabără. Chinezii ăştia, tre’ să vă spun, sunt foarte cumsecade şi foarte corecţi. Niciunul nu şi-a permis vreun gest deplasat faţă de mine. M-am fâţâit aproape peste tot, aşa, ca într-o doară, şi am ajuns chiar până în sala cu seiful. Sunt numai

patru paznici înăuntru şi se distrează jucându-se cu nişte bastonaşe. Mi-au făcut semn să ies afară, dar frumos, fără să se supere. Pot să-mi permit să mă întorc acolo şi să sparg o fiolă. Dacă s-ar duce unchiul, ar fi dat afară imediat, nu? Când o să înceapă să sforăie, o să mă ocup de seif, în vreme ce unchiul va ţine de şase. Să zicem că nu izbutesc să-l deschid. Va rămâne destulă vreme să încerce şi unchiu', presupunând că ar fi mai isteţ decât mine, ceea ce m-ar mira.

— Marie-Marie! bubuie Béru. Respectă-mi părul rar, te rog!

Pe Jehanne Hachette, trimisa Poliţiei, o doare-n cot de aceste proteste. Planul ei de acţiune o electrizează. Pălăvrăgeşte despre această lovitură fără sens ca şi cum ar organiza o partidă de şotron în curtea şcolii.

— Dacă deschid seiful repejor, destup flacoanele şi o iau la sănătoasa, unchiul trebuie să se ocupe numai de problema fugii noastre.

Béru tuşeşte.

— În fond, puştoaico, o aprobă el, planul tău stă în picioare. În orice caz, sper că te pricepi să deschizi seiful, altfel ar trebui să intru eu în acţiune. În ceea ce priveşte fuga, am luat nişte măsuri, mă auzi, San-A? Uite cum stăm: în spatele carierei din care se estrapolează sulfocradingul, tabăra e mărginită de un râuleţ. În acel loc e un fel de soi de gaură săpată pe sub grilajul împrejmuirii. Cred că una dintre potăile bazei a scurmat-o, un fox-trot-terrier, precis. O fi adulmecat vreun vânat sau vreo căţea în călduri. Gaura e chiar în spatele unei movile de pietre, aşa că am putea s-o ştergem pe acolo fără să fim reperaţi de tipii din posturile de pază. În sfârşit, pe scurt, asta mi se pare singura ieşire posibilă. Marie-Marie o să treacă uşor, pentru mine însă ar mai dura puţin, cât să mai lărgesc gaura ca să nu mă pricopsesc în spinare cu niscaiva curent de la gardul electricificat. Deci să trimiteţi şalupa spre vărsarea râului. O să înotăm până dăm de lac. Apropo, ştii să înoţi, puştoaico?

— Ca o raţă, unchiule.

— Bun! O să procedăm de maniera acestui fel, termină Bérurier. Hai, la treabă, nu-i timp să ardem gazul, a sosit clipa, a sosit momentul. Chiar dacă presupunem că n-au încredere în noi, n-o să le treacă prin cap că o să le-o facem de cum am sosit.

În spatele meu, un zgomot uşor de castaniete îmi atrage

atenţia. E Tassiepa Sanchez, căruia îi clănţăne dinţii.

— Nu! Nu! Nu! Nu! Nu! sughiţă el, făcându-şi semnul crucii după fiecare „Nu”. Mă încrunt la el:

— Ce nu, amigo?

— Nu trebuie, nu trebuie!

Atitudinea lui mă înspăimântă.

— Lămureşte-mă! Planul lor mi se pare admirabil de potrivit situaţiei şi, drept să-ţi spun, nici nu speram să fie atât de simplu.

— Dar, *señor,* se bâlbâie Sanchez, ce-o să se întâmple e teribil, teribil!

— Fiindcă fetiţa e cea care acţionează? Am încredere în ea, e un copil-minune.

— Eu vorbesc de urmare, *señor.* Nu trebuie să ajungă în apă. Râul ăsta se numeşte Rio de Profundis pentru că-i infestat cu *piranha.*

Pentru o clipă, inima încetează să-mi mai bată. Doctorul Barnard, dacă ar trece pe aici, m-ar declara decedat ca să mi-o transplanteze. Fiindcă acum trebuie să fii cu ochii în patru să nu-ţi pierzi organele, fraţilor! Campionii grefelor de toate genurile vânează fără milă inimi, rinichi, ficaţi, plămâni şi alte piese deplasabile pentru experienţele lor. Toţi bisturangiii vor să apară pe coperta revistei *Paris-Match.* Dacă ar trebui să mă operez de apendicită, mi-ar fi frică şi aş cere să fie prezent un portărel în blocul-operator. Nu mi-ar conveni deloc să mă trezesc cu un testicul sau cu un rinichi în minus. Am ajuns cu toţii un fabulos joc de *puzzle,* prieteni. În curând, vom vedea anunţuri în *Chasseur Français*: „Domn de treizeci de ani, constituţie robustă, schimb piciorul stâng, foarte păros, măsura 42, contra unui ficat în stare bună. Persoanele alcoolice să se abţină”. Aici o să ajungem, dragii mei! Fără doar şi poate! Şi asta nu va fi decât o etapă. Într-o bună zi se va deschide un raion la Samaritaine, unde te-ai putea reorganiza din cap până în picioare. O să auzim discuţii de genul: „Eu, Ninette, în locul tău, mi-aş grefa pubisul ăsta drăgălaş care bate în brun roşcat. S-ar potrivi de minune cu noua ta culoare de păr”. Sau „Nu crezi, Jojo, că ţi-ai putea cumpăra o socoteală decapotabilă în loc de un televizor nou? Ar fi mult mai captivant pentru serile de iarnă”.

Vă garantez că asta ne aşteaptă. Dacă aş fi directorul unui mare magazin, aş anunţa de pe acum deschiderea unui raion cu

măruntaie de om.

Dar vă rog să mă iertaţi, m-am depărtat de catastrofa noastră, fiindcă-i chiar o catastrofă! Perspectiva plonjării fetiţei în Rio de Profundis mă îngheaţă. Ştiţi ce este *piranha,* nu? Un peştişor carnivor care trăieşte în bancuri în apele Americii de Sud. Nimic mai cumplit decât aceste bestiuţe. Arunci un bou în râu, şi din el nu mai rămân decât oasele cât ai număra până la zece.

Ah! Cum îl urăsc în clipa asta pe informatorul care ne-a prezentat o descriere detaliată a bazei şi a împrejurimilor omiţând acest înspăimântător amănunt!

— Eşti sigur pe ce spui? îl întreb prosteşte pe Tassiepa Sanchez.

— Absolut! Deci nu ştiaţi?

Scutur distrus din cap.

— Nu.

— Dacă se aruncă în acest râu, în câteva secunde sunt terminaţi, profetizează însoţitorul meu.

Întrerup legătura cu Béru. Dacă măcar am fi stabilit între noi vreun semnal... Să fi putut lansa o rachetă, să trag o lovitură de tun, să fac ceva, fir-ar al naibii! Dar nu, nimic. Béru a rămas să se bizuie numai pe sine însuşi. Ce situaţie abominabilă!

Mă gândesc mai ales la Marie-Marie, cu codiţele ei de şoricel, ştirbă, cu ochişorii rotunzi ca nişte nasturi de botine...

Pun mâna pe *walkie-talkie*-ul meu (de notat că în ambarcaţia asta eu doar *talk,* nu şi *walk*). Don Enhespez e pe fază, dragul de el!

— Cum stau lucrurile? mă întreabă fostul deportat (intenţionează să se întoarcă în Franţa şi să se retragă la Aubagne).

— O noutate tragică, prietene! Culmea ororii!

Şi îl pun la curent. Exclamaţiile lui îngrozite confirmă afirmaţiile lui Tassiepa Sanchez.

— Trebuie să fie împiedicaţi cu orice preţ! declară Reabilitatul.

— De acord, dar cum?

— Nu ştiu, îmi răspunde el spontan, fiind tare în replici.

— N-aţi putea trimite de urgenţă şalupa până la locul unde Bérurier a prevăzut ieşirea din tabără?

— Imposibil, şi asta din trei motive: mai întâi, n-ar avea timp să ajungă, pentru că locuinţa mea se află la opt kilometri de Rio

de Profundis, apoi, fiindcă ar fi imediat reperată şi interceptată. Ştiţi că de această exploatare, din punct de vedere oficial, se ocupă nişte tehnicieni civili, ceea ce nu înseamnă că nu sunt apăraţi de militarii rondubrazieni (aparţinând unor elemente extremiste ale armatei). Şi, în fine, al treilea motiv, Rio de Profundis nu-i navigabil, cursul lui e blocat de arbori putreziţi, scufundaţi în apă.

— Atunci, ce-i de făcut? strig eu. Nici noi nu mai avem timp să ajungem acolo, cu barca noastră greoaie şi cu motorul ei prăpădit. Ce-aţi zice de elicopter?

— Nici să nu vă gândiţi. Nu va reuşi să coboare nici pe Rio de Profundis, nici în bază.

Zgârii cu unghiile carcasa de piele a radioului portativ. Ah! Ce neputinţă! Ce nenorocire cumplită!

— Alo, mai sunteţi la aparat? mă întreabă Enhespez.

— Da, complet năucit. Aş vrea să fiu Icar şi să ajung în zbor până la bază ca să-mi avertizez camaradul.

Mă iau de cap cu o singură mână. Mi l-aş fi prins cu amândouă dacă n-aş ţine aparatul întruna, chiar cu patru dacă aş fi Buddha Kâpala.

— De fapt, sugerează Tassiepa Sanchez, singura lor şansă de a scăpa e să nu le reuşească misiunea.

Mă cunoaşteţi de ce-s în stare, este? Nu-mi trebuie mai mult pentru ca un întreg scenariu să se dezvolte în creierul meu de excepţie.

— Rămâneţi la aparat! îi spun lui Enhespez.

Mă conectez la vocea lui Béru. Săracul, el tocmai îmi vorbea.

— ... ce să crezi, face el, au trecut zece minute de când a dispărut în sala cu seiful, tipule.

Tuşeşte.

— M-am aşezat pe iarbă, nu departe de construcţia apropo de care îi supraveghez intrarea. Totul e liniştit până acum. Chinezii trec prin faţa mea şi-mi aruncă priviri întrebătoare. Unul chiar s-a oprit ca să se uite la mine mirat, şi mă întreb ce meserie o fi având. E plin de var, de unde am tras concluzia că-i un zidar.

Şi continuă să radioraporteze, fără a-şi oferi niciun răgaz.

— Pesemne că i-o fi adormit pe orezari. Dar mă gândesc că n-o reuşi să deschidă seiful. O să mă duc să mă uit. Trebuie să mă apropii pe furiş. Hai, gata, am pornit.

— Doamne, îmi înalţ eu sufletul, fă să dea greş! Fă ca

împiedicatul ăsta de Béru să declanşeze alarma, să fie pescuiţi (şi mă gândesc imediat la peşte, fapt care-mi agravează spaima). Orice, numai *piranha* nu!

Acum s-a făcut linişte. O linişte interminabilă, abia tulburată de un foşnet uşor şi de clipocitul apei. Ce s-o fi întâmplând? De ce nu mai vorbeşte Béru? Brusc, înţeleg: n-are bilele filtrante pentru a se proteja de gazul soporific şi *trebuie să-şi ţină respiraţia*! O face pe culegătorul de perle. Oare ce autonomie o avea cuşca lui toracică? Un minut? Mă uit la ceas. Acul lui imperturbabil tresare din secundă în secundă.

— Nu se mai aude nimic? se nelinişteşte Tassiepa Sanchez.

Nici măcar nu mă ostenesc să-i răspund. Inima îmi bate cu cel puţin trei pulsaţii pe secundă. Teroarea momentului e sporită de acele mici zgomote estompate care ajung până la mine, indicându-mi că aparatele noastre continuă să funcţioneze corect. Mă aflu mereu în legătură cu Béru, atât doar că sunetele nu-i exprimă mişcările. Au trecut patru minute de când Béru a trecut pragul sălii seifului. Încă nimic. Mai trece un minut. Încă unul. Paznicii se vor trezi în curând.

În sfârşit, un zgomot de paşi apăsaţi. Şi pe urmă un ciclon, un taifun, un cataclism şi alte substantive care conţin „i” îmi maltratează timpanele. Un scriitor clasic ar spune că ce aud eu seamănă cu foalele unei forje. Dar acţionate chiar de Vulcan[13] în persoană, fraţilor! Se aude şuierând ca o tornadă. Din această furtună se întrupează o tuse. Tusea grasă a lui Béru.

— Of, trăsni-o-ar Dumnezeu de porcărie! se îneacă extenuatul. Mamă, ce tâmpenie! Ce sifilis ambulant!

Trece un timp. Încearcă să-şi recapete suflul.

— Mă auzi, San-A., sper... Ce circ, tipule! Dar, gata, am terminat! Mă auzi, frăţioare? S-a ales praful de sulfocradingul lor. Ce mutră o să facă! Îţi rezum rapid, înainte s-o şterg cu fetiţa înot, pentru că nu se ştie ce se poate întâmpla, deci să te pun la curent. Puştoaica a deschis seiful, numai că, fiind prea mică, nu ajungea la eprubetele cu drog. A încercat să ia un scaun, dar un scaun măsoară mai mult de treizeci şi opt de centimetri lăţime.

Încetează să-mi mai vorbească pentru a răspunde unor voci care i se adresează în engleză.

— *No,* soră, *it is not* grav, declară amabil supermanul. *The*

[13] Vulcan, zeul focului şi al artelor metalurgice în mitologia romană. (n.tr.).

fetiţa a căzut *on the* cap. *Look the big* cucui! Ea *is* ameţită, *do you* pricepi? Hai, puiule, să facem o mică plimbare, o să te simţi mai bine.

Trece o clipă în decursul căreia nu-i aud decât respiraţia chinuită. Apoi, Béru reînnoadă discuţia:

— Uite că totul s-a liniştit, tipule. Să-ţi termin: puştoaica nu putea să ajungă la raftul cu drogurile. Când m-a văzut intrând, drăguţa şi-a scos bilele din nas ca să mi le dea mie. Mi le-am pus, dar ea nu s-a putut opri să nu respire înainte să fugă şi a căzut alături de şmecherii ăia. Eu, mă ştii, misiunea înainte de toate. În ciuda presupunerilor voastre, mi-am scos haina, mi-am tras popoul şi m-am strecurat printre razele luminoase. Am deschis flacoanele de sulfocrading şi treaba e gata. Am luat-o în braţe pe sforăitoarea mea şi totul s-a desfăşurat în ordine. Acum, alerg în capătul celălalt al bazei, unde e spărtura. Sper că ne-ai espediat şalupa. *Ciao* şi pe curând, sper.

Deşi prietenul meu nu mă poate auzi, fără voia mea strig: „Nu, Béru”.

— Deci le-a reuşit misiunea! rosteşte respectuos Sanchez.

Întrerup legătura ca să vorbesc în *walkie-talkie.*

— Mă auziţi?

— Cum să nu! răspunde don Enhespez.

— Au distrus rezerva de sulfocrading şi acum, din nenorocire, se îndreaptă spre Rio de Profundis. Nu ne mai rămâne decât o singură soluţie pentru a le salva viaţa, măcar pentru moment: telefonaţi de urgenţă la bază şi denunţaţi-i!

— Poftim? zice cu o voce sugrumată colaboratorul nostru.

— Trebuie să înţelegeţi că e SINGURUL MOD DE A SCĂPA DE PERICOLUL *PIRANHA*! Trebuie să câştigăm timp. Telefonaţi imediat, altfel, peste câteva minute va fi prea târziu!

Pentru a evita noi obiecţii, întrerup comunicarea. Încep să-l ascult din nou pe Béru. Dar nu-i aud decât respiraţia. Din când în când, bodogăneşte printre dinţii falşi: „Nu ştiu dacă mi s-au înmuiat mie braţele, dar parcă ar fi de plumb puştoaica asta”.

Este interceptat din nou de nişte muncitori chinezi, care se neliniştesc când o văd pe micuţă nemişcată în braţele lui. Béru îi asigură:

— *It is not* grav, surioarelor! Doar un *big* cucui.

Îşi continuă marşul mormăind pentru sine:

— Noroc că, înainte de a şterge putina, le-am tras câte un

picior în cap paznicilor ca să le suplimentez doza de somn, altminteri ar fi dat până acum alarma! Uf! Uite că ajungem. Văd movila de minereu.

Sudoarea îmi lipeşte părul de tâmple.

Un oftat. Simt că Béru şi-a depus greutatea jos. Au ajuns în preajma spărturii. Un nou oftat, emis, de data asta, de Marie-Marie.

— Te-ai trezit, drăcuşor ce eşti? o întreabă Bérurier gentil. Hai, vino-ţi în fire până mai măresc gaura. Din fericire, unchiuleţul tău e prevăzător şi s-a înarmat cu o lingură de supă. Observă că te-ai putea strecura, dar cum eşti încă ameţită, prefer să ies primul şi să te ajut să înoţi.

Se apucă de săpat energic pământul.

— Cam aşa, puiule. Numai că nu vreau să încasez în fund un curent de înaltă tensiune, înţelegi? Nu-i nicio plăcere să ai popoul pârlit. Te simţi bine, măi, bucăţică de om?

— Mă doare capul.

— Apa o să te învioreze. Ai respirat gaz, înţelegi?

— Ai putut să treci printre raze, unchiule?

— Ca o scrisoare în cutia poştală!

— Cu tot fundul tău mare şi pieptul de porumbel?

Grasul se înfurie:

— Ascultă, Marie-Marie, ţi-am mai atras atenţia să te porţi politicos. E insuportabilă o mucoasă care te ia peste picior! Mă port eu urât, ia zi, nesuferito! Dacă domnişoara Furlifus ştie să deschidă un nenorocit de seif, se crede coborâtă cu hârzobul din cer.

— Ai face mai bine să sapi acolo, îl sfătuieşte fetiţa, fără să se simtă ofensată. Dintr-o clipă în alta pot fi descoperiţi paznicii şi există riscul să dăm de dracu’. Lasă, că ne certăm noi mai târziu, unchiule!

Béru îşi reia ocupaţia de cârtiţă. Râcâielile lingurii în pământul uscat se accelerează.

Ce Dumnezeu or fi făcând chinezii? Don Enhespez n-o fi putut să-i contacteze?

— Gata treaba, decretează Bérurier. Cât mă strecor eu prin spărtură, tu bagă de seamă să nu ating grilajul, ai înţeles? Dacă ai impresia că risc să mă agăţ, anunţă-mă.

— De popoul tău mi-e frică, unchiule, spune gânditoare Marie-Marie. Acolo n-ai slăbit cum trebuie, chit că-ţi convine ori ba. În

fine, hai, dă-i drumul!

O serie de gemete. Vocea abia perceptibilă a puştoaicei:

— Trage-ţi popoul mai spre stânga, unchiule! Şi dă-l în jos, pentru Dumnezeu! Ah! Bietul tata, ce dreptate avea când zicea: „Bérurier ăsta e numai fund, dar n-ai ce-i face, e fundul lui”.

— Zicea aşa taică-tu? bodogăneşte târâtorul din scobitura lui.

— Aşa şi încă altele.

— De fapt, nu mă putea suferi, asta-i! se plânge veşnicul Gras.

— Da’ de unde? Ţinea mult la tine. Fii atent cu şoldul drept!

— În râu e plin de peşti frumoşi, face Binevoitorul între două gemete. Am impresia că sunt şi bibani. Ah, dacă aş avea undiţa, ai vedea tu ce grozăvie! Cu sămânţă de cânepă, pariez că poţi să prinzi tot ce-ţi doreşte inima.

— Halt! urlă un glas.

Această voce necruţătoare mi se pare mai divină decât împărăţia cerurilor!

— Înapoi sau tragem!

— *In ze savarină*! suspină laconic Bérurier ca să aud eu.

CAPITOLUL VI

GHINION PE TOATĂ LINIA

— Tăticu' tocmai vrea să-mi prindă un peştişor! ciripeşte Marie-Marie.

O palmă răsunătoare îi smulge copilei un ţipăt.

— Brută ce eşti! maimuţoiule! Constipatule! strigă cea pălmuită.

N-am privilegiul să mai ascult urmarea şi nici să-mi savurez destinderea (foarte relativă şi precară). Tassiepa Sanchez îmi trage un cot în coaste.

— Repede! Repede! face el. Aruncaţi aparatul în apă!

A şi pus mâna pe *walkie-talkie* (numit în cazuri grave şi *talkie-walkie*) şi-l aruncă în lac. Mă uit la vasul care se îndreaptă spre noi. O şalupă joasă, ultrarapidă, la prora căreia flutură drapelul rondubrazian[14].

— Poliţia! îmi suflă Tassiepa, aruncaţi repede receptorul.

Neputându-mă decide să întrerup orice legătură cu Maiestatea Sa, în loc să arunc butonul meu hipersedentar cu proiecţie convexă în apele lacului, îl îndes în grămada de peşte.

Şalupa ne-a şi ajuns. La bordul ei se află patru bărbaţi: doi poliţişti rondubrazieni, un chinez în salopetă albastră şi, ţineţi-vă bine şi ţineţi-mă şi pe mine, unul dintre cei doi pescari Ifoti de adineauri. Mă prind imediat că blestemaţii de luntraşi sunt în solda chinezilor din bază, cu sarcina de a supraveghea râul şi lacul. Ei sunt cei care i-au alertat pe responsabilii taberei. Probabil că nu le-a căzut bine că eram străin. Poate că au zărit unul dintre aparatele noastre? În orice caz, porcul ăsta de câine ne arată cu degetul, dând din gură. Chinezul e înalt, slab şi poartă ochelari, ceea ce, veţi vedea, nu afectează deloc desfăşurarea acţiunii. Unul dintre poliţişti stă în picioare în partea din spate a şalupei şi el e vedeta, pentru că ţine în mână

[14] Care reprezintă un curcubeu pe un fond de cer albastru, în unghiul din stânga sus având datele comemorative ale revoluţiilor din februarie 1965, mai 1965, octombrie 1965 şi decembrie 1965, pregătitoare ale marii revoluţii din 1966, premergătoare revoluţiei naţionale din 1967, ale cărei reforme trebuiau să se prelungească până în martie 1968. (n.a.).

o mitralieră.

Ascult ordinele care ne sunt lătrate. Mai înainte de a mi le traduce însoţitorul meu Sanchez, am şi înţeles, poliglot cum mă ştiţi, sensul general al diatribei. Domnii doresc să luăm loc în ambarcaţiunea lor, în vreme ce luntraşul Ifoti se va ocupa de a noastră.

Am certitudinea că va da peste noi o Himalaya de necazuri. Vedeţi dumneavoastră, dacă în afacerea asta n-ar fi fost amestecată miss Marie-Marie, aş fi suportat soarta curajos, răul cu răbdare şi eşecurile amare filosofic, fiindcă mi-aş fi spus că ne-am atins obiectivul. Dar viaţa fetiţei mă nelinişteşte îngrozitor.

Unul care nu prea se simte ca o ilustraţie dintr-o carte de rugăciuni e amicul Tassiepa Sanchez. Bietului ţap îi dârdâie picioarele. Frumoasele lui fălci îmbietoare cântă concertul pentru domino şi castaniete de J. Friculici.

— Ne acuză de spionaj, se bâlbâie majordoma, pardon, majordomul. Ne vor împuşca înainte de căderea serii.

Cu braţele disperat ridicate, trece primul din barca noastră în şalupă. Poliţistul cu mitraliera îl aruncă dintr-o lovitură cu patul armei în fundul vasului. *Now,* e rândul meu. Idem, îmi ridic şi eu mâinile. Dar pentru domnia mea, adoratul mamei mele Félicie (şi al altor câtorva dame), nu-i vorba de un gest de supunere, o, nu, găinuşele mele albe! Ce bine îşi mai ticluieşte loviturile frumoase San-Antonio! Bravo! Impecabil! Jos pălăria! Îşi împreunează mâinile ridicate, vă prindeţi cum? *Well*! Apoi se caţără pe banca din mijlocul bărcii ca să fie oarecum la înălţimea şalupei, OK? Întinde un pas mare, se face că se clatină, fiindcă nimic nu-i mai puţin stabil, o ştiţi prea bine, ca două ambarcaţiuni aflate pe apă, bord la bord. Până şi o barcă trasă pe nisip se clatină dacă mergi înăuntrul ei, darmite pe apele mişcătoare ale lacului Papabezpa, ce vorbiţi! Mai ales că briza serii tocmai a început să înfioare pădurile uriaşe unde dormitează stejarii. Deci, revenind la oile mele, mă clatin, chipurile, cât mai natural posibil. Mâinile mele împreunate taie aerul îmbălsămat şi se abat ca o secure peste ceafa omului înarmat care scapă mitraliera şi leşină brusc. Ceilalţi indivizi nici nu apucă să-şi dea seama ce se întâmplă, că San-Antonio a şi înhăţat arma. Chinezul îşi duce mâna la buzunar. Din precauţie, îl termin cu o lovitură cu patul armei. Văzând acestea, vâslaşul

îmi cere iertare în genunchi. Imploră milă zeului Rainier şi tuturor sfinţilor omologaţi, inclusiv semnăturilor neoficiale din calendar. Cât despre poliţistul de la cârmă, acesta se uită la mine cu o privire foarte îngrijorată.

— Dragă prietene Sanchez, rostesc eu, vrei să fii aşa de bun şi să demontezi motorul Johnson de pe barca noastră, după care să-l arunci în apă? Apoi să pui ramele aici, pe şalupă, şi să-mi recuperezi receptorul.

Îmi dă ascultare, fiind supus din fire.

Pleosc! Motorul s-a scufundat. Tronc, tronc! Cele două rame cad pe puntea şalupei. Apoi este extras aparatul meu dintre peştii băloşi.

— Perfect, băiete! Acum percheziţionează-i pe domnii, ia-le armele şi spune-le să treacă în barcă!

În patru minute, situaţia e rapid inversată. Noi ocupăm şalupa şi cei patru isteţi se află în barca de pescuit fără motor şi fără vâsle.

— Am impresia că vor merge în derivă toată noaptea dacă nu se organizează între timp căutarea lor. În orice caz, cu peştele pe care l-am prins, nu riscă să moară de foame, spun eu.

Acestea fiind spuse, mă aşez la comenzi şi execut o plecare magistrală în trombă (de apă), valurile ridicate făcând barca să danseze.

Sanchez îmi strigă la ureche:

— Din situaţia asta nu ieşim noi basma curată, *señor*!

— Mai rău, nici linţoliu curat, dragul meu, dar până atunci mai e.

— Eu sunt cunoscut în zonă şi le-am zis mai înainte indienilor Ifoti cine sunt.

— O să părăseşti ţara chiar din seara asta.

— Dar don Enhespez...

De pe acum, totul se orânduieşte în capul meu fosforescent. Un adevărat *puzzle*! Asamblez bucăţile cu o dexteritate fabuloasă.

— Lasă-mă pe mine să manevrez, bătrâne, şi totul se va rezolva cu bine!

— Unde mergem?

— La hacienda San-Kriégar.

•

— Drace, drace! rosteşte fostul deportat după ce i-am

rezumat situaţia. Am putea spune că treaba merge rău.

— Nu tocmai, ripostez eu. Dumneavoastră aţi anunţat baza pentru a-l denunţa pe Bérurier, ceea ce vă face alb ca neaua în faţa chinezilor (dacă îndrăznesc să mă exprim astfel). Cum a mers cu telefonul?

Bătrânul îşi încruntă sprâncenele albe.

— N-am fost prea mândru de mine.

— Nu exista altă soluţie valabilă. În felul acesta, le-aţi salvat pentru moment viaţa şi ăsta-i lucrul principal. Deci?

— Am crezut că n-am să obţin niciodată legătura cu responsabilul bazei. A trebuit să trec pe la autorităţi şi să le spun cine sunt. Am fost rugat să aştept. În cele din urmă, a venit la telefon marele şef. I-am spus că au angajat un impostor şi că acel pseudo-Krackzek era un spion occidental.

— Foarte bine.

Stând de vorbă, mă apuc să repar aparatul, căruia nu i-a priit sejurul printre peşti. De fapt, sunt astupate orificiile difuzorului şi am găsit bale până şi *pe flash*-ul conjuraţiei.

— N-aţi fost întrebat de unde aveţi aceste informaţii?

— Le-am spus că le voi furniza toate explicaţiile dorite mai târziu, dar că acum urgenţa întâi e să-i aresteze pe vinovat şi pe fetiţa care-l însoţeşte.

— Superb. Pentru ei sunteţi, deci, un aliat.

— Trebuie să sosească dintr-o clipă în alta, mă asigură Enhespez.

— Să sperăm. Iată ce trebuie să le spuneţi şi ce trebuie să facem.

•

Abia am terminat de dat directivele, că un Land Rover galben a şi sosit pe esplanada domeniului, ridicând (fără efort) un nor gros de praf ocru. Întunericul se luptă cu ultimele raze de soare. Cerul purpuriu incendiază orizontul. Sunt un descriptiv. Dacă-mi dau drumul, aş scrie ca Flaubert, iar voi m-aţi aşeza pe raftul cel mai de sus al bibliotecii, acolo unde menajera nu deranjează praful.

O sumedenie de oameni galbeni în albastru (când te uiţi la ei şi clatini capul vezi verde), escortaţi (de formă, de ochii lumii şi pentru galerie) de doi poliţişti rondubrazieni, mai mult obosiţi decât indiferenţi, coboară din vehicul. Uf! Ce frază îmbârligată a mai fost şi asta! În fine, nu m-am descurcat rău deloc. Uneori se

întâmplă să-ţi scape un adjectiv în decursul scrisului sau un verb să-şi facă de cap. Ironia sorţii, chiar în clipa în care apare această încărcătură de şoc, micul meu receptor începe să funcţioneze. Am timp doar să aud vocea gâfâită a Mamutului:

— Să nu-ţi fie frică, Marie-Marie, n-o să aibă inima aia să-ţi facă rău.

— Pentru tine îmi fac sânge rău, unchiule, şopteşte mititica oftând de supărare. Când te văd atârnat de mâini, mă doare inima să te privesc. Parcă ai fi un viţel expus în vitrina unui măcelar.

— Poartă-te frumos, afurisito! tună demna persoană. Nu se cuvine să profiţi de situaţia că am mâinile legate şi nu pot să te cârpesc.

Întrerup recepţia şi pitesc aparatul deasupra unei mobile. În somptuosul asfinţit, cineva a şi început să bată în uşa deschisă. Se prezintă un grup de chinezi, cu nişte figuri mai ermetice decât combinezonul unui scafandru.

— *Señor* Enhespez?

Recunosc vocea suavă a celui care l-a întâmpinat pe Béru.

Gazda mea, arătându-se binevoitoare într-o asemenea situaţie potrivnică (ah, ce exprimare îndrăzneaţă!), iese în întâmpinarea musafirilor.

— Domnilor, li se adresează el, vă aşteptam! Ce întâmplare!

Şeful bazei îi dedică un surâs elastic, repede stins. Dragul de el, pesemne că nu-i prea fericit! Cu stocul de sulfocrading evaporat, am impresia că nu va primi felicitări când se va întoarce în ex-imperiul lui. După o lovitură perfidă de o asemenea anvergură, o să fie avansat la Sfântu-Aşteaptă!

Îi întinde în silă mâna împuţitului de câine occidental care este don Enhespez:

— Eu sunt tovarăşul Sin Jer Min En Lai, se prezintă el.

— Încântat, afirmă fostul deportat cu zâmbetul celui care a băut, din nebăgare de seamă, un gât de oţet.

— Aş vrea să capăt câteva explicaţii în legătură cu ce s-a petrecut în această după-amiază, reia Sin Jer Min En Lai.

— De fapt, e foarte simplu, declară gazda mea. Dar permiteţi-mi în prealabil să vi-l prezint pe tovarăşul Saféglouglou, de la serviciile secrete albaneze.

Mă apropii şi salut rigid.

Gazda (stai puţin să-mi umezesc gâtul) reia:

— Alaltăieri, majordomul meu, un anume Tassiepa Sanchez, mi-a cerut permisiunea să-i primesc sub acoperişul meu, pentru câteva zile, o rudă din Europa, pe nume Krackzek, un cumnat, mi-a precizat el, şi pe fetiţa acestuia. Am acceptat să-i adăpostesc până în dimineaţa de azi. Or, mare mi-a fost surpriza când am primit în după-amiaza acestei zile un telefon de la domnul (şi mă arată pe mine) care voia să ştie dacă nu cumva locuieşte aici un oarecare Krackzek împreună cu fiica lui. I-am răspuns că abia au plecat. „Anunţaţi imediat tabăra învecinată că omul acesta e un impostor”, mi-a spus Saféglouglou. „Sosesc acum şi eu”. Puţin descumpănit, m-am achitat de misiune şi acum îl las pe tovarăşul Saféglouglou să vă explice cum stau lucrurile.

Bun, ştiu: versiunea mea vi se pare puţin trasă de păr. Şi mie la fel. E cert şi mai mult ca sigur că nu ne va duce prea departe, dar eu am nevoie doar de câteva ore pentru a risca o lovitură de anvergură. Acţionând prompt, lui Béru şi puştoaicei le-a reuşit misiunea. Procedând la fel, presupun că voi beneficia de o şansă vagă de a le veni în ajutor. Dar pentru asta nu trebuie să ard gazul, fiilor. Amintiţi-vă că balivernele cele mai gogonate rămân cele mai bune. Uite, când consoarta voastră vine acasă cu două ore întârziere şi când vă spune că a aşteptat la coafor, o credeţi, nu? În vreme ce, în unsprezece cazuri din zece, ea se întoarce de la Hotelul „Celor două emisfere reunite cu ţâşnitoarea miraculoasă”.

Ca să vă deschid un vasistas asupra intenţiilor mele, am să vă dezvălui simplu cele ce urmează, două puncte, deschideţi bine urechile: „Chinezii de la bază sunt, înainte de toate, tehnicieni, evident, încadraţi de către militari în civil, dar care nu aparţin serviciilor secrete chinezeşti. În consecinţă, dacă-i îmbrobodesc bine, le-ar trebui ceva timp pentru a se informa, deci un răgaz. Aţi priceput, ramoliţilor?”

Înaintez cu bărbia ridicată, privirea atonă, pieptul bombat, vocea metalică, izmenele... Dar ce precizare v-aş putea face în legătură cu ele?

— Micromega-Devoltère Saféglouglou, mă prezint eu, de la Brigada 69 a celulelor internaţionale de informaţii, secţia Anchete şi filaturi. Cuvânt de ordine: Mao ştie to. Număr matricol: Odeon optzeci şi patru zero zero. Centru psihologic V-G-A 5 mor. Membru superior al lui Mao galben Pou-li-dhor.

Interlocutorul meu cască ochii şi-mi face o plecăciune prudentă.

— După ce am uzurpat identitatea unui comisar parizian, declar eu, am început să urmăresc mişcările unui agent secret francez, dintre cei mai de temut, un anume Alexandre-Benoît Bérurier, din partea căruia serviciile noastre secrete se aşteaptă la orice.

— Un demon! mă întrerupe Sin Jer Min En Lai.

Deci se lasă dus de istorioara mea în fascicule ilustrate destinate copiilor între opt şi doisprezece ani.

— Exact! L-am urmărit până în Rondubraz. Individul a reuşit să-mi scape în momentul în care mi-am dat seama că avea în vizor exploatarea de sulfocrading, căreia v-aţi consacrat cu atâta energie, tovarăşe. Cât timp mi-a trebuit să înnod firul rupt, să aflu că Bérurier era în cârdăşie cu angajatul principal de pe acest domeniu, omul nostru a şi trecut la acţiune. L-am rugat atunci pe tovarăşul Enhespez să vă anunţe, fiindcă sunam din sătucul Tupinanbouc, unde trebuie să aştepţi paisprezece ore ca să obţii o legătură cu exteriorul. Sper că aţi fost avertizat mai înainte de a se întâmpla ceva neplăcut? mai adaug, numai pentru satisfacţia mea personală.

Chinezul se îngălbeneşte şi strânge din fălci. Nu-mi răspunde la întrebare, dar, întorcându-se spre gazda mea, se interesează:

— Unde este majordomul dumneavoastră?

— A fugit, declară don Enhespez (şi e strictul adevăr). A auzit tot când v-am telefonat. Imediat, s-ar părea, a pus şaua pe un cal şi a luat drumul munţilor. (Exact şi de data asta.)

„Bine, îmi zic în sinea mea, profitând de tăcerea care se lasă, chiar din clipa asta voi afla dacă steaua mea norocoasă a trecut Ecuatorul împreună cu mine ori ba”.

Tovarăşul-şef gândeşte. Apoi spune ceva pe limba lui guturală, milenaro-maternă. Imediat, unul dintre chinezi se duce să discute cu cei doi poliţişti rondubrazieni. Aceştia din urmă îl ascultă fără entuziasm, scuturând capul (al lor, nu al căpeteniei chinezilor), şi se apropie de don Enhespez.

— Ce-i? se înspăimântă fostul deportat.

— Ei! face unul dintre militarii rondubrazieni cu un accent aproape corsican.

— Puteţi să-mi spuneţi ce înseamnă asta? protestează Enhespez, întors spre chinez.

Cel interpelat dă din cap.

— Aţi avut în serviciul dumneavoastră un trădător de ţară, rosteşte el. Până nu-l prindem, veţi răspunde de actele lui.

Enhespez îmi aruncă o privire dezamorsată, dar eu rămân impasibil.

— Îmi pare rău pentru dumneavoastră, fiindcă ne-aţi dat spontan concursul, *señor,* îi spun, dar înţeleg perfect reacţia tovarăşilor.

Mă apropii de şef.

— Aş vrea să fiu confruntat cu agentul Bérurier cât mai curând posibil, îi spun. În mod cert are şi alţi complici în această ţară şi trebuie să ni-i demaşte.

Interlocutorul meu e de acord:

— Veniţi cu noi!

•

Puţin cam sumbră tabăra de la Santa-Maria Kestuféla, prieteni! Nici vorbă de vilegiatură.

Clădirile sunt din azbociment, vopsite în verde. Foişoare de pază ca nişte sonde petrolifere se ridică în cele patru colţuri ale incintei, înconjurate, până la o înălţime de cinci metri, cu sârmă ghimpată, iar paznicii chinezi, deşi sunt în salopete albastre, arată mai fioroşi decât forţele de ordine în faţa unor studenţi la o manifestaţie violentă.

Ne ducem drept spre clădirea unde sunt închişi prizonierii. Credeţi-mă, băieţi, nu ştiu încă ce-am să fac, fiind singur şi dezarmat printre oameni ostili. Şi pe urmă, mi-e să nu mă recunoască puştoaica şi să mă dea de gol, năruindu-mi tot planul. Ah! Grea meserie mai am, n-am să încetez să v-o spun! Luaţi un bel[15] imponderabil, cufundaţi-l într-o hazna şi obţineţi ceea ce înseamnă munca de poliţist.

Închisoarea bazei e o cuşcă murdară, spaţioasă, fără ferestre, aerisită numai prin nişte găuri rotunde practicate la marginea acoperişului. Are o uşă de fier, prevăzută cu zăvoare şi lacăte exterioare. Suntem o întreagă cohortă care se pregăteşte să-i treacă pragul. Ca să-i avertizez pe Béru şi pe nepoata lui, vorbesc tare, pe un ton vioi:

— Dragă tovarăşe-şef, tun eu, nici nu vă puteţi închipui cât sunt de satisfăcut că-l am la mână pe şobolanul ăsta împuţit! Un om care-şi împinge abjecţia până la a antrena un copil

[15] Unitate de măsură pentru intensitatea acustică. (n.tr.).

nevinovat în combinaţiile lui sordide.

Iată-ne *in the place*[16]*.* Un bec prevăzut cu o reţea de sârmă protectoare luminează văgăuna asta cu totul lipsită de mobilier. În zid sunt fixate verigi şi lanţuri la înălţimi variabile. Imediat, privirea mea îngrijorată se opreşte asupra fetiţei. Fac un efort să-mi stăpânesc lacrimile. Are mâinile legate la spate cu un lanţ enorm, a cărui extremitate opusă e priponită de zid. Stă în picioare, cu buzele întredeschise deasupra celor doi dinţişori. Şuviţele de păr din breton, date în lături, îi descoperă fruntea de fetiţă, iar codiţele îi atârnă de-a lungul chipului îngrijorat.

Cât despre Béru, el e atârnat de mâini şi pare gata să leşine.

— Ha-ha! Iată-ne, în fine, faţă în faţă, domnule Bérurier, spun eu aruncându-i o privire atât de elocventă, încât pricepe cum stau lucrurile.

Bietul de el mai găseşte o fărâmă de energie ca să intre în joc.

— Aha! Mi-aţi... mi-aţi aflat veritabila identitate? îngână el cu efort.

— Asta şi multe altele. Plus ce-mi vei spune tu, banditule.

Şi, pleosc, îi trag o palmă. Nu tare, dar ştiu s-o fac sonoră.

— Brută infectă! strigă Marie-Marie.

Mă întorc spre şef şi-i şoptesc la ureche:

— Omul ăsta e pe punctul să-şi piardă cunoştinţa. Nu l-am putea duce împreună cu fetiţa într-un loc mai confortabil, unde să-l interogăm liniştiţi?

— Biru mu! le ordonă Sin Jer Min En Lai zbirilor săi, ceea ce, am aflat din *Larousse*-ul meu franco-chinez, vrea să însemne „Duceţi-i pe prizonieri în cabinetul meu de lucru”. Cinci minute mai târziu, ne găsim într-o încăpere rudimentară. Béru s-a prăbuşit pe un scaun fără spetează. Nepoata lui ocupă câţiva centimetri pătraţi dintr-o bancă de lemn, între doi gardieni vigilenţi.

Încep să mă plimb prin camera înţesată de chinezi. „Bravul meu San-Antonio, îmi zic, şi acum? Ai izbutit, graţie diabolismului tău primar, să-ţi întâlneşti coechipierii, dar să înţelegi bine un lucru: nu poţi face nimic pentru ei”. Am tot tras cu ochiul ba la stânga, ba la dreapta, dar n-am zărit nicio armă asupra căreia să mă arunc.

— Luaţi loc, tovarăşe, îmi propune amabil Sin Jer Min En Lai.

[16] *La faţa locului*, în limba engleză. (n.tr.).

O imperceptibilă iritare străluceşte în privirea lui de felină. Încerc un început de impresie că manierele mele autoritare îl cam calcă pe bătături. Mă aşez la masa lui (o mobilă foarte sobră, compusă dintr-un planşeu mare fixat pe nişte capre) şi-mi încrucişez mâinile, aşa cum îi stă bine unui judecător de instrucţie în momentul în care ia la refec un inculpat. Dar exact în secunda în care dau să deschid gura, ochii mei scotocitori cad (fără să se vatăme, liniştiţi-vă) pe un ziar rondubrazian. E vorba de *Peluquero,* organul principal al Rondubrazului, director – Gabriel Robinetto. În cap de afiş, se etalează o fotografie şi un titlu, şi una şi celălalt extrem de grase. Titlul anunţă: „Bertaga Bérou, căpetenia revoluţionarilor falangişti rondubrazieni, pe care lumea o credea moartă, a fost răpită de serviciile noastre secrete din inima Parisului şi adusă clandestin la Graduronz, unde va fi judecată şi executată".

Şi, sub acest titlu cu schimbător de viteză, prieteni, sub aceste sumbre caractere, care i-ar fi provocat complexe domnului Johannes Gensfleisch (zis Gutenberg) în persoană, se află, ţineţi-vă bine, fotografia Berthei Bérurier. Nu încape nicio îndoială. E vorba de Balenă, fără doar şi poate. Îi recunosc fălcile, cârlionţii, negii, privirea bleagă şi vicioasă, îi recunosc cerceii şi medalionul. O recunosc. Şi stupoarea mă împietreşte. Dacă mi-ar fi căzut trăsnetul la picioare, dacă l-aş fi zărit zburând pe actorul Pierre Doris ca un fluturaş de varză, dacă l-aş fi auzit pe domnul Michel Debré[17] povestind o anecdotă, dacă aş fi citit un articol de Mauriac în *L'Humanité*, dacă aş fi văzut un hindus mâncând carne dintr-o vacă sacră şi un elveţian mâncând dintr-o vacă nebună, n-aş fi fost mai siderat, mai năucit, anihilat, coagulat, prostrat, insolubilizat ca acum. E o senzaţie gigantică, supremă, incomensurabilă.

Aşa deci! Berthe. Salonul de coafură, Alfred, atentatul. Berthe, victima unei confuzii. Berthe, răpită şi transportată în Rondubraz, chiar acolo unde bărbatul ei...

— Ce s-a întâmplat? mă întreabă Sin Jer Min En Lai.

— O clipă, vă rog.

Apuc ziarul ca să citesc articolul; măcar să-l parcurg. Literele îmi joacă dinaintea ochilor. Nu-i lucru simplu să descifrezi un

[17] Michel Debré (1912-1996), om politic francez, prim-ministru, ministru de Justiţie şi al Afacerilor Externe, a jucat un rol preponderent în pregătirea celei de a cincea Republici. (n.tr.).

text în spaniolă când nu vorbeşti spaniola. Cu toate acestea, setea mea de a şti e aşa de mare încât trec peste acest ridicol obstacol. Curiozitatea mea mă face să esperantez. Literele se domesticesc, sensul cuvintelor se limpezeşte. Trăiască originea latină! De câteva săptămâni, Berthe, reperată în Paris, filată şi apoi îmbarcată. O geantă diplomatică expediată *par avion.* Berthe, ţinută la răcoare până la data călătoriei... Berthe, încarcerată în închisoarea Piccolina Roquetta, de la periferiile capitalei Graduronz. Berthe, care va fi acuzată de atentat la siguranţa statului, după ce a fost confundată cu o altă persoană. Berthe, care va fi executată în cel mai scurt timp!

Las ziarul.

Să revenim la oile noastre. Prea târziu.

În timp ce eu citeam, patru noi personaje au intrat în încăpere: acelea pe care le-am părăsit, acum câteva ore, pe apele lacului Papabezpa.

Ce vreţi să vă mai spun, prieteni? Ghinionul e ghinion, nu?

CAPITOLUL VII

ATRACŢIILE SUNT CUPRINSE ÎN PREŢUL CONSUMAŢIEI

Patru degete tremurând sunt ţintite spre glorioasa (şi eleganta) mea persoană. Patru glasuri vociferează (cu schimbul) în spaniolă, chineză şi dialect *ifoti.* Intonaţiile sunt diferite, accentele silabelor nu sunt aceleaşi, dar aceste trei limbi se îmbină totuşi pentru a compune un strigăt de răzbunare. „Perfect, îmi spun cu acel calm care face forţa oamenilor de calibrul meu[18]. Soarta mi-e potrivnică, s-o îndurăm curajos, demn”.

Îmi încrucişez braţele pe piept, exact cum a făcut camaradul meu defunct Vercingetorix după ce i-a predat armele lui Cezar. Şi aştept cu privirea fermă şi zâmbetul amuzat.

Chinezul-şef clatină din cap. Altminteri, nu pare surprins. Are moaca numai bună să pareze catastrofe: ochi ca două butoniere de jiletcă, pomeţi proeminenţi şi buze la fel de subţiri ca două bilete de metrou suprapuse.

Când cei patru nou-veniţi şi-au vărsat fierea, drăguţul domn se întoarce spre mine.

— Bănuiam eu că sunteţi spion, îmi spune el.

— Iată un cuvânt mare, micul meu tovarăş constipat, îi răspund. Suntem cel mult nişte sabotori. Guvernului francez nu i-a căzut bine să fie dat la o parte după ce specialiştii lui au descoperit sulfocradingul. Să scoţi castanele din foc cu mâna altuia nu-i o vocaţie. Aveam ca misiune să vă distrugem stocul şi am făcut-o. Vă rămâne, evident, palida compensaţie de a vă răzbuna pe neînsemnatele noastre persoane. Ceea ce însă n-o să vă recompenseze eforturile de luni de zile spulberate în neant.

Celălalt ridică din umeri.

— Rămâne zăcământul, face el. Dar aţi ghicit exact: veţi plăti cu vârf şi îndesat trădarea!

O idee drăguţă îmi încolţeşte în minte.

[18] Tot repetând, am să ajung şi eu să cred. (n.a.).

— Cred că nici pentru voi nu va fi prea moale, dragă Sin Jer Min En Lai. Ce vor spune superiorii voştri când vor afla ce s-a întâmplat? Să porţi răspunderea unui produs aşa de valoros şi să te laşi păcălit de primul terchea-berchea venit, recunoaşte că nu-i deloc lăudabil.

— Mersi pentru terchea-berchea, bodogăneşte Grasu. Ai putea să-ţi mai amenajezi expresiile, tipule.

Nu-l pierd din ochi pe tovarăşul-şef, încercând să-i citesc gândurile secrete pe mutra lui indescifrabilă. Rămâne la fel de nepătruns ca o statuie de bronz. Totuşi, isteţul San-A. îşi dă seama că, în ciuda dorinţei lui arzătoare de a ne tăia în rondele mici, va trebui să se abţină până la venirea autorităţilor de care depinde. Dacă ne-ar lichida, n-ar face decât să-şi agraveze situaţia, fiindcă în acest fel ar suprima mărturiile noastre, iar el ar putea trece drept suspect în ochii patronilor lui (dacă pot folosi un asemenea termen în legătură cu nişte cetăţeni ai Chinei populare). Deocamdată, reprezentăm pentru el cele mai preţioase atuuri ale apărării sale.

Într-adevăr, dă nişte ordine şi mi se pun cătuşe la fel ca lui Bérurier. Mă uit după Marie-Marie, dar n-o văd. Şi Sin Jer Min En Lai are aceeaşi reacţie. Începe să scrâşnească la fel ca o giruetă pe vreme de furtună, iar cei prezenţi să se îmbrâncească, să efervesceze, să îngenuncheze, să galopeze, să alerteze gărzile.

Mă gândesc că şmecheriţa a profitat de harababura creată de întoarcerea celor patru naufragiaţi ca să se strecoare discret din clădire. M-aş mira să poată ajunge prea departe. Aud câinii lătrând. Noaptea e sfâşiată de strigăte, de bocănituri.

După o clipă de zăpăceală, suntem duşi în închisoare şi suspendaţi de plafon cu lanţuri montate pe scripeţi. Şase paznici înarmaţi rămân înăuntru cu noi. Se aşază pe jos şi se sprijină de zid, cu mitralierele între picioare. De semnalat un detaliu pitoresc: un magnetofon de marcă japoneză – ce ironie! –, un Tû Dé Kôn cu trei piste, cu cloanţă valvară şi compresor de invective, a fost pus în priză pentru a înregistra toate cuvintele pe care am putea să le schimbăm între noi, Béru şi cu mine.

Nu-i pentru prima oară că sunt atârnat de mâini, iepuraşilor. Astfel încât cunosc prea bine chinurile acestei torturi. La început nu-i neplăcut, fiindcă ai posibilitatea, în felul ăsta, să faci puţină elongaţie. Dar foarte repede, te apucă anchilozarea, cu puhoiul ei de furnici groaznice. Încet-încet, ai impresia că ţi se smulg

încheieturile de nişte cleşti formidabili. Şi pe urmă, nu mai poţi respira, îţi paralizează plămânii. Crucificaţii de pe vremea lui Iisus nu erau bătuţi în cuie. Torţionarii se mulţumeau să-i atârne de mâini şi mureau asfixiaţi. Dar chinul dura ore şi ore...

— Ştii, mormăie Bérurier, de când am slăbit, suport mai uşor genul ăsta de glume. Înainte aveam şaizeci de kile în plus care trăgeau de muşchi.

Trece o vreme.

— Unde crezi că ar fi dispărut Marie-Marie? adaugă el.

— N-am idee.

— Ai un aer de sticlete furios, tipule, constată nemulţumit Béru, de parcă am sta de vorbă în bodega vărului Bodeguţă, în faţă cu două antricoate Bercy.

N-am să pomenesc niciodată destul despre calmul sublim al acestui om cumsecade. În momentele cele mai grele, el se încăpăţânează să trăiască momentul. Nu ţine deloc seamă de norii negri care i se adună deasupra capului. Pentru cine sunt aceşti şerpi? El decide că sunt pentru Institutul „Pasteur”. Inconştienţă? Nu tocmai, să zicem mai curând o acceptare totală a calităţii lui de om. Îşi trăieşte viaţa zi cu zi, secundă cu secundă. Fericit pentru fiecare gură de oxigen care-i regenerează sângele. Îl vedeţi aici atârnând cu cele cincizeci şi şapte de kilograme ale lui, gândind că i-a prins bine la ceva faptul că a slăbit. Prizonier, sigur de moartea lui iminentă, departe de nevasta de la care nu mai are nicio veste, ca şi de soarta nepoatei lui. Şi cum reacţionează el, oameni buni? Pentru prima oară se bucură că a slăbit. Îi e mai uşor să atârne. Ah! Ce biped cumsecade! Ah! Ce suflet nobil! Protestează doar contra proastei mele dispoziţii! Ăsta-i Bérurier. Faimosul e preocupat de necazul unui prieten atârnat alături. Pentru el, rănile cele mai adânci sunt doar nişte zgârieturi, iar zdrobiturile, nişte bobârnace. Te respect, Béru! Ne onorezi prin sobrietatea ta.

— Cred că m-am lungit de pe acum cu zece centimetri, reia Preafericitul.

Imaginaţi-vă scena, nebunaticelor: San-A. şi cumătrul Béru puşi la afumat. Şase indivizi tăcuţi îi fixează. Banda unui magnetofon se învârteşte. Totul în lumina tulbure a unui bec prăfuit pe care plasa protectoare îl decupează în dreptunghiuri inegale.

Mă întreb dacă au găsit-o pe fetiţă. Sigur că da. În pofida

întunericului, nu avea cum să scape de mirosul câinilor poliţişti. Ce s-o fi ales de ea? Oamenii ăştia să aibă oare tristul curaj de a-i lua zilele?

În tabără, vânzoleala continuă.

Şi don Enhespez? Ce i s-o fi întâmplat? Oh! Nu duc lipsă de semne de întrebare. Dar cel mai mare dintre toate, cel care capătă dimensiunile unei cârje episcopale, e în legătură cu Berthe. Aventura ei este de-a dreptul cutremurătoare.

— Mi-e o foame de nu mai pot, zice Béru. Dacă lămâile astea ne şterg de pe faţa pământului, sper ca mai înainte să avem dreptul la sandviciul condamnatului.

Se trage zăvorul la uşă (fiindcă paznicii sunt încuiaţi împreună cu noi) şi o masă însângerată e proiectată în temniţa noastră. Îl recunosc pe Enhespez.

Nu mai are din înfăţişarea omenească decât pantofii. A ajuns o mocirlă. Un monstruos hamburger. Tocat mărunt, cum toci pătrunjelul pentru sosul vinegretă. Urechile îi atârnă în fâşii fine, nasul idem, ca şi obrajii; tot aşa gâtul, mâinile, picioarele, pântecele. Un terci roşu. Un decoct de cărnuri. Un reziduu omenesc. Aruncat cum e pe jos, formează o grămadă respingătoare. Nu mai mişcă. Nu mai vorbeşte. Nu mai respiră. Nu mai gândeşte. Pe scurt, trageţi ce concluzie aţi vrea, dar, după mine, e mort.

— Drace, l-ai văzut pe omu’ nostru în ce stare l-au adus? articulează Béru.

Încerc să pricep. Ceva mă derutează în această crimă comisă cu încetinitorul. De ce n-a fost cruţat don Enhespez din aceleaşi motive care au dus la cruţarea noastră? Presupun că Sin Jer Min En Lai a procedat în cunoştinţă de cauză, dar în ce scop?

— Ne expun carcasa lui ca să ne dea de gândit, probabil, zice Béru. Speră că, văzându-i rămăşiţele, o să dăm la iveală nişte chestii interesante.

Îşi suceşte botul spre microfonul magnetofonului.

— Uite ce-aş avea eu de declarat! urlă Béru.

Şi intonează cu o voce care se sufocă rapid:

Eu îi spun chinezoaica mea micuţă.
Tonkiki, Tonkiki, Tonkinuţă...

— Menajează-ţi plămânii, băiete, îl întrerup eu. Ce, ai dat în

mintea copiilor?

Încep să-mi anchilozeze muşchii dorsali. Gâtul mi se îndeasă între umeri. Trag de lanţuri de parcă m-aş pregăti să mă ridic în mâini. E un efort violent, dar simţi că te dezmorţeşti. Deodată, în tabără izbucneşte un vacarm. Oamenii aleargă, galopează, strigă unii la alţii. Vehicule trec în trombă prin faţa clădirii unde suntem încarceraţi. Parcă am fi într-un fort asediat. În pofida impasibilităţii lor, paznicii noştri se încruntă şi se uită unii la alţii. Unul dintre ei ajunge să murmure la adresa tovarăşilor lui:

— Ce ta râ boi, ce rûle!

Ceea ce s-ar putea traduce foarte aproximativ prin: „Drace, drace, ce s-o fi întâmplat?”

— Auzi ce circ e afară? se interesează Béru. Pe cuvântul meu, ai zice că se turnează *Ultimele zile ale patriei mele.*

Efectiv, e mare vânzoleală. Eu, care am o natură curioasă, aş da averea familiei Rockefeller ca să aflu motivul acestui vacarm.

— Poate că o fi esplodat gazul grizú[19] în mina de sulfocrading? îşi dă cu presupusul camaradul meu la bine, la rău şi la ghinion.

În loc să mă joc cu el de-a ipotezele, urmăresc cu privirea mea perspicace, cea în măsură să-mi justifice numele de Ochi de Şoim, dacă aş fi indian, un firicel de praf alb care se cerne din tavan. E firav, aproape imperceptibil, dar l-am zărit din cauza poziţiei mele care mă obligă să stau cu capul ridicat. Praful curge regulat. Seamănă cu rumeguşul scurs dintr-o bârnă veche, mâncată de viermi. V-am mai spus că toate construcţiile taberei sunt din plăci de azbociment. Ce vietate ar putea să atace acest material mort, vă întreb, cu aviz de primire a mesajului?

Ciulesc urechea ca să prind un zgomot cât de mic, dar vacarmul din jur e prea puternic pentru a-l putea percepe. Praful continuă să curgă. E aşa de fin încât, ajuns la doi metri de pământ, se împrăştie. Şi, cu toate astea, pe jos se formează mici grămăjoare, ca în partea inferioară a unei clepsidre răsturnate. Privesc plafonul fix. Văd apărând din planşeul alburiu vârful unei tije metalice, care se învârteşte pentru a mări orificiul.

Unul dintre paznici ridică şi el capul. Zăreşte la rândul lui praful alb, le arată şi celorlalţi şi se uită cu toţii la tavanul străpuns. În clipa în care se ridică în picioare, un obiect rotund

[19] Amestec natural gazos, inflamabil şi explozibil, în care predomină metanul şi care se degajă în timpul lucrărilor miniere. (n.tr.).

cade prin gaură şi se sparge de pardoseală. Abia am timp să mă întreb ce-o fi reprezentând acel obiect. Aproape imediat totul mi se înceţoşează şi nu mai ştiu de mine.

•

Visul meu e tare frumos.

Ca toate visele, se sprijină pe o amintire mai mult sau mai puţin confuză.

Îmi amintesc de un spectacol la care am asistat în Statele Unite acum câţiva ani. Era în Texas, nu departe de San Antonio. Localul se numea Aqua Reina. Oferea particularitatea de a fi scufundat pe fundul unui bazin de apă. Pereţii erau din sticlă şi savurai un scotch-Coca privind la zbenguielile peştilor într-un univers à la Cousteau. Din când în când, fete frumoase, deghizate în sirene, dansau un fermecător balet acvatic. O ţeavă de cauciuc le permitea să respire. Spectacolul îţi lua ochii ca tot ce e american, dar în acelaşi timp era feeric.

În vis, se făcea că mă întorsesem la Aqua Reina, prieteni. Numai că apa era în interiorul sălii şi o sirenă minusculă îmi dădea târcoale. Avea o ţeavă lungă în gură şi două codiţe atârnând pe umeri. Semăna cu Marie-Marie, ca două surori gemene, sirena de care vă vorbesc. Fac un efort şi-mi scuip apa din plămâni.

— Marie-Marie, articulez eu.

Dar nu scot decât nişte bule de aer. Sirena nu m-a auzit. Ea îşi continuă sârguincios baletul. Subiectul acestuia e următorul: naiada îi leagă cu o sârmă pe cei şase chinezi adormiţi. Adună şase mitraliere negre şi le depune în capătul opus al încăperii. Pe urmă, târâie un magnetofon mare lângă mine şi-l sprijină de zid. Trece ţevile a doua mitraliere prin mânerele de piele aflate de fiecare parte a magnetofonului şi se caţără pe paturile armelor. Înălţată cu un metru şi ceva, mica sirenă poate ajunge la belciugul prin care trec lanţurile noastre şi cu un ferăstrău de metal (sau metale) începe să taie baza belciugului gros. Puştoaica lucrează în mare viteză. După un moment, din cârligul tăiat în două scapă lanţurile şi gentlemanii pe nume Bérurier şi San-Antonio cad în nas pe pardoseală.

Reuşesc să mă scutur din leşin. Atât cât să înţeleg că nu visez.

— Marie-Marie.

— Nu-i momentul, protestează molia. Acum o să trebuiască să

mă caţăr din nou sus, dacă ai putea să mă ajuţi, şi pe urmă o să vă ajut să ieşiţi şi voi de aici.

Unul dintre paznicii chinezi, care şi-a recăpătat cunoştinţa, scoate un strigăt. Îi stopez SOS-ul cu un lat de palmă peste gât.

— O să trebuiască să le iei la toţi maul, altfel or să înceapă să urle.

Mă supun ordinelor ei şi-i leg la gură cu cordoanele lor.

— Ce se întâmplă afară? o întreb pe fetiţă.

— Un incendiu aprins de mine le dă de lucru, îmi răspunde ea. Un antrepozit mare plin cu uleiuri; o să vezi ce frumos e, îmi promite mica piromană.

Într-adevăr, uriaşe lumini purpurii dansează prin spărtura din plafon.

Amicului Bérurier i se pare oportun să se trezească.

— Unde suntem? îngână el.

— Într-un *western* formidabil, băiete. Poţi să te ţii pe picioare?

— Ia uite, se bucură Grasu, a apărut domnişoara Colţişori. Pe unde mi-ai umblat, ia zi, şoricelule?

— Las-o baltă, unchiule, o să vă povestesc totul mai târziu. M-am distrat foarte bine. Hai, mă ridici, Antoine?

O ridic, fericit nevoie mare. Când s-o salt pe umerii mei, îmi şopteşte:

— Te-aş ruga să nu mi te uiţi pe sub fuste, Antoine.

Marie-Marie apucă marginea plăcii sparte de fibrociment şi execută o ridicare în mâini. Întinsă pe burtă pe acoperiş, nu mai pridideşte să ne dea sfaturi:

— În locul tău, Antoine, m-aş urca pe umerii unchiului şi, o dată ajuns sus, i-aş întinde ţeava de cauciuc ca să se caţăre şi el.

Zis şi făcut. Câteva minute mai târziu, ajungem toţi trei pe acoperiş. Ar fi trebuit să spun toţi patru, pentru că, fiind un om prevăzător, am pus mâna şi pe o mitralieră.

La două sute de metri de noi, incendiul face prăpăd. Toţi angajaţii din bază sunt mobilizaţi pentru a încerca să neutralizeze sinistrul. Dar nici pomeneală! Nimic nu arde mai bine ca uleiurile şi extinctoarele lor sunt derizorii faţă de amploarea focului.

— Frumoasă treabă, micuţo.

— O adevărată Ioana d’Arc, subliniază Maiestatea Sa, atât doar că în cazul nostru chiar ea a pus focul.

O amazoană, ce mai, fetiţa asta! Nu se teme de nimeni. Nu-mi închipuiam să existe o copilă atât de dotată pentru aventură.

— Cum te-ai descurcat, puiule? o întreb eu, avid să aflu.

Fetiţa pufăie. Luminile pârjolului îi aprind pe faţa mică şi maliţioasă străluciri demonice.

— Păi, nu ştiu dacă aţi observat, dar din biroul chinezului m-am strecurat în patru labe, profitând că nimeni nu-mi dădea atenţie.

— Şi unde ai stat? intervine Grasul.

— În camera de alături, dormitorul afurisitului ăluia. M-am băgat sub plapumă şi am stat acolo chitic. Ştiam prea bine că, dacă aş fi ieşit, în trei secunde câinii m-ar fi reperat.

— Şi pe urmă?

— Când am auzit că hăitaşii se depărtează spre celălalt capăt al taberei, am luat nişte pantofi care erau pe acolo şi mi-am spus că javrele n-o să-mi adulmece mirosul dacă pun altceva în picioare. Mă urmăriţi?

— Cum s-a gândit ea la toate cu căpşorul ăsta al ei! behăie Béru. Îţi jur că ar putea fi din neamul Bérurier pursânge!

Marie-Marie îi aruncă o privire de incendiatoare:

— Ho, ho, să nu mai vorbim de aşa ceva, unchiule!

Apoi îşi continuă explicaţiile:

— După ce am încălţat troacele chinezului, m-am dus să pun foc la antrepozitul de uleiuri, după care am fugit spre clădirea unde eraţi voi. Am observat că era lipită de alta; aia de acolo, adaugă fetiţa arătându-ne un acoperiş alăturat de cel pe care ne-am prăvălit noi ca nişte caşaloţi.

Al doilea acoperiş are o trapă mare, deschisă pentru moment.

— Cealaltă baracă e un atelier, face ea. Am găsit în el tot ce-mi trebuia: o scară, o rangă, o ţeavă lungă de cauciuc, un ciocan mare. Uite-l acolo, chiar lângă capul unchiului.

— Şi mai departe?

— Trebuie să vă spun că-mi mai rămăsese o fiolă adormitoare în buzunar, fiindcă n-am spart decât una în sala cu seiful. Am făcut o gaură mică în acoperişul vostru şi am aruncat fiola. Am văzut că şi-a făcut efectul şi atunci am spart placa de ciment cu ciocanul.

— Nu te-a văzut nimeni? se miră Maiestatea Sa.

Fetiţa mă ia de martor:

— El n-aude hărmălaia care-i în jurul incendiului.

Ridică din umerii ei plăpânzi şi dispreţuitori.

— De data asta, mi-a fost frică de gaz, din care cauză am luat ţeava lungă de cauciuc ca să respir prin ea şi mi-am astupat nările cu hârtie mestecată. Bun, o ştergem, sau stăm să ne fierbem un ou?

Ne târâm ca să ajungem la ferestruica celuilalt acoperiş. Scara e la locul ei, sprijinită de trapă. Ajuns în atelier, mă duc la uşă, ca să arunc o privire în exterior. Am impresia că lucrurile nu stau rău deloc, băieţi, fiindcă la doi metri de noi văd oprit un jeep.

— OK, acum ne jucăm numărul câştigător, le spun. Cum deschid uşa, o zbughim spre jeep. Tu, Grasule, pui mâna pe volan şi goneşti spre ieşire fără să te ocupi de rest. Din două una: ori e deschisă bariera, ori e închisă. Dacă este deschisă, treci, dacă e închisă, am să-i rog politicos pe domnii de acolo să ne-o deschidă. Tu, puştoaico, te întinzi pe burtă în spatele maşinii, ai înţeles?

— Eşti nebun, Antoine, păi, dacă mă întind pe jos, n-o să văd nimic! protestează Floarea de câmp.

— O să-ţi povestesc eu pe urmă, dar fă ce-ţi spun, că s-ar putea să plouă cu gloanţe. Sunteţi gata? Atunci, la abordaj!

Alergăm în fuga mare până la maşină. În zece secunde, am şi demarat. Béru, care cunoaşte tabăra mai bine decât mine, conduce fără să şovăie în direcţia ieşirii. Văd de departe că bariera e pusă.

— Fă un apel cu farurile! îi spun.

Mă ascultă. Câteva siluete se agită în lumina postului de control. Un tip iese, se apropie de manivela care acţionează bariera, dar se abţine s-o pună în mişcare mai înainte de a ne controla.

— Opreşte exact în dreptul lui, Alexandre-Benoît!

E formidabil Béru ăsta. Execută totul întocmai. Jeep-ul frânează violent în faţa tipului pe care-l lovesc în plină figură cu patul mitralierei mai înainte ca el să bage de seamă că nu sunt chinez. Sar din maşină şi acţionez chiar eu manivela cu o singură mână, în cealaltă ţinând arma orientată pe direcţia postului de control.

Marie-Marie, ca o fetiţă neascultătoare ce-i, sare din jeep şi începe să arunce ceva în urma ei. Nu ştiu despre ce-i vorba, dar se aude ca un răpăit de ploaie, care atrage atenţia gogomanilor

din interior. Şi uite că-şi arată căpşunele sau, mai exact, lămâile. Eu, voi mă ştiţi, nu? N-am stofă de ucigaş! Să lichidez cu sânge rece nişte oameni care provizoriu nu mi-au făcut nimic nu intră în apucăturile mele. Eu trag numai asupra răufăcătorilor sau când sunt în situaţia de legitimă apărare, cum zicea un elefant. Lăsând manivela, sar în mijlocul grupului şi încep să învârt mitraliera. Promptitudinea şi forţa mea contează mai mult ca răbdarea şi timpul, fiilor! Poc! Trosc! Buf! Lovesc cât pot cu patul armei. Chinezii sunt decimaţi şi victoria se întrezăreşte. Până una-alta, miss Codiţe a terminat de ridicat bariera. Nu mi-a mai rămas decât unul de pocnit. Ghinion, ficatul ăsta galben a găsit timp să-şi scoată revolverul din teacă şi trage în mine. Două gloanţe îmi susură un început de tedeum la ureche. Noroc că sunt de o mobilitate care ar da complexe unui purice selecţionat pentru jocurile olimpurice. Un salt la stânga, un altul la dreapta, un al treilea la mijloc, un al patrulea înainte şi chinezul beneficiază de o pocnitură artistică în dovleacul lui care începe să sângereze copios. L-am izbit aşa de tare, că urechea i s-a dezlipit şi-i atârnă pe obraz. O să fie nevoie să-şi retencuiască faţada juncanul ăsta fără joncă. Expresia „Să te întorci acasă cu urechile pleoştite” îşi va căpăta deplina semnificaţie.

— Ce faci, nu vii odată? urlă Bérurier.

Sar în jeep.

— Mână la pădure, birjar! Şi să nu-ţi fie milă de cai! arunc eu cu o voce la fel de veselă ca proza eminentului meu confrate Robert Gaillard.

CAPITOLUL VIII

SEMAFORUL TRECE DE PE ROŞU... PE ALB

Jeep-ul se hurducăie nebuneşte pe drumul desfundat. Viteza ne pălmuieşte delicios obrajii. Ce plăcut e suflul libertăţii! Mai că-mi vine să cânt.

Aşezat alături de ştirba noastră, o apuc de umeri şi o strâng lângă mine.

— Ah, puişorule, îi zic, ce ne-am fi făcut noi fără tine?

— V-aţi fi descurcat cumva, mă asigură Jeanne Hachette.

Se zbate să-mi scape din braţe.

— Ăsta nu-i un motiv să-ţi permiţi intimităţi faţă de mine, Antoine! Mama-mare zicea: „Să n-ai niciodată încredere în bărbaţii cu prea multe efuziuni în sentimente”.

Am impresia că faimoasa ei mamă-mare a cam traumatizat-o pe Marie-Marie şi dacă o să-i aplice scrupulos preceptele mai târziu, n-o să-i fie prea uşor să-şi găsească un soţ.

— Ia spune, maică stareţă, ce aruncai în urma jeep-ului când învârteam manivela?

— Goleam o cutie de cuie, Antoine. Am luat-o din atelier înainte de a fugi. În felul ăsta, dacă se iau după noi, o să trebuiască să aibă la ei petice calde pentru cauciucuri, să ştii de la mine.

Béru mână nebuneşte încă vreo câţiva kilometri, după care se întoarce spre noi.

— Şi acum? zice el. Pe unde o luăm?

— Nu avem de ales, amice. Mergem să ne ascundem în pădure câteva zile şi pe urmă mai vedem noi. Singura noastră bază în ţara asta, care era hacienda lui don Enhespez, s-a dus acum naibii.

— Bietul om, suspină Grasu compătimitor.

— L-au aranjat bine de tot, adaugă fetiţa. Şi când mă gândesc ce gură făcea pentru orhideele lui... Oricum, mama-mare avea dreptate când zicea: „Nu iei Franţa pe tălpile pantofilor”.

— Aşa a zis Danton, nu mama-mare, o corectez eu.

Marie-Marie îşi arată colţii de viperă.

— Eu nu l-am cunoscut pe Danton al tău. Mama-mare zicea aşa, ce naiba!

— Şi ce-o să mâncăm noi în pădure, ai putea să-mi spui? mă întreabă neliniştit Filiformul. Dacă-i vorba s-o dăm pe regim de veveriţe, mersi, nu servesc. Burta mea face atâtea cute, încât cu pielea rămasă în plus ai putea să-ţi confecţionezi un abajur.

Îl bat pe umăr.

— Prin locurile astea fojgăie vânatul, băiete. O să avem fripturică la toate mesele.

— Juri?

— Pe cuvântul meu! Ai mâncat vreodată un furnicar[20] la frigare, ia spune?

— E bun?

— Fabulos! Şi o pulpă de vigonie[21] cu mirodenii. Ca să nu mai vorbim de tartinele cu condor.

În vreme ce el salivează de nu mai poate, părăsim şoseaua care duce de la Santa-Maria Kestuféla la Riquita, pentru a ne afunda în pădure. Un râuleţ puţin adânc, minuscul afluent al lui Rio de Profundis, îşi croieşte drum pe aici.

— Mergi prin apă, îl sfătuiesc pe Eminent. În felul ăsta, ne vor pierde urma.

Béru admite că ideea *is good* şi o ia prin albia acestui mic curs de apă. Maşina noastră se leagănă din ce în ce mai tare, astfel că draga de Marie-Marie sfârşeşte prin a adormi în braţele mele.

Şi mergem aşa timp de mai multe ore. Grasul a aprins farurile şi în lumina lor dansează o groază de animale. E plin de insecte ţopăitoare, de păsări unele mai nocturne decât altele, de mamifere nemaivăzute prin planşele *Larousse*-ului. Vegetaţia nu vegetează, vă garantez. E luxuriantă şmechera!

Lianele atârnă în ghirlande deasupra râuleţului. Rădăcinile acvatice formează o barieră continuă. Pe scurt, cum se zice după o lungă tiradă, ajunge de nestrăbătut. Faţa ne e biciuită întruna de crengi.

— Începe să fie nasol! bombăne şoferul. Opresc la prima cârciumă care ne iese în cale. N-am chef să mă joc de-a „Tarzan evadează” în grădina ta botanică. Of, fir-ar al naibii, aş profera să fiu în Bois de Boulogne.

---

[20] Mamifer specific Americii de Sud, care se hrăneşte cu furnici. (n.tr.).

[21] Mamifer sălbatic rumegător din America de Sud, de talie medie, cu lână roşcată, moale şi mătăsoasă. (n.tr.).

Calculez că am pus vreo zece kilometri între noi şi urmăritori. Şi ce kilometri! Ăştia nu-s floare la ureche! Niciodată n-o să le vină ideea să ne caute aici.

— E-n ordine, tăticu'. Încearcă să ieşi din apă şi să descoperi un mic luminiş unde am putea înnopta.

Zece minute mai târziu, oprim într-un loc în care albia râului se lărgeşte. Dăm de stânci şi de nisip. Ascundem jeep-ul într-o văgăună şi ne pregătim pe fugă de culcare. Banchetele vehiculului şi un pled constituie un pat improvizat, pe care ne lungim.

— Mi-e foame, geme Bérurier înainte de a-l fura somnul.

— Cine doarme mănâncă! ripostez cu acel dar al replicii spirituale şi cu acel simţ al imaginii-şoc ce asigură perenitatea operei mele.

Efectiv, zdrobiţi de oboseală, emoţii, noapte şi linişte, ajungem alături de miss Codiţe în fabuloasa ţară a viselor, unde, pe cât posibil, nimeni nu rămâne[22].

•

Mă trezeşte vacarmul păsărelelor. În natură, ele fac cel mai mare tărăboi, remarcaţi! Nimic mai guraliv, mai variat, mai sfredelitor, mai strident, mai ascuţit ca strigătele înaripatelor în zori.

Încerc să mă dezmorţesc. Sub orice latitudine te-ai afla, nopţile sunt reci şi îţi amorţesc muşchii când dormi sub cerul liber.

Bérurier şi nepoata lui încă sforăie. Mă ridic şi, în chip de mic dejun, îi privesc cu atenţie. Ce spectacol mai înduioşător ca integrarea acestor două fiinţe în sânul naturii? Cât de bine se armonizează prezenţa lor în concertul viu care mă înconjoară. „Ah! îmi zic în sinea mea, ca să nu-i trezesc. Viaţa este totuşi ceva frumos şi nobil atunci când se împlineşte în mijlocul naturii şi în deplină libertate, iar omul are şansa să posede simultan testicule şi simţ poetic".

Cu acest omagiu mut, dar care nu-i mai puţin vibrant, odată închinat creaţiei, dacă nu cumva Creatorului, mă aplec simultan asupra râuleţului şi a situaţiei. Cea de a doua n-are limpezimea primului, vă rog să mă credeţi. Cert, ne-am îndeplinit magistral misiunea, am rămas în viaţă şi liberi, *but it is not yet* complet *in the pocket*, din păcate! (*In english,* „*unfortunately*".) Vă daţi

[22] De toată frumuseţea! (n.a.).

seama că amicii chinezi scotocesc toată regiunea ca să dea de noi. Cred că poliţiştii din Rondubraz sunt în păr: civili, militari, Corpul Rondubrazian de Ticăloşi, gărzi mobile, indicaţii şi contraindicaţii, tâmpiţi, tot ce-i tablagiu sau smintit, cei ce arestează, iau la tăbăceală, pun cătuşe, lovesc cu bastonul, înfundă, desfundă, pun pe fugă, ucid. Cei care-i fac pe oameni să plângă de furie sau din cauza gazelor lacrimogene. Purtătorii de muschetă. Cei care îşi păstrează conştiinţa pentru ei înşişi, iar faţă de alţii au conştiinţa ministrului de Interne. Cei pentru care verbul nu-i decât proces-verbal. Cei care dispun de o jugulară ca să juguleze mai bine. Cei care suspectează cu chipiul pe ochi. Cei care îi recunosc pe măgari, fiind după chipul şi asemănarea lor. Cei prelucraţi cu insistenţă. Cei care se îndoapă cu banane pentru că sunt bune în toate regimurile. Cei care forţează ieşirile la pensie ca să şi-o merite pe a lor. Cei care îi îngrămădesc pe semenii lor în furgoane blindate. Şi alţii şi alţii sunt pe cale să-şi pună în mişcare maşinile cu gratii pentru a prinde ciudatul trio pe care-l formăm noi trei[23].

Suntem fără bani, fără documente, fără aliaţi şi fără penaţi, pierduţi într-o ţară necunoscută[24].

Berthe arestată. În curând judecată! Probabil împuşcată! Ce mizerie! Tot ce pot face pentru ea e să nu-i pomenesc nimic despre soarta ei lui Alexandre-Benoît, fiindcă, săracul de el, ar înnebuni dacă ar afla.

Mă dezbrac curajos în dimineaţa răcoroasă. O mică baie în râu mă va înviora. Soarele abia străpunge bolta verde de copaci ipsofactos gigantici care se îmbină deasupra noastră. După ce mă scald, o să plec la vânătoare. Fiindcă trebuie, cât de cât, să ne hrănim. Iată-mă în pielea goală! Strâng din dinţi şi sar în unda rece. „Brrr! Apa asta ar fi în stare să trezească şi un maur”. Dau din toate membrele, mai puţin unul.

E o operaţiune de biciuire.

Când ies afară din apă, temperatura exterioară îmi face impresia unei etuve, prin comparaţie. Mă simt ca trăsnit la cap, cu atât mai mult cu cât peisajul s-a modificat într-o oarecare măsură, pentru că în el s-au încorporat vreo şase zdrahoni

[23] Ştiu că în drumul meu am să întâlnesc idioţi care vor obiecta: „Păi normal că trebuie să fie trei ca să faci un trio”. Acelora prefer să le zic „ai sifon”, pentru cazul în care le-aş rata traiectoria. (n.a.).

[24] Oh, iată o frază magnifică! Mersi, San-Antonio! (Victor Hugo) (n.a.).

hirsuţi, înarmaţi cu puşti şi benzi de cartuşe. Au nişte capcane pentru macaroane extrem de stufoase. Aceste bărbi negre, la fel de nepătruns ca şi pădurea, au în ele ceva castrist. Nou-veniţii îmi proptesc flintele în obraz, împrejurări în care Béru şi drăgălaşa lui nepoată se trezesc.

Slăbănogul îşi încruntă sprâncenele zburlite când dă cu ochii de cei care ne împresoară.

— Ia uite, familia Barbapoux, glăsuieşte el fără să se piardă cu firea. Care-i baiul, domnilor?

— Urmaţi-ne! ordonă bărbosul-şef (barba lui e cu doi centimetri mai lungă decât a celorlalţi!).

A vorbit în spaniolă, bineînţeles, fiindcă asta-i limba lui maternă.

— *Deseo que me afeite usted*! îi răspund eu; ceea ce vrea să însemne „Doresc să mă bărbieresc”.

Recunosc, fără discuţie, că această frază a mea e ca nuca în perete, deşi chiar aş avea nevoie să îmi rad şoriciul, dar e singura pe care ştiu s-o pronunţ perfect pe spanioleşte.

Tipul, departe de a se amuza, îmi face un semn autoritar. Învins, mă pregătesc să ies din apă, când Marie-Marie exclamă:

— Hei, Antoine, ascunde-ţi fluierul! Ia uite ce maniere! Dacă mama-mare ar fi văzut aşa ceva, ar fi murit pe loc.

— Uită-te-n altă parte, ţânţarule! îi spun. Nu-i momentul s-o faci pe sclifosita!

Mă prezint, gol ca un ochi de viţel pe o farfurie, admiraţiei punctate de invidie a autohtonilor.

— Vorbeşte cineva franţuzeşte sau *speak english*? îi întreb pe cei din jurul meu, după ce mi-am recuperat slipul şi suveranitatea.

Unul dintre bărboşi îmi răspunde că el.

— Cine sunteţi şi ce doriţi? îl întreb eu deocamdată.

— Numele meu e Chi Danlavaz, mi se adresează el bolovănos, scărpinându-şi mărăcinii. Suntem *guerilleros* şi vă facem prizonieri. O să fiţi judecaţi şi spânzuraţi conform regulamentului.

Hotărât lucru, asta-i o manie în Rondubraz!

Îi desfăşor un surâs pe o lăţime de o sută patruzeci.

— Providenţa v-a scos în calea noastră, tovarăşe, certific eu.

— Nu există providenţă. Şi să-mi zici *señor*! ripostează bărbosul.

— Cu plăcere! Dă-mi voie să-ţi spun că şi noi suntem în opoziţie.

— Minţi!

Îmi arată jeep-ul.

— Circulaţi într-o maşină guvernamentală, şi ce-i mai rău, provine de la baza chinezească din Santa-Maria Kestuféla.

— Am furat-o ca să putem scăpa.

— Minţi! se încăpăţânează abrutizatul ăsta.

— Ia ascultă! Ce-am face noi cu jeep-ul ăsta în inima pădurii dacă n-am fi hăituiţi? mă înfurii eu.

— Recunoaşteţi, declară, fără să ezite, Chi Danlavaz. Aveţi misiunea să ne descoperiţi tabăra şi din cauza asta vă deplasaţi cu un copil!

Râsul lui sardonic sperie un flamingo moţat care-şi ia zborul.

— Cine evadează însoţit de o fetiţă? Şiretenia voastră e cusută cu aţă albă!

Traduce discuţia noastră coechipierilor lui, care încep să râdă cât îi ţine gura. Bérurier îşi masează burta.

— Să ştii că au început să mă obosească indivizii ăştia cu capetele lor de încuiaţi, bombăne el.

— Cine sunt? întreabă Marie-Marie.

— Revoluţionari, puiule. Să nu-ţi fie frică, ajungem noi să ne lămurim.

— M-ai văzut vreodată să-mi fie frică? se zbârleşte Curajoasa.

Bate din picior, îi face un semn lui Béru să se aplece şi-i şuşoteşte ceva la ureche. Maiestatea sa încuviinţează.

— *Señor,* mă adresez eu bărbosului francofon, noi am dat foc bazei. Puteţi să vă informaţi. Nu-i asta o faptă care să vină în serviciul cauzei noastre?

Iată-l nehotărât. Îşi consultă amicii.

— Cine sunteţi voi? mă întreabă în cele din urmă.

— Agenţi francezi cu misiunea de a neutraliza exploatarea de sulfocrading din glorioasa voastră ţară.

— În ce mă amestec eu! erupe el în spaniolă, fiindu-i mai la-ndemână decât franceza. Noi nu admitem nicio ingerinţă străină în treburile noastre.

— Dar îi suportaţi pe chinezi!

— Asta ne priveşte! De fapt, pregătim o revoluţie destinată să-i gonească de aici.

— Deloc uşor. S-au implantat solid.

Chi Danlavaz păleşte.

— Precedenta revoluţie ne-a reuşit, nu? latră el. Cea care i-a alungat pe americani. Şi, crede-mă, erau mai bine înfipţi decât chinezii.

Încerc un moment de nehotărâre.

— Staţi aşa, spuneaţi că voi aţi pregătit în secret precedenta revoluţie.

— Aşa-i.

— În acest caz, datorită vouă Rondubrazul are în prezent un guvern de stânga, pro-chinez?

— Şi ce-i cu asta?

— Ia ascultă, dragă *señor,* după ce aţi instaurat un guvern roşu, vreţi acum să-l răsturnaţi?

— Şi-l vom răsturna! promite sălbatic interlocutorul meu.

— Ca să-l înlocuiţi cu...?

— Cu un guvern alb, care va fi pro-american.

— Regretaţi, prin urmare, ultima revoluţie?

— Absolut deloc! Noi suntem luptători de gherilă, *señor*! Vocaţia noastră e să facem revoluţii. Şi vom face şi altele. Multe altele. Dar acum, destul cu vorba. Urmaţi-ne!

Se uită la ceas şi clatină din cap:

— S-a şi făcut opt! Abia o să avem timp să vă judecăm şi să vă spânzurăm înainte de prânz.

— Bandă de sălbatici! vociferează Alexandre-Benoît Bérurier. Aruncaţi armele şi ridicaţi mâinile mai înainte să vă strănut în măruntaie!

Ţine grupul în bătaia mitralierei pe care isteaţa de Marie-Marie s-a dus pe furiş s-o aducă.

— Ai mai auzit aşa ceva, San-Antonio? Pielea asta de hering care vrea să ne omoare la apetitiv. Dacă ar face-o după terminarea mesei, n-aş zice nimic, dar nu pot tolera o asemenea meschinărie.

Deşi ceilalţi încă ne mai ţin sub ameninţarea armelor, mitraliera îi intimidează, astfel încât ajung să le arunce fără comentarii.

Chi Danlavaz râde strâmb.

— Speraţi să scăpaţi, face el. Dar nu vă daţi seama că sunteţi împresuraţi.

Béru i se adresează supărat:

— Gura, barbă păduchioasă, şi nu încerca să torni baliverne

că o să mă apuce sughiţul!

— Vreţi o dovadă a spuselor mele? zice căpetenia luptătorilor de gherilă. Bieţi idioţi care vă credeţi singuri în pădure, în vreme ce forţele noastre mişună peste tot.

Îşi înclină capul într-o parte:

— Auziţi ţipetele astea de păsări? Ei bine, să ştiţi că nu sunt păsări, ci camarazii noştri care ne cheamă. Vor apărea aici dintr-o clipă în alta.

Ciulesc urechea. Se aude un cloncănit de papagal.

— Sunt ai noştri! ne anunţă Chi Danlavaz.

— Încearcă să scoţi un singur sunet şi eşti un om mort, tipule! îi spune Bérurier vigilent.

— Asta i-ar face să ajungă şi mai repede, răspunde placid Chi (care nu-i numai pro-revoluţionar, ci mai ales revoluţionar pro).

El adaugă:

— Bagă de seamă, *señor,* dacă laşi arma jos, n-o să-i facem nimic rău copilului, dar dacă faceţi vreo prostie...

Argumentul îl buimăceşte pe Béru şi braţul lui războinic se moleşeşte. Văzând aceasta, Chi Danlavaz îşi ţuguie buzele şi imită perfect strigătul modulat al *spathura solstitialis* în timpul rutului.

După scurt timp, din desişul pădurii apar alţi bărboşi, unii mai păroşi şi mai hirsuţi decât alţii.

Un bărbos! Cincisprezece pentru mine!

Doi bărboşi!

Trei bărboşi!

Patru bărboşi!

Am câştigat!

CAPITOLUL IX

IMOBILIZAREA NU ÎNSEAMNĂ RĂZBOI

Partea bună a luptătorilor de gherilă profesionişti e că sunt organizaţi.

Trăiesc în inima pădurii, într-o tabără relativ confortabilă, pentru că fiecare cort dispune de o sală de baie, aer condiţionat şi televizor. Există un cort-cinema, un cort-şcoală, un cort-spital şi un cort-biserică, unde *padre* Alonzo Credo celebrează mesa când se pregăteşte răsturnarea unui guvern de stânga. Sau îi pune să cânte „Internacional” pe micuţii condori roşii dacă lupta se dă împotriva unui guvern de dreapta.

Printre altele, mai e şi un cort-palat de justiţie, unde suntem conduşi noi. Abia am fost aşezaţi pe banca de acaju a acuzaţilor, că Danlavaz imită de trei ori strigătul păsării *Leucippus Fallax* (sau Doloremio înşelătoare) care reprezintă semnalul destinat să-i convoace pe membrii de serviciu ai curţii extraordinare.

Într-adevăr, o duzină de bărbaţi, bărboşi, dar pe jumătate dezbrăcaţi (au torsul gol), pătrund sub cort. Preşedintele e uşor de recunoscut după crosa de fildeş a pistolului, care-i serveşte drept ciocănel. Aceşti magistraţi iau loc la masa mare din faţa noastră, în vreme ce doi dintre ei se aşază alături de noi. E vorba, ni se explică, de avocaţii noştri, numiţi din oficiu.

Preşedintele bate de trei ori cu puşcociul lui.

— Şedinţa e deschisă, anunţă el. Grefier, citeşte actul de acuzare!

Se ridică un omuleţ cam năpârlit. Se apropie de Chi Danlavaz şi acesta din urmă îi şopteşte câteva cuvinte la ureche. Grefierul aprobă printr-o mişcare a capului, îşi drege glasul şi atacă:

— Tovarăşi magistraţi, tovarăşi juraţi.

— Măi, măi, măi! face preşedintele. Acum luptăm împotriva unui guvern de stânga, *señor* grefier.

— Oh, pardon!

Reacţionează distratul şi reia:

— *Señores de la corte, señores los* juraţi, acuzaţii sunt doi spioni străini pe care serviciile noastre de informaţii i-au

descoperit în pădure.

Şi se aşază.

— Are cuvântul *señor* avocado general! declară atunci preşedintele.

Un tip voinic, cam roşcovan, sare de pe locul lui şi urlă împungând cu degetul în direcţia noastră, după ce şi-a suflecat mâneca de la cămaşă (e singurul care poartă aşa ceva, pentru a obţine efecte de manşetă):

— Nicio îndurare pentru câinii ăştia nefericiţi! Cer pedeapsa cu moartea. Şi mai cer, domnilor juraţi, să nu le acordaţi circumstanţe atenuante, care ar atrage automat după sine comutarea pedepsei cu moartea prin spânzurare în pedeapsa cu moartea prin împuşcare!

Se prăvăleşte pe bancă şi îşi şterge fruntea cu batista. Avocatul meu mă bate pe umăr cu un gest care se vrea liniştitor:

— Nicio problemă, îmi spune el, simt că totul o să meargă bine.

Preşedintele dă cuvântul apărării, iar el se ridică.

— Onorată curte, *señores los* juraţi, spioni sau nespioni, aceşti oameni sunt străini. Se cuvine, oare, să transgresăm simţul ospitalităţii care a dus vestea glorioasei noastre patrii dincolo de frontierele sale? Nu, onorată curte, *señores los* juraţi. Justiţia din Rondubraz va rămâne rondubraziană, iată pentru ce nu veţi urma strălucitele argumente ale lui *señor* avocado general şi nu-l veţi condamna pe clientul meu să apară în faţa plutonului de execuţie. Trăiască Rondubrazul liber!

În asistenţă (fiindcă există una, formată, în cea mai mare parte, din femei) se aud suspine de uşurare. Disting chiar lacrimi în privirea unei tinere fermecătoare, brunetă cu ochi de culoarea miozotisului.

Avocatul lui Bérurier, puţin invidios pe succesul confratelui său, se ridică greoi şi declară simplu:

— Eu mă supun înţelepciunii onoratei curţi.

— Perfect, aprobă preşedintele. Acuzaţi, aveţi ceva de adăugat în apărarea voastră?

Béru se ridică viguros.

— Păi, sigur că da! face gălăgiosul. Şi încă o grămadă de chestii.

— Ar dura prea mult, staţi jos, mulţumesc! i-o retează

magistratul.

Bérurier ar vrea să se ridice de pe bancă, dar doi zdrahoni îl pocnesc în cap şi se prăbuşeşte pe locul lui.

O scurtă deliberare a curţii. Preşedintele bate în masă cu mânerul revolverului său Eureka:

— Tăcere! glăsuieşte el. Dau cuvântul lui *señor* preşedinte al juraţilor.

E zgâlţâit unul gras, plin de ciorbă, care sforăie la capătul mesei. Individul tresare.

— E rândul dumneavoastră! îi suflă cineva.

Individul îşi freacă lampioanele.

— Ah, perfect. După ce-am deliberat, recită grăsunul *guerillero,* hotărârea juriului este „Da” în privinţa capului de acuzaţie şi „Nu” faţă de circumstanţele atenuante.

— Vă mulţumesc! aprobă preşedintele. În consecinţă, curtea îi condamnă pe acuzaţi să fie spânzuraţi peste o oră.

Se ridică şi aprinde un trabuc.

— Dezolat, îmi murmură avocatul meu. Totuşi, de mai multe ori mi s-a întâmplat să obţin circumstanţe atenuante. După opinia mea, cauza ar fi momentana penurie de muniţii şi de aceea se recurge la spânzurătoare. Dar reţineţi că, deşi e mai puţin glorioasă decât împuşcarea, în schimb nu-i cu nimic mai neplăcută.

— Nu vă faceţi probleme, dragă maestre, îl liniştesc eu. N-are nicio importanţă dacă o să mor de funie sau de glonţ.

— Bravo! face apărătorul meu. În orice caz, eu am făcut tot ce mi-a stat în putinţă.

— E unul dintre cei şase mulatri din proces! se indignează Bérurier. N-ai văzut-o cumva pe Marie-Marie? Iar a şters-o pe undeva. Aş paria că ne pregăteşte din nou una de-ale ei, mititica!

— Nu-i exclus, aprob eu, plin de o tainică speranţă.

Ca argintul viu e puştoaica asta. Se aşază cuminte într-un loc. Nu-i mai dai atenţie şi, când vrei să te ocupi de ea, constaţi că a dispărut.

Chi Danlavaz se proţăpeşte în faţa noastră, cu degetele înfipte în centiron.

— Ce vă spuneam eu? Nu-i aşa că a mers repede?

— Într-adevăr, îl complimentez eu. Frumoasă treabă. Aş putea să mă informez care-i acum programul?

Sigur că se poate.

— Călăul îşi pregăteşte ustensilele în luminişul de la Grève, treabă de un sfert de oră.

Surâsul lui se stinge, când de fapt ar trebui să se aprindă, din cauza urletelor care răzbesc din exterior:

— *Fuego*! *Fuego*! strigă lumea în gura mare.

Voi toţi care aţi crescut mari fără a fi spanioli, aţi putut totuşi să traduceţi, nu-i aşa? Da, înseamnă „Săriţi, foc, foc!” Aşa urlă această comunitate de luptători.

— Vezi că nu m-am înşelat când am zis că puştoaica pune la cale ceva? se bucură Grasul şi clatină din cap:

— Nu-s prea variate tertipurile ei. Pe viitor ar trebui s-o supraveghez, să n-ajungă o pirografă. Cu ea e mai bine să ascunzi chibriturile.

Prin pânza palatului de justiţie se desluşeşte limpede incendiul. Descrie un arc de cerc. Arde zdravăn, nu se încurcă!

— Deşteaptă fată, reia camaradul meu de ghinioane.

Se uită de jur-împrejur şi-mi propune:

— Aici n-au mai rămas decât trei. Am putea să ştergem putina. Ce zici? Nu-mi convine deloc să mă văd atârnând ca un jambon. După cum vorbeşte lumea, într-un caz ca ăsta ajungi erect, dar eu n-am nevoie de o asemenea zgâlţâială în măduva spinării ca să-l pun pe dumnealui în stare de funcţionare.

Incendiul, mai ales în această perioadă secetoasă a anului, face mai mult decât ravagii şi prăpăd. Se învolbură, trosneşte, fumegă. Paznicilor noştri li s-au lungit mutrele. Nu-i prea comod să găseşti apă şi ea se vaporizează imediat deasupra flăcărilor, iar în sector se duce lipsă de motopompe. Căldura devine infernală.

Chi Danlavaz le dă un ordin celor doi zbiri ai lui. Pe loc, cei interpelaţi fac rost de funii şi se apropie de noi ca să ne lege, ceea ce-i obligă să-şi lase armele. Rămâne doar amicul Chi, cu pistolul ţintit spre noi. S-ar cuveni să ne putem descurca.

— Întindeţi mâinile! ordonă Danlavaz.

A trecut în spatele nostru. Trebuie să acţionăm ştiinţific. Întind docil braţele înainte. Paznicul meu şi le întinde pe ale lui ca să mă lege şi atunci, prompt ca... (ca un ce, de fapt? Hai să zicem ca un automat, pentru a ne singulariza) deci prompt ca un automat (de cafea, fiindcă suntem în America de Sud), îi înşfac mâinile de încheieturi şi-l fac să se răsucească. Chi Danlavaz,

izbit în piept de amicul lui, trage. Glonţul se pierde în trupul băiatului. Dovada că-i pierdut e că nu mai iese la iveală. În vreme ce Béru se descurcă pe cale amiabilă cu cel care-i revine lui, eu sar peste cadavrul din faţa mea şi mă arunc asupra lui Danlavaz cu capul înainte. O tumbă. Prăbuşirea îl buimăceşte. Două lovituri sub bărbie se dovedesc mai eficiente decât o doză forte de somnifer.

— Ai nevoie de o mână de ajutor, tipule? se interesează Alexandre-Benoît Bérurier. El şi-a doborât adversarul din două lovituri de karabéru[25].

— Mulţumesc, băiete, am şi făcut curăţenie.

— Şi acum, plecăm în vacanţă?

— Dar Marie-Marie?

— Aşa-i, ai dreptate!

— Mama-mare zicea întotdeauna: „Unchiu' tău Béru, dacă ai nevoie de murdărie de porc, n-ai decât să-i legi un paner de popou!" persiflează glasul critic al imposibilei fetiţe.

Trece peste pragul cortului-palat de justiţie cu o faţă congestionată şi năclăită de sudoare.

— Of! Îţi vine să înnebuneşti, explodează miss Codiţe. Eu mă strădui să dau foc satului ca să-l salvez pe domnu' unchiu-meu şi uite mulţumirea: o ia la picior fără să mă aştepte. A şi uitat că mai are o nepoată! Am gonit un kilometru prin pădure ca să-mi piardă urma un căpcăun care se luase după mine cu un revolver în mână, fiindcă m-a prins când îi puneam foc la coşmelie. Mă întorc să vă salvez încă o dată de la ananghie şi...

Nu mai are timp să protesteze mai mult. O namilă murdară şi furioasă, a cărei barbă seamănă cu o saltea spintecată, apare gâfâind, în mână cu un revolver gros cât o ţeavă de tun de 75. Combatantul roteşte nişte ochi injectaţi de sânge. Îi curge nasul, gâfâie, clocoteşte, scoate limba, pute, urlă, ameninţă, îşi îndreaptă arma spre micuţa mea Marie-Marie. Mă arunc înaintea copilului, glonţul pleacă! O arsură fulgurantă (în termeni ca aceştia se povesteşte despre o împuşcătură prin cărţile serioase ale confraţilor mei) îmi sfâşie carnea. Impactul (fericit impact) mă face să turbinez, vreau să zic să împletesc, nu, scuzaţi, să mă împleticesc! M-am sonat, nu? Marie-Marie scoate un ţipăt. Celălalt o ia la ochi din nou. În clipa aceea, o femeie intră în cort urlând:

[25] Un soi de karate revăzute şi corectate de Bérurier. (n.a.).

— Gastone-Vezikăsunătelefonul!

Este prea răvăşită să găsească un diminutiv la acest prenume lung.

În cortul justiţiei, bruta marchează un moment de stupoare. Suficient pentru dragul de Béru ca să se manifeste. Face un salt şi-i arde căpcăunului o lovitură de copită *in the* burtă. Oh! Ce *shoot*! Pelé în perioada lui de glorie, băieţi! Omul cu revolverul cade în genunchi. Amicul meu îi mai trage un penalti în moacă şi bruta se năruie strănutând un pumn de dinţi.

— Ai încurcat-o, tipule? se neliniştеşte Bérurier.

Mă pipăi pe o parte. Mâna mi se înroşeşte de sânge.

Marie-Marie se pune pe bocit.

— Antoine! Nu-i adevărat, spune că nu eşti rănit! Nu-i aşa că nu eşti rănit, fiule?

Uite că-mi zice fiule, ca Félicie. Îi zâmbesc.

— Nu te speria, bunicuţo, e doar o zgârietură nenorocită.

Femeia care lansase acea chemare oportună se apropie.

O recunosc uşor: e frumoasa care lăcrima mai adineauri la sfârşitul pledoariei avocatului meu. Duce un coşuleţ din rafie, pe care-l lasă jos. Apoi, se apleacă asupra numitului Gastone-Vezikăsunătelefonul. Dacă insul ăsta nu descoperă urgent un maestru în chirurgia estetică, nu-i mai rămâne decât să se afilieze grupului cu feţe mutilate, vă spun eu. Parcă i-ar fi fost prins capul în uşa unui seif. I-a ajuns asimetric. Îi lipsesc nasul, buza superioară, un pomete, o ureche şi dinţii aproape în totalitate. Bilanţ pozitiv, nu? Asta înseamnă că ar fi nevoie de doi ca el, plus profesorul Barnard, pentru reconstituirea unuia normal.

— E soţul dumneavoastră, *señora*? întreb eu surprins de aerul gânditor al răpitoarei persoane.

— Logodnicul meu, nuanţează ea, mă terorizează. Sunt încântată că-l văd în halul ăsta. Ar fi trebuit să-l omorâţi.

Ridică din umerii ei magnifici:

— Cu atât mai rău, oftează fermecătoarea. V-am adus aici de-ale gurii, să mâncaţi înainte de execuţie, spune ea arătând coşuleţul.

— Eşti o regină, inimioaro! o asigură Bérurier aruncându-se asupra proviziilor.

— Ia-o încet, Grasule! mă impacientez eu. Lasă picnicul pe mai târziu şi pe mai departe de aici. Toată tabăra se va

carboniza. Am început să ne rumenim.

Dând exemplu, mă strecor afară din cortul justiţiei. Era şi timpul. Iarba propagă dezastrul în viteză şi focul înaintează spre noi. Afară e o panică monstruoasă. Luptătorii de gherilă nu mai caută să stăvilească focul. Acum încearcă disperaţi să-şi salveze avutul mai uşor de cărat. Vezi bărbaţi fugind cu televizoare în braţe, femei trăgând după ele orologii Westminster, copii evacuându-şi colecţia Astérix.

— Veniţi cu noi, *señora*? îi propun tinerei.

Nu-i hotărâtă, dar privirea mea catifelată, pe care o aprind pâlpâirile nesigure ale incendiului, îi măturăultimele şovăieli.

Iată-ne plecaţi în şir indian prin pădure. Frumoasa luptătoare şi-a umezit degetul şi l-a ridicat în sus pentru a alege direcţia.

— Trebuie să mergem împotriva vântului, declară ea, altfel, focul care se va întinde ar putea să ne ajungă din urmă.

Grăbim pasul. Marie-Marie şi-a revenit din emoţii. Ea închide coloana bodogănind:

— Ce ai? o întreb în cele din urmă.

Puştoaica îmi aruncă:

— Ce nevoie aveai s-o cărăm pe fata asta după noi? mârâie ea. Sunt sigură că dacă ar fi fost vreo pocitanie nu i-ai fi zis să vină. Nu m-ar mira dacă i-ai face şi puţină curte.

CAPITOLUL X

HALUCINAŢII

Coechipiera noastră rondubraziană, atât de milostivă din fire, se numeşte Ibernacion. Ochii ei au culoarea izvoarelor susurătoare, iar părul negru încadrează cel mai regulat dintre ovale. Cât despre corp? Ei bine, pe cinstea mea, după câte văd, dar mai ales după câte ghicesc, e de o armonie perfectă. Ai putea să-l aşezi gol împotriva luminii şi printre coapse n-ai întrezări nimic. Ibernacion nu-i alcătuită ca o furculiţă pentru melci. Încă n-am pomenit de culoarea pielii ei, nu-i aşa? Nici cât e de catifelată? Bun, o las pentru mai târziu, nu fiţi nerăbdători. Nu se cuvine să vă molipsiţi de metehne libidinoase, tipilor. Parcă v-aş vedea. De cum pătrunde în cărţile mele o femeiuşcă bine făcută, începeţi să fiţi neastâmpăraţi. Vă spuneţi, cunoscând toate datele temperamentului bărbaţilor: „Asta era, o să i-o facă!” Şi, din acea clipă, neglijaţi acţiunea ca să vă interesaţi doar de latura descriptivă a momentului în care... Înfrânaţi-vă, rogu-vă, instinctele primare, răţoilor, controlaţi-vă iritarea, n-o luaţi prea repede dacă vreţi să vă menţineţi culorile!

Bun, micul nostru grup îşi croieşte drum prin vegetaţie. Ce bine mai cunoaşte pădurea acest trandafir războinic! Ar fi putut să-şi îndese pe cap o şapcă de ghid şi să organizeze circuite turistice.

La capătul a trei ore de marş, începem să obosim; se vede după viteza cu care ne urnim. Mai ales Béru, bietul îngeraş, se roagă să facem o haltă. E apoplectic, se sufocă. Se îneacă. Îşi apasă pieptul cu ambele mâini, cu un braţ trecut pe sub toarta coşuleţului adus de Ibernacion.

— Gata, facem haltă şi ne împărţim proviziile aduse de domnişoara, decid eu.

Întind mâna spre coşuleţ. Béru nu se prea înghesuie să mi-l dea. Mă prind care-i cauza acestei lipse de entuziasm când constat că înăuntru nu mai e decât o sticlă de tequila.

— Unde-i haleala? îl întreb.

Se bâlbâie, se gâgâie, se măcăie:

— Păi... eu... Pui pariu că am pierdut totul pe când fugeam!

— Nu, eu nu pun pariu, neam de traistă ambulatorie ce eşti. Ai înfulecat tot. De aia ai rămas în coada plutonului.

Bulimia Sa lasă nasul în jos.

— Te rog să mă ierţi, San-A., ştii cum a fost? Am vrut să mănânc numai partea mea, dar nu m-am mai putut opri.

Ibernacion, care a înţeles cum stau lucrurile, îl invectivează pe fostul şi viitorul Gras. Vociferează că mai ales mie îmi adusese coşuleţul cu merinde. Conţinea o *tortilla,* cartofi dulci fierţi în apă şi fructe mango.

— *Puerco*! *Puerco*! bate nervoasă din picioare magnifica furie.

— Asta ce înseamnă? mă întreabă Bérurier.

— Porcule! îi traduc.

Îşi ascunde faţa în palme pentru a-şi acoperi ruşinea indescriptibilă.

— Apropo de porc, se bâlbâie el în spatele acestui paravan de piele şi de oase. Era şi în omletă. Din cauza asta am fost aşa tentat. Era prea bun.

— N-ai oprit nici măcar o îmbucătură pentru fetiţa asta, halal unchi!

Marie-Marie, care şi-a tras sufletul, îşi clatină capul cu o expresie de dispreţ.

— Te mai miră, Antoine? face ea. Pe mine nu. Mama-mare zicea întotdeauna: „Unchi-tu e aşa de mâncăcios că, dacă l-am duce la târg, ar câştiga premiul pentru cel mai frumos purcel”.

Nesătulul sare în sus şocat de noua injurie.

— Ascultă, şoricelule, mâncăcios ori ba, am dreptul să fiu respectat. Data viitoare, dacă mai zici aşa ceva, îţi dau una peste bot!

— Îl auzi, Antoine? guiţă puştoaica. Îmi ia pâinea de la gură şi vrea să mă mai şi bată pe deasupra. Ah! Nu greşea mama-mare când zicea...

Cu un gest, o invit să-şi ţină gura. Ce rost are să înrăutăţim situaţia? Marie-Marie se aşază pe muşchi. Se uită fix şi lung la mârşavul ei unchi şi se smiorcăie lugubru:

— Mi-e foame! Vai, ce foame mi-e!

După care aşteaptă reacţia lui A.-B.B. Aceasta nu se lasă aşteptată. Din ochii lui de viţel izvorăsc lacrimi, ca sângele după

o tăietură cu bisturiul.

— Să nu vă mişcaţi de aici, ne spune el înduioşat. Mă duc să fac rost de-ale gurii. Dă-mi pistolul pe care l-ai subtilizat de la logodnicul doamnei, tipule!

— Asta ne-ar mai trebui acum, zgomot de împuşcături, ca să fim reperaţi.

— Ai dreptate, cedează Béru. Lasă, că mă descurc eu cu mijloace naturale. Pe vremea când făceam braconaj în pădurile din Saint-Locdu-le-Vieux, n-aveam nevoie de flintă.

— Nu te duce prea departe, îi recomand. Ai fi în stare să te rătăceşti.

— Eu? Cu simţul meu de orientare? Baţi câmpii!

Se îndepărtează cu un pas elastic în desişul tentacular. Noi ceilalţi ne întindem pe jos ca să mai prindem ceva puteri. În ceea ce mă priveşte, pun mâna pe sticla de tequila, zicându-mi că un gât o să-mi priască. Dar Ibernacion apucă delicat butelca.

— Dézinfection! murmură ea.

Nu mă prind ce vrea.

— E sticla surorii dumitale Dézinfection?

— Nu. Trebuie să dezinfectăm rana.

Aha, da, rana mea. În cavalcada nebună prin pădure, am uitat de ea. Ridic braţul şi mă strâmb, descoperind cămaşa roşie toată.

— Lasă, că vă îngrijesc eu, mă asigură cu îndrăzneală fermecătoarea luptătoare de gherilă.

Îmi trage cu delicateţe cămaşa din pantalon şi o sfâşie. În carnea mea se vede o rană urâtă. Glonţul afurisitului ăla m-a străbătut dintr-o parte în alta. Sângele curge prin cele două orificii.

— Nu te uita, îi spun fetiţei, a cărei paloare mă nelinişteşte. Pare impresionant, dar nu-i mare lucru.

Docilă, întoarce capul. Scumpa micuţă!

Ibernacion îşi ridică fusta şi apucă marginea juponului alb. Pentru o clipă (mult prea scurtă pentru mine, dar mai ales pentru simţurile mele), vizionez cea mai frumoasă pereche de picioare care s-au plimbat vreodată sub un bust de femeie. Ar fi păcat să îmbătrânească o mieluşea ca ea! Ah, domnule baron, dacă aţi şti ce contururi armonioase, bine făcute...

Hârrrş! Tânăra sfâşie o bucată mare de jupon. E înduioşătoare o fată care ajunge în zdrenţe pentru tine. Împătureşte bucata de

pânză în patru şi o udă cu tequila. Apoi, toarnă ce-a mai rămas din alcool peste cele două orificii ale plăgii. Să trezeşti pe cineva din morţi, nu alta, dragii mei. Strâng bine din dinţi ca să nu urlu. Ibernacion aplică pe rană pânza îmbibată.

O nouă sumecare a cărei vedere îmi alungă durerea. De data asta, sfâşie din jupon fâşii lungi şi înguste, ceea ce-mi dă timp de contemplare. Persoanele de origine nobilă ar obiecta că nu-s deloc galant, din moment ce privesc o damă care se dezgoleşte pentru a mă îngriji. Un lord englez, de exemplu, în acest timp, s-ar uita în altă parte. Din fericire, nu-s nici de origine nobilă, nici lord englez, fapt ce-mi permite să mă bucur de toate facultăţile mele. Ar trebui să fii îngrozitor de ipocrit şi să posezi o voinţă precum cea a lui de Gaulle ca să întorci ochii de la un spectacol atât de încântător. Ibernacion pune cap la cap fâşiile de pânză, confecţionând un bandaj rudimentar, cert, dar cât de plăcut, pe care-l utilizează pentru a menţine compresa pe rană.

Ah, atingerea uşoară a mâinilor ei pe torsul meu! Ah, mireasma ei de femeie şi de pădure!

Arunc o privire furişă spre Marie-Marie. Copila, zdrobită de oboseală şi de foame, a adormit. Atunci, o cuprind de mijlocel pe Ibernacion.

— Mulţumesc, îi şoptesc.

Dar atenţie! Nu-i un mulţumesc oarecare. Nu seamănă cu mulţumescul aruncat unei persoane care ţi-a întins solniţa, nici cu cel adresat şoferului de taxi care te face zgârciob. Nu. E un mulţumesc decupat din catifea. Un mulţumesc cu inflexiuni. E o întreagă artă să cânţi pe trei silabe minuscule. Eu o deţin.

Ibernacion clipeşte din gene. Simţurile ei reacţionează violent. Îmi aruncă o privire tropicală, care mă bagă-n boală. Nu numai că promite, dar chiar a şi început să-şi ţină promisiunea. Simt că răguşesc fără să fi vorbit.

Deasupra capetelor noastre, păsărelele ciripesc, asigurându-mă că sunt îndreptăţit să fac ce fac. O înlănţui pe salvatoarea noastră cu un gest suav. Îmi apropii chipul de al ei, plimbându-mi căldura respiraţiei pe obrajii fetei. Buzele noastre sunt nişte magneţi. Polii negativi şi umerii pozitivi grăbesc să se întâlnească[26]. Frumoasa rondubraziană şi nu mai puţin frumosul San-Antonio schimbă un sărut cu percuţii linguale în stilul „Uite,

[26] Notă pentru puriştii care put trist: folosesc anume acest limbaj pentru a vă biciui cu asperităţile mele şi a vă administra incorectitudinile pe care le meritaţi. (n.a.).

ţi-am plombat un premolar”. Mi-am dat bine seama, prieteni: am căzut peste (încă nu cu totul, dar vine şi asta) o pasională. Numai că, în plină degustare, vocea mică şi oţetită a domnişoarei Codiţe îmi descurajează intenţiile:

— Nu te jena, Antoine, închipuie-ţi că n-aş fi aici!

Oricine s-ar afla la faţa locului ar trata-o de imposibilă pe incendiatoarea asta.

Marie-Marie adaugă, decapitând nişte floricele cu lovituri de călcâi:

— Of, m-a bătut soarta să am parte de porcu’ de unchiu-meu, care-mi hăpăie mâncarea, şi de un alt porc, pur şi simplu, care nu s-ar ocupa de mine nici dacă aş fi la o vârstă mai serioasă! Şi când mă gândesc că mama-mare mă expedia la culcare când proştii ăia de la televizor afişau pe ecran triunghiul alb[27]. Dacă tata n-ar fi fost înscris în partidul comunist, m-aş fi dus la mănăstire, aşa de mult mă dezgustă bărbaţii.

Îi arunc o privire:

— Ce părere ai tu, ţânţăraşule, n-am oare dreptul să-i mulţumesc unei persoane pline de curaj, care ne-a salvat viaţa?

Fetiţa sare în sus pe picioruşele ei subţiri, cuprinsă de cea mai neagră furie.

— Şi eu, ia zi, Antoine, eu nu v-am salvat până acum viaţa? De două ori dacă nu mă înşel în socotelile mele. Şi crezi că am făcut-o ca să capăt un pupic? Pleacă de aici, deşi te simpatizez! Văd eu prea bine care a fost jocul depravatei ăsteia. S-a îndrăgostit de tine. O stricată, cum zicea mama-mare. Dar, dezgustători cum sunteţi voi, bărbaţii, tocmai astea vă atrag.

O las în pace să-şi verse năduful.

Îmi spun că se va înnopta curând, că Marie-Marie va adormi până la urmă, iar eu o voi culca pe Ibernacion pe un pat de muşchi. Partea cea mai plăcută a dragostei constă în aşteptarea ei.

Unul dintre prietenii mei, care se îndoapă de plesneşte, declară întotdeauna: „Mie prea puţin îmi pasă de bani, cu condiţia să-i am”. Şi cu dragostea e la fel. Puţin îmi pasă mie de amor, cu condiţia să am la dispoziţie şeptelul necesar.

Apropo, oare Béru o fi avut baftă la vânătoare?

•

[27] Semn de avertizare utilizat de Televiziunea franceză în cazul programelor interzise copiilor. (n.tr.).

Toate trec. Inclusiv timpul.

Orele se scurg şi Béru nu mai apare. Foamea ne scormoneşte măruntaiele. Burţile noastre abandonate răsună de ghiorăituri lugubre. Vreţi să pariem că Umflatul s-a rătăcit? Daţi câteva pagini în urmă şi veţi constata că i-am împărtăşit temerile mele acestui *boy scout* din Saint-Locdu-le-Vieux. Aflaţi, fraţilor, că o pădure de nepătruns ca asta nu-i totuna cu grădinile din Champs-Elysées. Sute de kilometri, şi pe deasupra pătraţi, cu o floră cumplit de deasă, cu liane tropicale. Marele gonaci s-o fi lăsat antrenat de peripeţiile vânătorii şi acum se învârteşte în jurul cozii prin labirint.

— Mi-e foame, psalmodiază Marie-Marie. Of! Ce foame-mi e!

Ibernacion îşi pune un deget pe buze. Ascultă cu ochii întredeschişi. O întreb din priviri.

— E un cuib de roico pe aici, spune ea.

Mă interesez ce înseamnă roico şi mă lămureşte că-i vorba de o pasăre mare, care are carnea asemănătoare la gust cu cea de găină. Se călăuzeşte după ureche, ca o fiinţă obişnuită cu viaţa pădurii. O urmăm. Ibernacion se opreşte, din când în când, ca să asculte, şi iar plecăm.

— Hei, Antoine! şopteşte deodată Marie-Marie. Ia uită-te puţin, pe aici sunt struguri.

Degeţelul ei cu unghia roasă îmi arată într-adevăr o mlădiţă de vie încolăcită pe trunchiul unui arbore uriaş (denumit gigantul pădurilor). Ciorchini superbi, asemănători ciorchinilor de muşcat, se oferă poftei noastre. Culeg unul.

— Nu mi-l dai mie, Antoine?

— O clipă. Trebuie să aflăm dacă-i comestibil.

Dau s-o întreb pe Ibernacion, dar tocmai se caţără într-un copac cu fustele sumecate şi agilitatea unei veveriţe. Privirea sardonică a fetiţei mă împiedică să savurez frumuseţea peisajului.

— Ţi-ar conveni să-i ţii scara, nu? bombăne molia.

— Of! mai lasă-mă în pace, impertinento! mă înfurii eu.

Gust un pseudostrugure. Doar două-trei boabe, ca să-mi fac o idee. E dulce, totuşi cu un uşor gust camforat.

— Mi-l dai odată, dă-mi-l! îşi pierde răbdarea maimuţica, smulgându-mi ciorchinele dintr-o săritură.

Începe să ciugulească boabele când, de sus, se aude o voce:

— Nu! Nu! strigă Ibernacion în spaniolă[28]. Să nu mâncaţi aşa ceva!

Iau grăbit fructele din mâna fetiţei şi le arunc într-un tufiş sub formă de arbust ornamental.

— Nu era rău deloc! regretă copila.

Glasul ei face valuri în urechile mele. Pădurea începe să onduleze. Zăresc printre ramurile copacilor două, trei, patru, zece Ibernacion, cu douăzeci de coapse bronzate şi zece chiloţei drăgălaşi, care nu-s confecţionaţi din pânză pentru sacii de cartofi, vă rog să mă credeţi. Arborele devine auriu, ca frunzele de stejar de pe pălăria lui Eugene Herald. Pământul e albastru, cerul roşu. Lasă puţin fereastra deschisă! Măi să fie, nu-i aia luna care se vede acolo sus, roz-bombon? Oare ce culoare are în America *of the* Sud?

Mă rostogolesc prin iarbă. Marie-Marie idem. Râdem amândoi cu gura până la urechi.

Imităm strigătul coiotului! Uhu, uhu, uhu! Încep să cânt „La Marseillaise”. Pe urmă „Internaţionala”. Un cântec religios: „O, Iisuse, blând şi bun”. Ne fugărim. În jurul nostru e plin de elfi. De fauni, de telefoane, de afoane, de saxofoane, de interfoane, de satiri, de Diane, de Diane de Poitou, de Diane de peste tot, de Diane de petreceri dubioase. De Cupidoni. O întreagă frenezie. Se dansează, se ţopăie îndrăcit. Îmbrăţişări, împroşcări. Scântei. Artificii. De aur. De sânge. De purpură. Trăiască domnul cardinal! Schimbaţi maşina la Richelieu-Drouot! Să cânte muzica! Ce bine miroase Franţa! Pe cuvânt, băieţi, parcă am fi în bucătăria Hanului Armaillé.

Pui la frigare. O zână radioasă îmi serveşte o porţie formidabilă. O devorez, sucul mi se prelinge peste tot. Parcă aş fi Béru. Eu béruriesc, tu béruriești. Să béruriem, să béruriaţi, să... Hu, iu, iu, iu, iu! urlă Pieile Roşii. Sunt numai pene. Pene de păsări. Ce plăcut e să fii târât într-un hamac. O grămadă de hamace mă apasă pe stomac. Pene de păsări.

[28] În vreme ce eroii lui Ponson du Terrail strigă „Ah! Ah!” (n.a.).

CAPITOLUL XI

NU-I NICIO SFÂRÂIALĂ SĂ AI CAPUL MARE

Viaţa încetează să se mai prezinte în Gevacolor cu dominanta roşie. Totuşi, feeria continuă. Am impresia, ţineţi-vă bine, că sunt culcat pe verticală; trebuie să înţelegeţi prin asta că mă simt complet lipsit de vlagă şi totuşi stau în picioare. Îmi trebuie destul timp ca să-mi dau seama că sunt legat de un trunchi din creştet până în tălpi. Fac un efort să întorc capul, ceea ce abia îmi permite să-l mişc cu câteva grade (centimetri). Destul însă pentru a le capta în câmpul meu vizual pe Marie-Marie şi pe Ibernacion, la fel ca şi mine, legate fedeleş. Ne aflăm în centrul unui luminiş mare, protejat de o palisadă înaltă ce continuă în partea de sus. Construcţii mari, ridicate din lut şi papură, compun un soi de cătun primitiv. Cu toate astea, pe acoperişuri se văd antene de televiziune. Curtea e pustie. Ai zice că suntem singurele fiinţe vii din zonă.

— Ibernacion! strig eu.

— Oh! Ţi-ai revenit, îmi spune frumoasa rondubraziană.

— Parcă aş fi visat.

— Din cauza fructelor pe care le-aţi mâncat.

Mă lămureşte că e vorba de o plantă halucinogenă, denumită helesde[29].

— Dar abia dacă am gustat.

— A fost destul. Un singur bob provoacă vise fantastice.

— Şi fetiţa?

— Îşi continuă extazul. În timpul crizei voastre, s-au cam întâmplat multe, *señor.*

— Spune-mi, te rog, Antoine. (Galant, chiar şi în momentele cele mai puţin propice.) Povesteşte-mi puţin care-i situaţia.

— Am găsit cuibul de roico. Erau patru, numai bine le dăduseră tuleiele. Când am coborât din copac, mi-am dat seama imediat că amândoi eraţi plecaţi de pe lumea asta. Am fript

[29] Denumire, intenţionat deformată de către autor, care trimite la L.S.D., drog care modifică senzaţiile vizuale şi auditive. (n.tr.).

păsările şi v-am dat să mâncaţi. Chiar când aţi terminat, o hoardă de indieni a năvălit peste noi. Ne-au imobilizat şi ne-au adus aici ca să ne lege de stâlpul incantaţiilor.

— Ce-au de gând să ne facă?

Ibernacion nu se grăbeşte cu răspunsul. Cum insist, murmură cu un glas stânjenit:

— Din locul unde te afli, poţi să vezi şopronul din crengi, la dreapta?

— Da, pot.

— Nu vezi suspendat înăuntru un fel de ghirlandă?

— Da, o disting. Ai zice că-i o funie de usturoi, precum cele care se vând prin unele sătucuri din Provence.

— Nu-i vorba de căpăţâni de usturoi, Antonio, ci de capete omeneşti.

Pe loc, fac precum *Trubadurul* (bat în Verdi).

— Indieni *jivaros*[30]! mă bâlbâi eu, încercând de trei ori să îmi vin în fire.

— Mai rău, mă asigură tânăra. Am nimerit în mâinile indienilor *livaros,* pe care noi, cei de aici, i-am poreclit Şacalii Hăţişurilor.

— Dar unde sunt? Nu se vede nimeni.

— Aşteaptă să cadă noaptea pentru a ieşi. Ăsta e ritualul lor. Diseară se va ridica pe cer luna plină, marcând începutul sărbătorilor la ei. Aprind focul. Beau alcool şi cântă pentru celebrarea zeului Lunii, Gen' mâr-Sack. După care se dedau la orgii de la miezul nopţii până în zori. Abia pe urmă ne vor sacrifica pentru a ne pune capetele la micşorat.

— Ce oroare! mă lamentez eu. N-a încercat niciun guvern până acum să nimicească acest trib?

— Imposibil, fiindcă, poate nu ştii, dar un cap micşorat constituie principalul articol de export din Rondubraz. Ţara noastră, adaugă cu mândrie Ibernacion, e cea care aprovizionează muzeele şi colecţionarii bogaţi din lumea întreagă. Indienii *livaros* îşi cumpără liniştea de la autorităţi plătind un tribut lunar de o sută de capete. Sume importante, obţinute din vânzările capetelor micşorate, alimentează fondurile secrete ale statului, fonduri care asigură întreţinerea luptătorilor de gherilă. Pentru că fiecare nou guvern îi recompensează, bineînţeles, pe cei care i-au adus la putere.

[30] Indienii din Amazonia. Aceştia micşorau, printr-un procedeu special de mumificare, capetele duşmanilor, pe care le păstrau ca trofee. (n.tr.).

— Nu l-ai mai văzut pe prietenul nostru Bérurier?

— Nu.

— Dacă s-o fi rătăcit, poate că în felul ăsta şi-a salvat viaţa, visez eu cu glas tare.

Mă aplec cât pot, s-o cercetez pe Marie-Marie. Pare că moţăie şi, din când în când, izbucneşte într-un râs vesel.

— E tot în criză, nu? oftez eu.

— Câte boabe de helesde ai mâncat? se interesează Ibernacion.

— Două sau trei.

— Din ciorchine lipseau opt, am numărat. Deci fetiţa a mâncat cinci sau şase, foarte mult. Va mai delira încă douăzeci şi patru de ore cel puţin, din fericire pentru ea. În felul acesta, n-o să-şi dea seama de nimic.

Stomacul mi se chirceşte.

— Ce vrei să înţelegi prin „N-o să-şi dea seama de nimic”? Crezi că indienii *livaros* o să-i facă rău şi fetiţei?

— Păi, cum altfel? Ea reprezintă pentru ei o mană cerească. Un cap de copil e mult mai uşor de micşorat. Dacă ţi-aş spune că un cap micşorat de copil se vinde la New York cu până la zece mii de dolari... Într-un an, indienii *livaros* au dat peste o colonie de vacanţă. Nimeni n-a zis nimic, fiind vorba de orfani, dar statul rondubrazian a făcut afaceri grase.

— Dumnezeule, îmi scapă fără voie, n-am să permit ca Marie-Marie să fie decapitată!

Zicând acestea, încep să smucesc de legăturile mele. Simt imediat o durere vie în tot corpul.

— Ai grijă să nu te zbaţi! îmi strigă Ibernacion. Suntem legaţi cu astrinciuc, o plantă care, spre deosebire de cauciucul obişnuit, se contractă atunci când tragi de ea. Dacă te agiţi prea mult, ajunge să te şi sufoce.

Învins, zdrobit, buimac de atâtea eşecuri, rămân nemişcat, regretând că n-am mâncat un ciorchine întreg de helesde.

•

Noaptea cade cu un zgomot găunos. Nu-i o figură de stil, dragilor. De îndată ce soarele a coborât la asfinţit, au început să răsune bubuituri înfundate.

— Iată-i! îmi spune bobocul de fată.

Într-adevăr, o populaţie insolită îşi face apariţia lent, maiestuos, din colibele de chirpici. În faţă merge un bătrân cu

nasul precum ciocul unei răpitoare. Poartă pantaloni din piele de boşila. Pe torsul lui gol, o inscripţie albă anunţă: *Attentieon Proaspătvopsitof.* O mantie mare, din blană de vaxob, cu dungi, e aruncată pe umerii lui şi o coroană din pene îi ţine loc şefului de însemnele de şef.

Merge cu braţele încrucişate pe piept zinzănind[31], în vreme ce două femei drapate în tunici de vizon bărbierit îl luminează cu torţe.

Sinistrul bătrân se apropie şi ne trece în revistă. Niciodată nu mi-am încrucişat privirea cu una aşa de feroce. Doi ochi de vultur, căpriţelor. Ficşi, rotunzi, imobili. Expresia lui Sin Jer Min En Lai, şeful chinezilor, faţă de a lui era bunătatea radioasă întruchipată.

Se uită la noi cu atenţie şi un frison îmi străbate capul, fiindcă mi-l şi văd în ochii lui în model redus.

— *Darundei hugh*? întreabă el cu o voce fără timbru (destinatarul va plăti francarea la primire).

Prin aceste două cuvinte, căpetenia *livaro* cere să-l vadă pe fiul lui. Una dintre femei îi răspunde:

— *Hughelatele*!

Ceea ce nu reuşesc să traduc.

V-am vorbit despre ceilalţi membri ai tribului şi de atribuţiile lor? Nu, nu încă. Imediat. Bărbaţii sunt toţi cu pieptul gol şi poartă pantaloni colanţi, croiţi din piele de boşila ori din piele de coila. Pentru a se deosebi de venerabilul lor şef, ei n-au vârsta lui, nici mantia şi nici coroana de pene. O singură pană e înfiptă în părul lor slinos, răsucit în coc pe ceafă.

Toată lumea se aşază în semicerc. Marelui şef i se întinde o pipă de pe strada Păcii, îndesată cu Early Morning de la Dunhill (recunosc aroma antică). Bătrânul începe să tragă din pipă fără să scoată o vorbă. Îmi dau seama că încearcă să facă rotocoale de fum şi îmi vine să-l sfătuiesc să fumeze trabuc, ceea ce i-ar facilita sarcina, dar nu ştiu cum să-i spun în indiana *livaro*: „Cu o Corona v-ar veni mai uşor”.

Toată lumea e foarte atentă. Simţi cum sporeşte încordarea. Ea se înalţă deopotrivă cu fumul albăstrui al pipei. Uneori, volutele acesteia parcă ar vrea să constituie un cerc, dar, în ultimul moment, uite că se împrăştie şi dispar. Perseverentă, bătrâna căpetenie îşi reia tentativa. Şeful e încăpăţânat,

[31] N-aveţi decât să căutaţi în dicţionar până n-oţi mai putea! (n.a.).

sălbatic. Buzele lui subţiri se rotunjesc, limba încărcată se întrezăreşte prin ceaţa exalată de el.

Îi şoptesc lui Ibernacion:

— De ce ţine morţiş să scoată cercuri de fum?

— Asta-i singura noastră şansă, îmi spune ea.

— Cum adică, dacă-i reuşeşte?

— Dimpotrivă. Dacă nu-i reuşeşte, ar însemna că zeul Lunii Roşii refuză sacrificiul.

Mă înţelegeţi că din clipa asta încep să mă pasioneze ceva mai mult performanţele lui. De fiecare dată când aruncă un nor de fum, inima mea marchează un timp de oprire. Dacă scap din blestemata asta de situaţie, rămân aritmic *for ever.*

— Şi o să fumeze aşa toată noaptea? mă neliniştesc eu.

— Nu, doar o singură pipă.

— Şi dacă nu reuşeşte?

— Ne dau drumul. Cred că n-o să fie în stare, adaugă tânăra fată, liniştită.

— Din ce cauză?

— După zvonurile care circulă printre combatanţi, marea căpetenie Nibdanlkalbhâr ar fi astmatică şi de câţiva ani fumul nu-i face bine. De altfel, are în pipă tutun din import, mai fin decât cel de pe la noi.

Imperturbabil, bătrânul continuă să tragă din lulea. Adună o cantitate mare de fum şi-o expulzează cu capul ridicat spre cer. Dar nimic. Membrii tribului par dezamăgiţi. Dacă bătrânul dă rateuri în continuare, mă tem că n-o să-i mai reînnoiască septenalul. Şi nu-i exclus ca supuşii lui să ceară erecţii anticipate. În ciuda feţelor impasibile, decelez în ochii lor luminaţi de torţe o nemulţumire.

Pipa începe să sfârâie. Acestea vor fi ultimele pufăituri. Speranţa înfloreşte în sufletul meu senin. Bătrânul trage acum aproape din gol. Adună ultimele resturi ale combustiei. Pipa lui e terminată. Îşi ţine multă vreme capul răsturnat pe spate înainte de a pufăi cel din urmă fum. Îl învârteşte în gură. Îi savurează gustul. Apoi, buzele i se deschid ca fundul unei vaci care se balegă. Pentru o clipă, nu iese nimic. Bătrânul îşi ţine respiraţia, învârteşte fumul în jurul limbii rotunjite la maximum. Şi atunci, bieţii mei prieteni, un rotocol de fum magnific, albastru, perfect, mai rotund decât roata de rezervă a rablei voastre, începe să se învârtească în lumina făcliilor. Şi rotocolul seamănă cu o aureolă

glorioasă care planează, stagnează, se lărgeşte, străluceşte şi vrăjeşte.

Un oftat imens se ridică din piepturile celor din jur. De trei ori, strigătul de bucurie al indienilor *livaros* răsună teribil de răguşit:

— *Heugh*! *Heugh*! *Heugh*!

Marele Nibdanlkalbhâr scoate din gură ţeava lulelei de parcă ar fi un termometru.

— *Hâgh*! face el.

Şi începe să verse mai ceva ca o englezoaică bătrână pe un feribot.

E frumos la vârsta lui să-i mai reuşească rotocoale de fum, nu? Până şi cei care-l defăimează ar trebui s-o recunoască. Un om de şaptezeci de anişori, care scoate rotocoale de fum fără broşura explicativă, nu întâlneşti la tot pasul. La fel ca liderii politici cu state de vechime care-ţi debitează discursul fără hârtie în faţă. Aşa se înşală oamenii. Poporul confundă memoria cu geniul. Dacă încerci timid să obiectezi, îţi taie imediat macaroana.

„Fără hârtie!”, afirmă poporul energic. „Ce tot ziceţi?” „Fără hârtie!” îţi retează vorba. „În fine, nu-i mare lucru să...” „Ce zici, nene, fără hârtie?”

Uneori mă întreb dacă aceşti lideri marcaţi de vârstă nu s-or duce şi la budă la fel cum merg la microfon: fără hârtie.

Frenezia se declanşează în tribul indienilor *livaro*. Încep să joace, să cânte, să tragă la măsea. Sărbătoare mare, fraţilor! Consilierii municipali ai statului se învârtesc în jurul nostru ţinându-se de mâini, urlând cât îi ţine gura acest cântec războinic:

— *Tsavéhoû planctélé ch’hoû*; *halam hôd’ halam hôd*’...[32]

Îţi îngheaţă sângele în vine, dragii mei. Hărmălaia se înteţeşte, populaţia se agită dintr-un capăt la altul al bătăturii. Ridică securi, se dau în stambă, se înşiruie toţi unii după alţii, în şir indian, scot ţipete. E o beţie. Îmi vine să strig piua!

Distracţia durează de ore întregi. Până la urmă, toată lumea e făcută cui, mai mult sau mai puţin. Indienii se întind pe jos şi se declanşează o formidabilă fornicaţie. Noroc că Marie-Marie e inconştientă; m-ar jena să asiste la o partidă de amor colectiv de o asemenea anvergură. Am auzit şi eu de reforma

[32] Sub o ortografie scâlciată se poate recunoaşte cântecelul cunoscut de aproape toţi copiii francofoni. (n.tr.).

învăţământului, am aflat că mucoşii de la grădiniţă vor fi duşi în clinicile de maternitate pentru a li se arăta cât mai de timpuriu că nici măcar la Bruxelles copiii nu se mai nasc din căpăţâni de varză, totuşi...

— Ah, ce rău îmi pare! îi spun lui Ibernacion.

— Că n-ai cunoscut mai devreme şcoala universală? mă întreabă ea.

— Nu, că sunt legat, frumoaso. Altminteri, te-aş fi întrebat dacă n-ai vrea să-mi acorzi acest dans.

Tânăra suspină:

— Vai, Antonio, nu mi-e dat să mă bucur de promisiunile din privirea ta.

Nu se exprimă rău deloc, ce zici, pentru o fată trăită în pădure!

— Să înţeleg, reiau eu, că după toată tăvăleala asta a lor urmează moartea?

— Da, Antonio.

— Sunt dezolat, Ibernacion, că te-am atras în această funestă aventură.

— Totuşi, e o fericire să mor la dreapta ta, Antonio.

Oh, scuzaţi! Aţi auzit? Aţi mai întâlnit până acum o femeie care să se declare fericită că va fi decapitată şi i se va micşora capul în tovărăşia bărbatului pe care-l admiră? Pentru mine e o premieră! Ce dragoste la prima vedere, oameni buni!

— Aş fi cunoscut, datorită ţie, câteva ore de fericire, adaugă ea.

Cuvintele ei mă conectează pe Saint-Cloud. Fericirea mi-o aduce pe Félicie. Félicie, scumpa mea mamă.

Sper să nu afle niciodată că frumosul cap al băiatului ei va deveni cât un pumnişor de *bambino.* Când eram un zgâmboi, unul dintre vecini mă striga întotdeauna „Cap mic”.

„Ei, cap mic, tot aşa de neastâmpărat eşti?” mă întreba el, de pe partea cealaltă a gardului, culegând trandafiri.

Uneori, cu o lovitură neinspirată de picior, expediam mingea în grădina lui.

„Dacă o să continui să-mi striveşti tufele de căpşuni, am să ţi-o confisc. Mă auzi, cap mic?”

Tărtăcuţa lui San-Antonio al dumneavoastră, minusculizată la ultima expresie, va sfârşi într-o vitrină, prieteni. Poate că cei care m-au cunoscut se vor uita la ea vizitând un muzeu. Îşi vor

spune că acest „cap mic” le aminteşte parcă de cineva.

Bătătura din mijlocul cătunului nu-i decât un bordel gigantic. Copularea e generală. Numai marea căpetenie stă şi priveşte, ghemuită sub pene ca o curcă pe ouă. Mestecă *chewing-gum* cu clorofilă, amintindu-şi, cel puţin aşa presupun, de vremurile când în loc să tragă din pipă făcea şi el altceva.

Iar eu, băieţi, meditez. Dar nu pentru multă vreme, fiindcă, deodată, un strigăt mare porneşte din cer. Ceva care seamănă cu boncănitul cerbului. Nu ştiu dacă aţi auzit vreodată vaierul prelung al acestei cervide în perioada rutului. E inconfundabil.

Cuplurile se decuplează. O tensiune bruscă provocată de atenţia încordată îi paralizează pe masculi şi le face să se închidă pe femele.

Un boncănit căzând din nori e ceva mai curând bizar, respectiv chiar straniu şi, de fapt, surprinzător.

Dar minunea nu se opreşte aici. Când un nou urlet şi mai apăsat se rostogoleşte asupra satului *livaro,* încep să strălucească luminiţe printre ramurile unui arbore formidabil.

Acest gigant al pădurii se află dincolo de îngrăditură, dar coroana lui se întinde deasupra aşezării. Ceva se desprinde dintre ramuri. Un patruped destul de mare, băieţi! Nu-i vorba de o maimuţă, aşa cum ai putea crede la prima lectură, ci de un soi de cămilă. O cămilă într-un copac! O cămilă cu părul fosforescent! Miracol! Cu atât mai mult miracol cu cât animalul pare să fie suspendat în aer. Coboară lin, în salturi intermitente, deasupra oamenilor împietriţi, emiţând întruna strigătele acelea.

— Parcă ar fi o lamă, bâigui eu.

— Nu, e de părere Ibernacion, e o vigonie.

Într-adevăr, indienii se prosternează şoptind:

— Vicuna! Vicuna!

Animalul a ajuns acum la patru sau cinci metri de pământ. Se răsuceşte uşor şi pe urmă – o, minune a minunilor! O, miracol al miracolelor! – se pune pe cântat.

Ciulesc urechea. Da, sigur, nu încape nicio îndoială, această vietate fabuloasă cântă în franţuzeşte. Vocea rămâne cavernoasă, aşa cum îi stă bine unui rumegător, dar cuvintele se aud distinct:

— S-au întors vigoniile.

Toţi membrii tribului *livaro* se prosternează întinşi pe burtă, inclusiv marea căpetenie Nibdanlkalbâhr, în ciuda herniei

strangulate de care suferă. Mulţimea psalmodiază rugăciuni încă de alungare a duhurilor rele. Fatima! Indienii ăştia sunt la fel de creduli ca portughezii.

Vigonia luminescento-arboricolo-coborâtoare-cântătoare ajunge jos. Rămâne ridicată pe labele dinapoi. Părul ei străluceşte. Şovăie, apoi se apropie de marea căpetenie, care sughite de mama focului. Animalul se apleacă şi ia cu copita dreapta din faţă cuţitul înfipt în brâul de flanelă al ilustrului bătrân. (Căpetenia iese în lume cu pieptul gol ca să epateze, dar poartă un brâu din flanelă.) Vigonia, fără ruşine, ridică lama în lumina torţelor.

— *Arrheugh*! *Arrheugh*! ţipă un bebeluş.

Nimeni altcineva nu spune nici pâs. Atunci, animalul se apropie de mine cu un mers mai curând de plantigrad decât de cervid. Botul lui rozior e mânjit de sânge. Ajunge în dreptul nasului meu.

— Vă tai funiile şi o ştergeţi cât mai urgent posibil, în timp ce eu îi mai prostesc puţin cu tâmpeniile mele, şopteşte vigonia-comediant cu vocea lui Béru. Nu vă ocupaţi de mine, mă descurc singur. Viaţa fetiţei înainte de toate!

Vorbind, îmi taie legăturile de astrinciuc.

— *Tchao,* tipule, şi dacă nu mai ies la liman, transmite-i Berthei cele mai bune urări din partea mea!

Apoi, animalul miraculos îi taie funiile lui Ibernacion şi, în fine, pe cele ale fetiţei! Dau fuga s-o prind în braţe. Ne îndreptăm spre poarta cătunului. Vigonia vine după noi. Taie cu lama cuţitului zăvorul de lemn. Întredeschidem bariera.

— Vino cu noi, ce naiba! îi spun Grasului.

Mi-i arată pe indieni. Aceştia din urmă s-au ridicat şi se apropie cu un pas tiptil şi lunecos.

— Or să pună iar mâna pe noi şi dăm de dracu’. Pricepi? Şterge-o când îţi spun. Eu mă duc să le dau un nou recital.

Are dreptate. Viaţa fetiţei înainte de toate.

— OK, tipule, consimt eu. Dacă totul merge bine, ne întâlnim la Ambasada Franţei din Graduronz peste patruzeci şi opt de ore.

O urc pe umărul meu pe creatura aceea mică şi caldă şi o rup la sănătoasa, drept înainte, urmat de valoroasa luptătoare de gherilă, complet năucită.

CAPITOLUL XII

PERIPEŢII LA PERIFERIE

Când zorii consimt să se ridice, suntem în acelaşi timp extenuaţi, dar şi la marginea unui drum naţional. Să rămână doar între noi şi Cartierul Latin (pe care l-am putea numi, în situaţia de faţă, Căsăpeala latină), numai datorită extraordinarei Ibernacion am izbutit să ieşim la liman din această pădure mai mult sau mai puţin virgină, unde am trăit aventurile surprinzătoare de mai înainte. Această tânără femeie hotărâtă, îndrăzneaţă, curajoasă şi iubitoare (staţi, că era să uit; în fine, să trecem peste) are un simţ al orientării care lui Cristofor Columb i-ar fi permis să descopere India, aşa cum intenţionase iniţial, în locul disputatei Americi. Calea Lactee, muşchiul copacilor, muştele zeloase, scutecele pruncilor, urina coleopterelor, excrementele şopârlelor, strigătul din preaplinul inimii, viteza vântului, mângâierea pufului, duritatea răşinii, culoarea şerpilor îi permit să dibuiască drumul cu o siguranţă deconcertantă. Interpretează fiecare semn, cel mai mic detaliu. Observă tot. Ghiceşte ce nu vede, astfel încât această pădure pe cât de inextricabilă, pe atât de ecuatorială, sfârşeşte prin a fi mai bine balizată decât şoseaua naţională 7. (În engleză, *the national* 7.)

Ore în şir de mers. Cel puţin şase. Da, pentru că ne-am oprit un ceas sub un pompidus caduc cu înflorire fiscalo-dementă. Nu vă închipuiţi cât am binecuvântat această haltă.

Marie-Marie dormea mai departe. E uşoară, nimic de zis, dar când străbaţi în forţă o silvă sălbatică, cum scriau marii mei înaintaşi (care, spre deosebire de mine, au devenit clasici), cu o greutate în braţe, ajungi *rapidos* să nu-ţi mai simţi spatele. După trei ore de marş, Ibernacion a înţeles că mă lasă tricepşii.

— Să ne oprim, mă sfătuieşte ea, şi să confecţionăm un *zizi-panpan*[33] din liane.

Îmi explică atunci că un *zizi-panpan* e un soi de plasă folosită de femeile indiene pentru a-şi purta pruncii în spinare, ceva de

[33] În argoul francez, această expresie înseamnă copulare. (n.tr.).

genul unui rucsac tirolez, la la iii uuu o lala i uuu!

Eu, mă ştiţi cum sunt, îi răspund că la noi *zizi-panpan* înseamnă cu totul altceva. Curioasă cum sunt femeile, vrea să ştie ce anume. Şi atunci, uitând de situaţia noastră (supărătoare) şi de soarta marelui Béru (încă şi mai supărătoare), o depun delicat pe Marie-Marie pe un pat de frunze şi o duc pe Ibernacion la câteva sute de metri depărtare, ca nu cumva fetiţa să se trezească în mijlocul demonstraţiei mele.

În cele din urmă, puţină odihnă ni se cuvine şi nouă. Dacă stau şi mă gândesc, numai odihnă nu înseamnă exerciţiile cărora ne dedăm, deşi se derulează la orizontală. Nici vorbă! Fiindcă, dragii mei (dacă sunteţi pudici sau prudenţi, săriţi repejor peste acest paragraf cu ambele picioare), demarez în viteză şi îndrăzneţ. Îndrăzneţ n-ar fi cuvântul potrivit, dar mă rog! Să zicem că-i temerar să iei cu asalt, autoritar, o tânără fără a-i fi servit un aperitiv, cât de cât. Ştiţi cu toate şi cu toţii ce înseamnă „a lua cu asalt”, astfel încât n-am să vă jignesc cu o descriere. Dar chestiunea cea mai tare e că, imediat după această delicată figură, îi administrez damei a treia etapă de instrucţie a „Regimentului de picioare Louis al XV-lea”. Am zis bine: „A treia etapă”. Trebuie să admiteţi că, pentru a te lansa în acest gen de exerciţii, trebuie să dispui de o sănătate robustă. De sănătate, dar mai ales trebuie să fii un San-Antonio, nu mi-e ruşine s-o afirm (în fine, nu prea mult). Credeţi-mă, Ibernacion nu-i o plăpândă viorea în privinţa amorului cu propulsie internă. Ghiceşti în ea o fată cu experienţă, care a părăsit un războinic şi, ce-i mai rău, un luptător de gherilă (personaj inactiv prin excelenţă). Tânăra începe să strige un *Che, che.* De multicel a învăţat-o maică-sa ce şi cum se petrece în asemenea situaţii. Totuşi, foarte obiectiv, trebuie să recunoaştem că-i siderată. Îi fac nişte demonstraţii pe cinste. Ibernacion descoperă combinaţii formidabile. Habar n-avea că aşa ceva putea exista. Cum zicea unul: „Vedea ea că arăta frumos, dar nu ştia că-i şi comestibil”. Scumpa e în al nouălea cer! O ridic în slăvi, o iluminez, o propulsez, o plimb pe Calea Lactee. Şi toate astea în mijlocul naturii, băieţi! În intimitatea nopţii! Doamne, că frumos mai e un trup în decorul pădurii! În fine, ce să vă mai zic, ne iubim mult şi bine. Ne dorim iar şi ne dăruim iar. Vorbim cu gura plină. Apoi, cum şi cele mai bune

lucruri au un sfârşit, trupurile noastre se despart.

— E mai bun *zizi-panpanul* vostru, declară sălbatic cucerirea mea. Dar acum trebuie să-l fabricăm pe celălalt.

Câteva liane smulse de pe trunchiuri, iute împletite şi înnodate, şi hop, e gata un coşuleţ frumos în care s-o duc pe Marie-Marie.

Înainte, marş! cum zic militarii de geniu. Şi o pornim iar la drum.

•

Aşa cum am avut onoarea să vă spun la începutul prezentului capitol, în zori de zi, ajungem pe marginea naţionalei 0001 (fiind încă neterminată) care merge de la Graduronz, capitala, vă reamintesc, la Juan Menor[34], oraş important al statului Publiciss.

Aurora cu degetele de argint (uite c-am dat-o pe dulcegării) pare să mângâie pleoapele fetiţei, fiindcă ea deschide ochii, ca şi când n-ar fi aşteptat decât primele raze de soare pentru... (of, taci din gură, nu mai merge să adaugi nimic).

— Unde suntem? mă întreabă ea plescăind din limbă.

— Tocmai am ieşit din pădure, puiule.

— Tu m-ai cărat, Antoine?

— Trebuia, dormeai tun.

— Deci din cauza asta am avut coşmaruri. Închipuie-ţi că am visat numai Piei Roşii, ca în vesterne.

Începe să râdă.

— Mă întreb de unde până unde, măi, Colţişori!

— Şi unchiu'?

— El a luat-o pe alt drum.

— L-ai mai văzut?

— Dovadă ce-ţi spun, că a luat-o pe alt drum.

— De ce n-a rămas împreună cu noi?

— Ca să-i derutăm pe urmăritori. Era mai indicat să creăm două piste. Înţelegi?

— Împiedicat cum îl ştiu, o să ajungă la Paştele Cailor, îţi spun eu!

— Nu-ţi bate capul. Dacă i-am dat întâlnire la Graduronz, ne găseşte el până la urmă.

— În cazul în care nu-i fac de petrecanie chinezii şi luptătorii de gherilă, adaugă simpatica şi sceptica fetiţă.

Începe să caşte.

[34] Ah! Trebuie să fii cultivat ca să mă apreciezi plenar. (n.a.).

— Mi-e sete.

— Găsim noi apă, stai liniştită.

— Mi-e foame!

— O să găsim şi de mâncare.

— Vreau să mă schimb!

— Ascultă, ţânţarule, îţi promit rochii de muselină, de catifea, de organdi, de mătase, de funigei, dar nu zăresc la orizont nicio sucursală a magazinului Printemps, aşa că, deocamdată, lasă-mă în pace!

— Of, ce-ai păţit, te-ai trezit cu faţa la cearşaf în dimineaţa asta?

— Nu tocmai, puştoaico. Nici măcar nu m-am culcat şi te-am cărat în spate toată noaptea.

Se uită la mine într-o dungă, cu un aer indecis, în care predomină arţagul.

— Nu ştiu dacă ţi se trage de la căratul meu, Antoine, dar ai ochii tare încercănaţi.

O las pradă subînţelesurilor care nu sunt potrivite vârstei ei, pentru a examina situaţia. Potrivit părerii mele, e din ce în ce mai puţin strălucită pe ansamblu. Forţele guvernamentale, colonia chinezească, luptătorii de gherilă şi indienii *livaros* sunt pe urmele noastre. N-am niciun ban şi niciun alt mijloc de locomoţie în afara celor dăruite de Félicie. Unicul obiectiv, să ajungem cu orice preţ la Ambasada Franţei. Ea reprezintă singura noastră scândură salvatoare.

— La ce distanţă suntem de Graduronz? o întreb pe sublima Ibernacion.

— Cam la o sută doi kilometri, îmi răspunde.

Un zgomot de motor, care se aude pe drum, îmi captează tot interesul.

— Dacă am face autostopul? sugerez eu.

Tânăra scuturã din cap.

— În ţara asta, nimeni nu opreşte. Dimpotrivă, dacă un automobilist vede pe cineva la marginea drumului, se grăbeşte să apese pe accelerator, aşa de tare se teme de un atac. Trebuie să-ţi spun că pe aici astea sunt la ordinea zilei.

Zgomotul motorului creşte fără a se multiplica. Zăresc foarte departe, în vârful unei coline, o camionetă.

— Trebuie s-o oprim, decid eu.

— N-o să oprească, Antonio.

— Şi dacă-i barăm drumul?

— O să forţeze bariera!

Ibernacion plesneşte din degete.

— Doar dacă...

Spre fericirea mea, îşi scoate bluza. Apropo, trebuie să vă fac, în treacăt, o confidenţă: Ibernacion nu poartă sutien.

— Ce tupeu la ea! cârâie mica hurie văzând cele două pere superbe, de culoarea chihlimbarului.

— Ascundeţi-vă! ne strigă rondubraziana ieşind în drum cu pieptul gol.

Îşi ciufuleşte părul şi se ghemuieşte lângă taluz, făcând semne deznădăjduite cu mâna. Camioneta ia virajul. E o rablă veche, plină de cărămizi, condusă de un metis care are o mustaţă ca ghidonul unei biciclete de curse.

Şoferul aruncă o privire spre femeia care-l strigă. Din instinct, accelerează. Dar îi zăreşte pieptul gol şi pune o frână teribilă. O oprire ca-n filme. Îşi oferă chiar luxul să dea înapoi ca să vină până în dreptul frumoasei mele tovarăşe de drum. Cum ea nu se clinteşte din loc, insul coboară din maşină şi se apropie de ea rostogolind nişte ochi mari cât capacul unui cazan de rufe. E ca trăsnit în moalele capului. Ar avea chef să pună mâna după ce şi-a clătit ochii.

Socot momentul oportun unei intervenţii stil bandit calabrez. Îmi fac apariţia în spatele lui. Nu mai are timp să se întoarcă. Mâna mea care nu iartă îi aterizează peste ceafă. Pe loc, cade în genunchi ca la intrarea peşterii făcătoare de minuni şi începe să numere stelele verzi.

— Ştii să conduci? o întreb pe Ibernacion (pe care o tutuiesc) privind cum îşi reambalează lăptăria-model.

— Bineînţeles, chiar şi camioane!

Îl scotocesc pe şofer şi-i umflu portofelul. Acesta din urmă conţine acte pe numele Octébo Duproz, ca şi ceva bani.

— Eu o să fac o ascunzătoare între cărămizi, unde o să mă pitesc împreună cu fetiţa şi şoferul, în vreme ce tu conduci camioneta, de acord?

— De acord! răspunde ea în spaniolă.

— Direcţia Graduronz. Uite aici actele maşinii şi bani ca să cumperi benzină. Dacă te opreşte în drum Poliţia, cum n-ai permis de conducere...

— Le dau un bacşiş, face ea neglijent. La noi, aşa ceva

înlocuieşte un act de identitate. Tablagiii preferă poza în culori a republicii.

— La Graduronz să întrebi de adresa Ambasadei Franţei şi mergi direct acolo, ne-am înţeles?

Îmi ţocăie un pupic ce pune capac indignării fetiţei.

•

— Ei, Antoine, trezeşte-te, fiule, cred că am ajuns.

Casc, pe urmă îmi frec ochii. Într-adevăr, ne-am oprit. Aud că cineva râcâie cărămizile de pe platforma vehiculului.

— Ai aţipit ca Loara, zice Marie-Marie. Şi ce-i mai nostim e că şi prostul ăla cu mustăţi soileşte şi el. În ţara asta, oamenii nu-şi prea fac sânge rău.

Are dreptate: numitul Octébo sforăie mai ceva ca o maşină electrică de bărbierit în funcţiune pe un teanc de farfurii. Imediat se deschide o breşă în nişa noastră şi soarele ne salută. Zăresc chipul brunei Ibernacion printre cărămizi.

— Am sosit, spune ea.

Ne măreşte deschiderea şi ieşim din ascunzătoare. Metisul nici măcar nu s-a trezit.

Iată-ne în faţa unui grilaj vopsit în verde pe care flutură drapelul francez. În fundul grădinii, plantate cu cocotieri, se ridică o construcţie frumoasă în stil colonial: Ambasada republicii noastre.

Ne simţim anchilozaţi, fetiţa şi cu mine. Câteva mişcări ca să restabilim circuitul, după care ne îndreptăm spre clădire.

În capătul peronului, o pereche de militari rondubrazieni face de pază aşezaţi în balansoare şi fumând trabucuri groase cât o franzelă de trei livre. Nici ţinuta şi nici expresia mea nu le inspiră încredere. Unul dintre ei îmi barează drumul cu piciorul întins. Mă opresc dinaintea acestui fragil obstacol şi-l măsor pe individ cu o privire dispreţuitoare.

— Ce-ţi trebuie? îl întreb.

— *Papeles*! răspunde tipul sec, întinzând mâna.

— Pentru asta am şi venit, să le caut aici.

Dar el nu pricepe.

— *Papeles*!

— Explică-i tu, o rog pe Ibernacion[35].

[35] Mulţi dintre voi, mai cartezieni decât Descartes, vor considera ilogic să înţeleg şi să vorbesc spaniola lui Ibernacion şi pe cea a soldaţilor, nu? Acelora le voi răspunde „Vax albina”, natural, adăugând totuşi că, date fiind relaţiile mele cu tânăra fată, e normal

Şi ea începe să-i dea cu gura, să se însufleţească, să gesticuleze, să strige, să declame; fără niciun efect. Celălalt rămâne de marmură. Bodogăneşte ceva şi repetă pentru a treia oară *papeles.*

— Nu-i nimic de făcut, declară Ibernacion. Nu ne lasă să intrăm.

— Cu ce drept? Suntem aici pe teritoriu francez şi vin să cer drept de azil.

— S-ar părea că a început revoluţia. Faţă de iminenţa răzmeriţei, Guvernul asigură protecţia clădirilor diplomatice.

— Supravegherea, da!

Şi atunci fac o şmecherie tare haioasă, cred eu, îmi veţi confirma sau îmi veţi infirma: sar în sus cu picioarele desfăcute şi cad cu amândouă tălpile simultan pe rama ieşită în afară a balansoarelor. Ce fac două balansoare într-o asemenea conjunctură? Basculează, nătăfleţilor!

Cei doi soldaţi pleacă unul către celălalt şi dau noroc cu tărtăcuţa. Bang! Sunt terminaţi. Continuându-şi mişcarea, fotoliile balansează în sens contrar şi mi-i proiectează peste spătare. Buf! Buuuf! (Unul e ceva mai gras decât camaradul lui.) Indivizii se lăţesc pe jos.

— Poftiţi, domnişoarelor, le spun eu împingând uşa.

Intrăm într-un hol spaţios, terminat printr-o scară impozantă din marmură albă. În mijlocul holului e o masă mare de acaju. Pe masă, o tăbliţă: „Informaţii” (în franceză şi în spaniolă). În spatele mesei, doi inşi: un francez molâu, palid, brunet, îmbrăcat trist, şi un ofiţer rondubrazian, care trebuie să fie cel puţin feldmareşal, judecând după galoane.

— Ce doriţi? îşi încruntă sprâncenele francezul, vorbind cu un glas scârţâit (e din Auvergne, după un amic al tatălui său).

— Aş vrea să vorbesc de urgenţă cu ambasadorul.

— Excelenţa sa nu primeşte decât vizitele anunţate, îmi răspunde el. Scrieţi la cancelarie arătând care-i obiectul vizitei dumneavoastră şi peste zece zile veţi primi o înştiinţare dacă adăugaţi un timbru pentru răspuns.

Îmi simt sângele, furia, fierea şi nerăbdarea năvălindu-mi în faţă şi răspândindu-se în tot trupul.

— Să ştii, bătrâne, că n-am venit aici ca să primesc prospecte, explodez eu. E vorba de ceva de o extremă gravitate şi urgenţă.

---

să ne înţelegem. (n.a.).

Măscăriciul aruncă o privire speriată spre ofiţerul care-l flanchează.

— Despre ce-i vorba? mă întreabă acesta din urmă într-o franceză care ar semăna cu spaniola dacă ar fi fost proferată în limba lui Don Quijote.

— E o chestiune personală, *privar, private, comprendito*?

— *Papeles*!

— N-am *papeles*! Nimic, pierdut, zero! Nici măcar un capăt de *papel* igienic. Sunt un înalt funcţionar parizian care a pierdut tot, în afara simţului de orientare, şi vreau să-l văd pe ambasador.

Ofiţerul începe să strige:

— *Guardias*!

Trei haidamaci dau năvală în pas de asalt. Încă îşi mai ţin cărţile de joc în mână. Zăresc chiar un careu de dame la cel mai înalt dintre ei.

— Arestaţi-l pe individul ăsta! latră ofiţerul[36] indicându-l pe bravul San-Antonio.

Cei trei nătângi încuviinţează, îşi bagă cărţile în buzunarul superior al vestonului şi întind labele spre mine.

— Asta-i din cale-afară! mă adresez eu civilului prudent. Permiteţi să fie arestat un cetăţean francez chiar sub acoperişul Ambasadei? Aici nu există imunitate diplomatică?

— Ţara asta e în pragul revoluţiei, articulează el. Până şi Excelenţa sa e sechestrată, fiindcă actualul guvern ne acuză de participare la un complot urzit împotriva lui.

A vorbit în mare viteză. Ofiţerul, dacă înţelege limba lui Molière, n-a avut timp să se prindă.

— Oh, asta era, mă lamentez eu.

Recunoaşteţi că aşa ceva se cheamă ghinion pe toată linia? Să mă zbat atât ca să ajung tot în mâinile autorităţilor de care am încercat să fug. Lasă, că-i aranjez eu, cum zice o paraşută dintre relaţiile mele.

În acea clipă, cei doi soldaţi de la uşă, năuciţi de lovitură, intră clătinându-se şi urlând cum că aş fi un bandit, un complotist.

Ezit să lovesc în grămadă. Încerc să fac un bilanţ-fulger: ei sunt şase, înarmaţi, şi probabil că or mai fi şi alţii, ambasadorul fiind sechestrat. Tot ce-aş risca să realizez opunând rezistenţă ar fi să provoc un schimb de focuri căruia ar putea să-i cadă victime inocente însoţitoarele mele. Nu, fără scandal, decid eu

[36] În cărţile serioase, ofiţerii răi întotdeauna îşi „latră” ordinele. (n.a.).

zdrobindu-mi maşinal pumnul de moaca celui care întinde mâna spre mine. Caracteristica unui reflex, mieluşeilor, este de a fi incontrolabil. Poc! Îl pun jos pe insul cu careul de dame. Din toate buzunarele i se risipesc cărţi de joc. Numai dame. Dame de pică, de treflă, de carou, de cupă.

Văzând asta, ceilalţi doi jucători încremenesc. Nu se mai gândesc să pună mâna pe mine. Damezele de carton, răspândite pe jos, le fascinează inteligenţa. Pentru mine, ele au picat la ţanc. Ex-partenerilor de joc le cade greu la stomac să constate că amicul îi trişa.

Dar ofiţerul îi ia la zor cu demnitate. Au mai rămas însă cei doi paznici mai cucuiaţi decât episcopul de Meaux şi ţin morţiş să-şi ia revanşa în mod sângeros. Se aruncă în luptă, urlă. Se îmbulzesc. Zdrobesc încă o falcă. Un poliţist vrea să-şi descarce arma în spatele meu, dar Ibernacion îi face obrajii zebră cu unghiile. Ca să nu-i rămână eroismul mai prejos, Marie-Marie a luat de pe masă un *coupe-papier* şi împunge în fesele care trec prin dreptul ei. Atunci, ofiţerul începe să fluiere. Alţi patru mameluci năvălesc de la etaj. Le arunc un scaun pe scări şi, conform principiului dominoului, se dau de-a rostogolul în cor până pe ultima treaptă.

Ambasada asta a ajuns ca un film de Mack sau de Porc Sennett[37]! Dar ce-aţi vrea să fac împotriva atâtora?

Hoarda mă depăşeşte. Bat în retragere, lovind la dreapta şi la stânga ca generalul (sau mareşalul) Buxhovden în bătălia de la Austerlitz (a doua zi după această victorie, care pentru el a fost o înfrângere, statul lui major l-a supranumit Buimacul de la Austerlitz).

Dragele mele femei, îmbrâncite, smotocite, contuzionate, sunt reduse la ascultare.

Bun, totul e pierdut. Să ne supunem evidenţei mai întâi şi să procedăm în consecinţă mai apoi.

Dar ce se întâmplă? Cine-şi face apariţia? Cine soseşte inopinat cu revolverul în mână, mucul de ţigară între buze şi pălăria trasă pe frunte? Miraj sau miracol? Nu: realitate! Pinaud! Scumpul, venerabilul, omniprezentul Pinaud.

Trage două focuri în tavan, cu titlu de prim avertisment. Gloanţele sparg lustra de pe mijloc, ale cărei ornamente de cristal plouă peste asistenţă. Rondubrazianul este ce este şi nu

[37] Mack Sennett – cineast american. (n.tr.).

mi se cuvine mie să-l judec; totuşi, fiecare ştie în particular şi toată lumea în general că e viteaz doar ocazional. Militarii îşi imaginează, sub ploaia aia de sticlă, că Pinuche face uz de o armă secretă. Hop! Iată-i cu mâinile ridicate.

Nu-mi rămâne decât să le iau rapid armele acestor domni şi să-l întreb pe francezul pipernicit unde se află beciul, ca să-i închid acolo, răsucind cheia de trei ori, cu recomandarea să nu mişte până la noi ordine sau cel puţin până la noua ordine. Băieţii sunt mai curând bucuroşi că au scăpat de angaralele revoluţiei. Conform obiceiului, se împuşcă patru militari prin tragere la sorţi, declaraţi mai apoi eroi de către viitorul guvern. Pifanii mei sunt mulţumiţi să nu participe la următoarea tragere a acestei curioase tombole. Calmul fiind restabilit, sar de gâtul Ramolitului.

— Poţi să-mi spui ce cauţi aici, Pinuche?

Îşi aprinde laborios carcasa de coleopter care-i ţine loc de chiştoc.

— Nu mă mai întreba! Am venit în legătură cu Berthe Bérurier. Imaginează-ţi că era sosia unei revoluţionare rondubraziene care...

— Ştiu: o anume Bertaga Berruros, nu-i aşa?

— Exact. Serviciile secrete rondubraziene, derutate de asemănarea fizică dintre cele două femei şi de similitudinea numelor, au început s-o supravegheze pe Berthe a noastră. Au răpit-o de la Alfred după ce au lichidat-o pe tânăra coafeză şi l-au rănit pe patron.

— N-a murit?

— Nu. După ultimele ştiri, s-ar părea că-i merge mai bine. Am început o anchetă susţinută, care, rapid...

— Ştii că biata Balenă va fi judecată?

— Ştiu. Procesul începe în după-amiaza asta. De aia am şi venit, să-i cer domnului ambasador să intervină şi să avertizeze tribunalul că-i vorba de o încurcătură.

Măruntul funcţionar tuşeşte.

— Domnilor, dacă-mi permiteţi, apropo de Excelenţa Sa, poate că ar trebui s-o eliberaţi.

— Ghidează-ne, decid eu.

Urcând scara, pipernicitul ne lămureşte că Ambasada a fost brusc invadată, chiar în dimineaţa asta, fără să mai aibă timp cineva să reacţioneze. Excelenţa Sa a fost somată să rămână la

post pentru a refuza orice vizitator, iar în caz de nesupunere, a fost ameninţată cu moartea.

Urcăm în fugă scările de marmură. O inscripţie de aur placată cu aramă străluceşte pe o uşă cu două canaturi. Citim: „Cabinetul domnului ambasador al Franţei”.

— Sunt mulţi înăuntru? întreb în şoaptă.

— Încă doi, răspunde aspermaticul[38].

Îi fac cu ochiul lui Pinuche.

— E rândul nostru, bătrâne.

Deschid cu grijă un canat al uşii. Zăresc un domn cu prestanţă, îmbrăcat după moda pariziană, cu mâinile legate de braţele fotoliului. În faţa lui, doi tipi în costume mototolite ascultă Amérique Numero 1 la un tranzistor. Sunt poliţişti în civil, *probably* din V.A.X.P.A.P.U.C.I., acele teribile servicii de represiune rondubraziene.

Le sărim în spinare cu frenezia unui hoţ de buzunare hotărât să-l jefuiască pe baronul Rotschild. Eu îl dobor pe-al meu cu o lovitură de pat de armă, în vreme ce Pinaud, mai timorat, se mulţumeşte să-l intimideze pe al lui cu revolverul.

— Ah, în sfârşit! rosteşte ambasadorul.

Secretarul îl dezleagă. Imediat, Excelenţa Sa pune mâna pe telefon.

— Daţi-mi Parisul! cere el.

Îi spune poliţistului rondubrazian care şi-a mai păstrat o urmă de luciditate:

— Am să comunic pe Quai d’Orsay care-i părerea mea faţă de procedeele voastre. Foarte probabil se va iniţia o acţiune de represalii împotriva ţării dumitale.

Dă din gură cam la fel ca generalul ăla, pe când mai era în viaţă, dacă aţi remarcat. Toţi băieţii de pe Quai d’Orsay sunt sătui până-n gât.

Ne întreabă, în vreme ce se tergiversează legătura prin centralele telefonice:

— Cu cine am onoarea, domnilor?

Ne prezentăm şi figura lui îngrijorată se destinde. O mână manichiurată ne congratulează.

— Oh, perfect! Ştiaţi că această acţiune în forţă împotriva Ambasadei noastre e provocată de procesul numitei Bertaga Berruros?

[38] Dicţionarul, băieţi! Repede la dicţionar! (n.a.).

— Nu se poate!

Ne explică situaţia şi ea ne apare într-o lumină nouă. V-o relatez aşa cum se prezintă ea. Când ancheta a demonstrat că serviciile secrete rondubraziene s-au înşelat asupra persoanei şi au ridicat din plin Paris soţia unui demn funcţionar, Guvernul nostru a transmis imediat un protest prin interpunerea ambasadorului său din Graduronz. Excelenţa s-a achitat de misiunea sa, dar Guvernul actual n-a luat protestul în consideraţie. I-a dat chiar de înţeles diplomatului că, falsă sau autentică, Bertaga Berruros va fi judecată şi executată pentru ca mitul revoluţionarei să înceteze de a mai exista în popor, iar Rondubraz să-şi găsească liniştea şi stabilitatea guvernamentală. Ambasadorul a obiectat că nu va tolera o eroare judiciară şi că va cere tribunalului să fie audiat pentru a putea striga public adevărul.

Supărătoare ameninţare! În faţa unui asemenea risc, guvernanţii rondubrazieni au folosit un remediu pe potrivă, neutralizându-l, pur şi simplu, pe ambasador.

Sună telefonul.

— E Parisul, declară Excelenţa lingându-şi buzele. Or să mai audă ei de mine! Şi dumneavoastră o să mai auziţi! Alo, Quai d’Orsay?

Ascultă, se întunecă şi începe să strige:

— Nu, madam, eu nu sunt Roro al dumitale! Ce număr aveţi, vă rog! 22 din Asnières! Vă bateţi joc de mine?

— De aia a primit aşa de repede legătura, declară filosofic Pinuche, reaprinzându-şi mucul de ţigară.

CAPITOLUL XIII

VIVAT BERTAGA!

Evenimentele dau năvală (cu sufletul la gură). Imediat după ce domnul Antidémoc, ambasadorul, a obţinut, *primo,* legătura cu ministerul Afacerilor Externe, *secundo,* postul de aici şi a expediat o notă virulentă guvernului rondubrazian pentru a protesta împotriva perfidei lui lovituri, radioul a şi început să anunţe izbucnirea revoluţiei. Inginerul Decunet Cusedilă, şeful staţiei, pune un disc cu împuşcături (acelaşi care-i serveşte pentru ilustrarea sonorului în toate schimbările de regim). Apoi, crainicul începe să relateze cum că insurgenţii se adună în Piaţa Naţiunii pentru a călca în picioare Preşedinţia (şi eventual preşedintele).

Nutrind dorinţa de a opera o manevră de diversiune, preşedintele Carlos Chienli a ordonat ca revoluţionara Bertaga Berruros să fie imediat executată în curtea închisorii Piccolina Roquetta, în virtutea faptului că articolul 69 din Constituţie îi acordă dreptul să judece el însuşi inculpaţii politici în perioadele tulburi şi, prin urmare, a condamnat-o pe revoluţionară la moarte, în unanimitate. După spusele ambasadorului francez, preşedintele Carlos Chienli e un om energic care este întotdeauna de propria-i părere şi nu face din asta un secret. Va fi mai greu de răsturnat decât ţucalul bunică-tii. Îndrăzneala cu care a ordonat oamenilor lui să ocupe Ambasada Franţei e o dovadă a celor de mai sus.

— Doamne, geme şontorogul, trebuie să împiedicăm aşa ceva!

— Şi ce-aţi vrea să fac? ripostează Excelenţa sa (care are excelente argumente).

S-a înşelat asupra invocaţiei lui Pinuche. Fapt destul de legitim din partea cuiva ai cărui strămoşi l-au eliberat – pe Saint Prépuce în compania lui Chaud-Froid de Bouillon (Knor).

— Poate că sentinţa a şi fost executată, reia domnul Antidémoc.

Îşi consultă ceasul.

— Totuşi, încă nu, rectifică el, pentru că actualităţile televizate au nevoie de timp ca să ajungă acolo şi să-şi pună la punct carul. Aici, execuţiile capitale sunt întotdeauna retransmise în direct, dacă nu-i vreun meci de fotbal în program.

Mă ştiţi cum sunt! *The man of the* decizii prompte.

— La ce distanţă de aici e închisoarea Piccolina Roquetta?

— Cam la douăzeci de kilometri, răspunde diplomatul.

— Să mergem! Presupun că aveţi o maşină oficială.

— Da. Un Rolls roz transformat, îmi răspunde Antidémoc.

— Să ne grăbim!

Ambasadorul ezită, dar când e vorba de lacheii d'Orsay, datoria înainte de toate.

— Fie! acceptă Excelenţa. Dar nu ştiu ce s-o fi ales de şoferul meu.

— Nu vă faceţi probleme, domnule ambasador, conduc eu.

— În acest caz, să mergem! O secundă doar, cât s-o anunţ pe soţia mea.

— Aş putea să vă rog să i-o las în grijă pe fetiţa care e cu noi? Ar avea nevoie de o baie, de o masă bună şi de odihnă.

— Se va juca împreună cu copiii mei, se înduioşează diplomatul (care n-are stofă de soldat).

O ia pe Marie-Marie în apartamentele lui particulare. Cred că a ajuns-o oboseala, fiindcă, mititica de ea, se lasă dusă fără proteste. Deşi mă opun, Ibernacion insistă să ne însoţească şi, cinci minute mai târziu, la bordul unui Rolls roz decapotabil, pornim pe drumul Monte-Faucone, în direcţia închisorii unde surprinzătorul destin al Berthei Bérurier e pe cale să se împlinească.

•

Aparatul de radio din tabloul de bord difuzează imnuri patriotice pentru doparea moralului poporului rondubrazian. Se transmit, pe rând, „Internaţionale Cha Cha", apoi „Carmagnole Mambo" şi, în fine, „Bolero-ul Independenţei".

Comentatorul declară că agitatorii, după ce au ordonat adunarea revoluţionarilor, le cer acum să se disperseze provizoriu, pentru a putea viziona, la televizoarele lor, execuţia marii Bertaga.

— Vedeţi că am avut dreptate? subliniază Excelenţa. Carlos Chienli ăsta e un manipulator de mare clasă, pentru că, grăbind execuţia, anulează marşul asupra palatului guvernamental şi o

suprimă pe inspiratoarea adversarilor lui. Nefericitul ar face orice să se cramponeze de putere. Veţi vedea că are să hotărască un plebiscit, ca de obicei. Ultimul a fost o capodoperă a genului, fiind astfel formulat: „Vreţi să rămân sau preferaţi să nu plec?" *Populo*[39] n-a înţeles nimic şi astfel a obţinut o majoritate de 112,08 la sută!

Apăs acceleratorul în disperare. Drumul neasfaltat ridică un praf alb la trecerea noastră. Oare vom ajunge prea târziu? Şi pe urmă, ce intervenţie am putea iniţia? Un ambasador, fie el chiar şi al exemplarei Franţe, n-are calitatea să suspende o execuţie capitală, deşi aceasta din urmă e rezultatul unei erori judiciare şi mai capitale.

Sărmana Berthe, victimă inocentă a celui mai extravagant hazard! Răpită din mijlocul Parisului, tocmai când intenţiona să facă amor cu Alfred. Apoi, executată ca legendarul Zapata într-un stat din America de Sud. Şi Grasul ei? Pierdut la indienii care micşorează capete. Subminat de cura lui de slăbire. Înnobilat prin perfecta-i reuşită a misiunii, iată-l precis dispărut pentru totdeauna...

Mai mult ca sigur, cei doi soţi martiri vor fi citaţi în ordinul de zi pe naţiune. Mai mult ca sigur, o placă pusă pe imobilul lor le va comemora sacrificiul eroic. Mai mult ca sigur, Valorosul va fi decorat post-mortem, ceea ce nu va repara faptul că acest cuplu va dispărea, iar Parisul va rămâne împuţinat şi mai orfan decât era. Soarta crudă, soarta funestă, necruţătoare şi sardonică a vrut ca ei să sufere şi să piară pe acelaşi pământ îndepărtat, unde au ajuns amândoi apucând pe căi diferite. Aceste căi, prieteni, nu vor fi fiind celebrele căi ale destinului de care vorbesc Scripturile? Zău aşa. Aş fi tentat s-o cred.

Aşezată lângă mine, Ibernacion îmi mângâie cu drăgălăşenie piciorul drept. Ea îmi redă curajul. Tot ce te poate consola pe lumea asta e că aici poţi face cunoştinţe interesante, fraierilor, scuzaţi, am vrut să spun fraţilor!

— Ne apropiem! ne avertizează ambasadorul; încă patru kilometri. Mă întreb, prieteni, ce-am să le spun acelor exaltaţi.

— Adevărul, Excelenţă! ripostez eu nobil.

— Cu condiţia să vrea să-l asculte, suspină Antidémoc. Acum, dacă execuţia e programată la televizor, directorul de programe

[39] În limba spaniolă, cuvântul popor se traduce prin *pueblo,* dar clasele conducătoare i-au dat denumirea de *populo.* (n.a.).

n-ar accepta nici în ruptul capului ca ea să nu mai aibă loc. Ar fi linşat de telespectatori.

Tace cu privirea fixată pe linia albastră a lanţului muntos Chanvre.

— Dumnezeule! exclamă Pinaud. Ce se întâmplă?

— Nu ştiu, răspunde Antidémoc. Seamănă mult cu un incendiu.

Într-adevăr, arde ceva înaintea noastră. Şi totuşi, Marie-Marie a rămas la Graduronz!

— Ce ţară! se lamentează ambasadorul. A început să mi se facă lehamite de asemenea carieră. Abia aştept să mă întorc în apartamentul meu confortabil de pe strada Gay-Lussac. Acolo, cel puţin, pot trăi liniştit.

Mulţimea devine tot mai numeroasă şi tot mai belicoasă. Bărbaţi înarmaţi cu puşti vechi, furci, aparate electrice de bărbierit, elastice transformate în praştii, cărţi de Malraux Tse-tung (legate în piele de capră), fotografii ale reginei Elisabeta a II-a şi discuri de Claude François vin puhoi cântând „Păzea, Victoria!”, un imn care aprinde spiritul revoluţionar.

Puhoiul de lume e întărâtat puţin la vederea Rolls rozului, dar se calmează când descoperă fanionul francez pe o aripă din faţă a maşinii.

Încetinesc prin forţa împrejurărilor. Ibernacion profită de această viteză redusă pentru a-i întreba pe compatrioţii ei:

— Ce se întâmplă?

— E revoluţie! i se răspunde.

Pentru că informaţia s-a difuzat în mase, locuitorii regiunii au hotărât să se opună execuţiei, nu din considerente politice, ci pentru a protesta împotriva programelor proaste de la televizor. În acest fel, încearcă să atragă atenţia celor în drept asupra revendicărilor lor bine fondate.

— Şi atunci, întreabă ambasadorul, ce arde acolo e închisoarea?

— *Si, señor,* închisoarea arde!

Faptul îl irită oarecum pe diplomat. Când eşti un personaj important, nu asişti bucuros la incendierea unei închisori.

— Şi prizoniera? orăcăi eu. Ei, ce s-a întâmplat cu prizoniera?

Ibernacion îmi traduce întrebarea.

— Companii de *guerilleros,* atrase de foc, au eliberat-o şi au luat-o cu ei, i se răspunde.

— Domnul fie lăudat! rosteşte Pinaud.

— Oh, să ştiţi că eu n-am niciun merit, ne asigură ca într-o doară ambasadorul.

În clipa în care mă forţez să accelerez, un grup mare de oameni îmi blochează complet drumul. Imediat, Ibernacion se ascunde sub tabloul de bord.

— Luptătorii de gherilă! ne anunţă ea. Am recunoscut compania mea.

Deodată, mă cuprinde frica să nu fiu recunoscut şi eu. Dar ştiţi cât sunt de eficace. Ce spirit de decizie am! Ce promptitudine!

„O moartă trebuie să fie verde în întregime sau închisă”[40], a spus Musset.

Apuc cu o mână pălăria lui Pinaud şi cu alta ochelarii ambasadorului, rugându-i şi pe unul şi pe celălalt să mă ierte.

Cortegiul se apropie purtând lozinci naţionaliste de genul „Rondubrazul aparţine rondubrazienilor”, ceea ce contrastează cu cântecele revoluţionare ale mulţimii precedente. Trebuie să spunem, pentru disculparea acesteia, că luptătorii de gherilă sunt nişte profesionişti care ţin bine contabilitatea revoluţiilor.

Recunosc confuz câteva feţe în mulţime, şi anume pe cea a avocatului meu.

Sunt cu sutele, bine înarmaţi, şi defilează mergând cu pas cadenţat. Şi-au tăiat bărbile, potrivit normelor 45 (cele pentru zile de insurecţie), şi-au pus flori în ţevile puştilor, pentru a-i impresiona pe eventualii adversari (ceea ce înseamnă în mod deliberat victorie, şi atunci ceilalţi nu mai insistă). Defilarea continuă. Se poate ghici după emulaţia trupelor că se apropie un personaj considerabil. Civilii, care s-au tras deoparte pentru a lăsa să se scurgă revoluţia, urlă cuvinte delirante. Încerc să înţeleg semnificaţia celor şase silabe scandate fără încetare nu pe aria lampioanelor, ci a lumânărilor. Cuvintele se apropie, se suprapun, devin un strigăt, modulează, fac valuri, îmi lovesc timpanele.

„Vivat Bertaga! Vivat Bertaga! Vivat Bertaga!” Mâinile se întind. Se agită batiste, pălării, arme, slipuri, cârje, suspensoare, cădelniţe, ziare. Unii îşi ridică în sus proteza dentară, pentru ca aclamaţiile să se audă de la înălţime.

---

[40] Deformare a unui citat din Alfred de Musset: „Il faut qu’une porte soit ouverte ou fermée” – O uşă trebuie să fie ori închisă, ori deschisă. (n.tr.).

„Vivat Bertaga! Vivat Bertaga!”

Populaţia erupe, irupe, atinge orgasmul, transpiră, tremură, eşuează, se bâlbâie, se agită! Vezi femei plângând, bătrâni leşinând. Nişte fetiţe se trag în ţeapă căţărate pe grilajul unei rafinării de *fromtobock.* Ţipetele lor sunt luate drept plăcere debordantă, nu durere. Fervoarea e aproape înspăimântătoare. Unul cu picioarele amputate bate în căruciorul lui în ritmul „Algeria franceză”, un surdomut strigă cu amândouă mâinile deopotrivă. Un orb din naştere şi de profesie palpează sânii vecinei lui ca să-i examineze starea de entuziasm. Un fost combatant îşi smulge decoraţiile şi le aruncă spre ceea ce se apropie. Şi ştiţi cine se apropie, aiuriţilor? În picioare, într-o maşină decapotabilă, ridicând un drapel rondubrazian (cel nou, care reprezintă un fluture alb aşezat pe o banană). Berthe Bérurier în persoană. Mai grasă, mai umflată, mai coaptă ca niciodată, cu egretele negilor ei în vânt. Râde spre mulţimea incendiară. Distribuie bezele. Fâlfâie noul drapel. Se hlizeşte încântată, fiindcă doi sau trei băieţi bărboşi îi pipăie geografia sub pretext că-i asigură echilibrul.

Buzele i se mişcă. Nu se aude nimic. Probabil că lansează „Muchas gracias” la dreapta şi la stânga. (Fiindcă Berthe a avut întotdeauna o înclinaţie pentru limbi; nu-i Alfred frizerul cel în măsură să mă contrazică, dacă scapă cu viaţă.)

— Berthe! strig eu.

Dar, vai, în vacarmul ăsta nu mă aude! Nici măcar nu mă vede! Trece, eroină de legendă, pe drumul triumfal presărat cu stindarde.

„Vivat Bertaga!”, bate lumea din picioare în jurul meu. Robusta războinică se îndepărtează. Îi văd spinarea grasă, gâtul gras, violaceu, părul zburlit în vânt. Apoi gloria o escamotează. Din nou mulţimea, cohorta luptătorilor de gherilă, cântecele eliberatoare. După care nu mai rămâne decât o chermeză sedentară.

Îmi vin în fire încet. Ibernacion iese din ascunzătoarea ei. Ne uităm unul la altul îndelung, Pinaud şi cu mine, parcă temători, ca şi cum ne-am îndoi de simţurile noastre, de noi, de viaţă.

— Ea era, nu? zice Pinuche pufăindu-şi emoţia.

— Da, ea era.

Îi restitui diplomatului ochelarii.

— Unde o duc, Excelenţă?

— La palatul prezidenţial, fireşte! O vor unge, probabil, preşedintă a Republicii. Din fericire, nu mai trebuie să intervenim, adaugă el.

Facem calea întoarsă spre Ambasadă. Ar trebui să mă simt uşurat şi cu toate astea mă cuprinde dezamăgirea. Mă sfredeleşte un rău greu de definit.

— Pari trist, îmi murmură tandru Ibernacion.

În loc să-i răspund, îl întreb pe Pinuche prin oglinda retrovizoare:

— Ea să fi fost, ce zici, Cesar?

Îşi răsuceşte între degete vârful carbonizat al mustăţii.

— Păi da, nu? O atare asemănare ar fi de neconceput. I-am recunoscut aluniţele, mustaţa, bărbia triplă. Ea trebuie să fie.

— Nu ţi se pare incredibil că se pretează unei ademenea mascarade?

— Nu, de ce? O femeie ţinută la închisoare şi eliberată când tocmai trebuia să fie executată... e normal să savureze miracolul. Odată aclamaţiile potolite, se va explica şi *guerilleros* îi vor da drumul.

Vocea tranşantă a lui Ibernacion ne seceră speranţele:

— Dacă s-au înşelat, o vor împuşca, ne spune tânăra categoric.

CAPITOLUL XIV

DIN EMOŢII ÎN EMOŢII
ŞI DIN SURPRIZE ÎN SURPRIZE

Domnul Antidémoc lansează o ultimă frază vibrantă şi închide telefonul. Mânia îi atârnă de colţul buzelor, iar turbarea îi desenează un halou în jurul ochilor.

— Ce ţară! Ce ţară! Oh, credeţi-mă, pe strada mea Gay-Lussac...

— Ce v-au spus, Excelenţă?

— Nu vor să priceapă. Preşedinta ne va primi abia poimâine.

Preşedinta! Îmi vine nu ştiu cum să văd atribuit grăsanei un asemenea calificativ. Berthe, preşedinta noii republici rondubraziene. Ce vorbeşti, Charles? Cum zicea pe vremuri domnul Pompidou.

— Îţi spun eu că asta nu-i a noastră, Pinuche! După câte ştiu, Berthe nu vorbeşte spaniola, în afară de câteva cuvinte învăţate în decursul vacanţelor petrecute în Baleare. Şi pe urmă, dacă ar fi ea, l-ar primi pe ambasadorul nostru.

Ramolitul desface ziarele etalate pe biroul ministerial al gazdei noastre pentru a admira în voie pozele care le ilustrează.

— Ascultă, San-A! N-ai să-mi spui acum că asta e o sosie. E Berthe. Şi pe urmă, i-am urmărit pista încă din Franţa. Un telegrafist a văzut-o ieşind de la Alfred între doi indivizi bruneţi care au urcat-o într-o maşină. Din fericire, băiatul a observat o vinietă a Agenţiei Hertz lipită pe geamul din spate al vehiculului şi datorită acestui...

O hărmălaie îi retează vorba. Înregistrăm intrarea în forţă a celor şase copii ai Excelenţei (în anumite posturi e plictiseală mare). Puştimea urlă de parcă ar fi împresurat-o forţele mobile de descurajare.

— Papa! urlă fetiţa mai mare. Aia iar ne-a bătut!

Marie-Marie intră, la rândul ei, în cabinetul ministrului exemplarei Franţe.

— Ce prostie! se indignează mica pacoste. Am vrut să ne jucăm de-a mama şi de-a tata. Eu, din cauza vârstei, ziceam că

sunt tata. E normal să-ţi plesneşti copiii la fund şi să-i ţii din scurt pe ăia mici, ca să-i educi. Ascultaţi, domnule ambasador, fără să fiu o bârfitoare, dar am impresia că prea-s mofturoşi copiii dumneavoastră. Dacă o să-i daţi la o şcoală comunală, acolo or să se înveţe minte.

Antidémoc zâmbeşte. Marie-Marie are darul să-i vrăjească pe adulţi chiar şi atunci când le molestează progeniturile.

— Haide, haide, împăcaţi-vă, zice el, că doar e rolul ambasadorului să ungă acolo unde scârţâie.

— Aiurea, nu pot să-i sufăr pe năzuroşi! ripostează obraznica.

Apoi, mi se adresează:

— Ia spune, Antoine, unchiu' mai întârzie mult? Aş vrea să mă întorc la Paris.

Mă posomorăsc, iar lui Pinaud îi dau lacrimile.

Ce s-o fi ales de preşedintele consort? Mai trăieşte, sau tărtăcuţa lui începe să se chircească între mâinile ireductibililor reductori *livaro*? Dragul Béru!

— Sper că o să sosească, rostesc eu cu melancolie.

— Speri, speri, şi dacă o fi dat de vreo belea? În loc să speri, ai face mai bine să te ocupi de el.

Reproşul ei mă biciuieşte. Evident, de două zile de când stăm la ambasador încercând s-o contactăm pe celebra Bertaga, adesea m-a îmboldit dorinţa de a pleca în căutarea lui Béru. Dar unde să-l caut? Pot eu, fără o escortă serioasă, să mă încumet printre indienii *livaro* din păduri?

Falsa mea şovăială miroase a laşitate, pe măsură ce trece timpul. Dar Béru a ezitat el să ne salveze vieţile atunci când, legaţi la stâlpul de tortură, aşteptam nu o colaţiune[41], ci o înspăimântătoare decolare? Nu! El a avut curajul să le interpreteze indienilor un număr de iluzionism folosind o piele de vigonie pe care o vânase (şi probabil o mâncase). Şi un gest şi mai eroic: n-a rămas el pe loc, precum animalele curajoase care se sacrifică în beneficiul turmei, oferindu-se vânătorului?

— Am să plec în căutarea lui, micuţo! mă hotărăsc eu pe loc.

— Merg cu tine, declară Ramolitul. Măcar dacă l-am găsi.

— Antoine, murmură Marie-Marie.

— Da, puiule?

— Nu-mi mai spune „puiule". Dacă te-ar auzi mama-mare, ar strâmba din nas. Vreau să te întreb: cum era îmbrăcat unchiu'

[41] Gustare, din latinescul *collatio.* (n.tr.).

ultima oară?

— În chip de vigonie, Marie-Marie, nu mă pot stăpâni să-i spun. S-a îmbrăcat într-o piele de animal ca să-i impresioneze pe indieni.

— Dar pe sub pielea de animal? Ia gândeşte-te puţin.

Închid ochii. Noaptea pădurii, cu luminile focurilor şi torţelor. Béru venind spre mine.

— Era cu haina lui.

— Deci cu butonul emiţător, Antoine. Ce-ai făcut cu aparatul tău care ascultă? Ţi-ar permite să-l reperezi pe unchiul, nu crezi?

O iau în braţe.

— Straşnic, draga mea.

— Doamne, fetiţa asta e genială, glăsuieşte Senilul.

— Asta voiam să spun şi eu, completează Excelenţa Sa.

Al dumneavoastră San-Antonio idolatrizat îşi închide ochii mari şi catifelaţi pentru a-şi concentra mai bine amintirile.

Ia să vedem. Aparatul. Revăd hacienda lui don Enhespez. Sosirea chinezilor şi a poliţiştilor. Mă urc pe un scaun şi las aparatul deasupra unei mobile.

Poate c-o mai fi acolo, ce gândiţi? (Ar fi trebuit mai curând să vă întreb, nătăfleţi cum vă ştiu: „Când gândiţi?”)

Proaspăt ras, odihnit bine (în pofida nopţilor zbuciumate cu Ibernacion), mă simt gata să trec la acţiune.

•

Îmi face o impresie ciudată să revăd baza complet distrusă. Ce n-a făcut incendiul puştoaicei au desăvârşit revoluţionarii.

Lucrătorii din bază au fost executaţi lângă ce mai rămăsese în picioare: bucăţi de zid, stâlpi din gard etc. Orice e bun pentru un *guerillero* ca să împuşte atunci când iese din pădure.

— În fond, e de părere Pinaud, dacă aţi fi aşteptat puţin, rezultatul ar fi fost acelaşi şi aţi fi fost scutiţi de multe necazuri.

— Ce vorbeşti? Gândeşte-te că la primele semne de răzmeriţă şefii taberei ar fi evacuat sulfocradingul! mă străduiesc să pledez, nu fără a-mi spune în sinea mea că Ramolitul are ceva dreptate.

Ocolim malurile lacului Papabezpa. Natura vibrantă nu bagă în seamă fostele acţiuni ale oamenilor şi continuă să clorofilizeze sub soare. Apele clipocesc, păsările ciripesc şi veveriţele, din ce în ce mai provocatoare, se joacă de-a „Dacă n-ai nevoie de ghinda mea, n-ai decât să cauţi în altă parte”.

Pe măsură ce ne apropiem de haciendă, neliniştea mea face tic-tac. Nu-i exclus ca revoluţionarii să fi distrus plantaţia în furia lor nimicitoare.

Adresez un gând emoţionant fostului deportat care iubea atât orhideele. Prin urmare, oameni buni, n-are rost să te ataşezi de nimic material în această lume josnică şi tristă. Dragostea pentru bunurile pământeşti te fragilizează. În clipa în care viaţa îţi este marcată de fluctuaţiile de la bursă, de furtunile care prăpădesc recoltele şi de alte calamităţi de gradul doi, dar ce zic eu, de ultimul, nimic nu mai merge.

Ajungi vulnerabil şi vulnerat la fiecare pas.

Îi împărtăşesc temerile mele lui Ibernacion, care, desigur, face parte din expediţie.

— Nu, *querido,* uiţi că de data asta e o revoluţie a albilor. Nu se distrug decât H.C.M.[42]-urile şi sunt împuşcaţi numai secretarii de partid şi liderii sindicali.

Efectiv, îşi cunoaşte bine compatrioţii. La o cotitură a drumului, acolo unde colina coboară într-o pantă lină către plantaţiile de *fromtobock,* zăresc construcţiile joase ale domeniului din San-Kriégar întregi, lungite sub căldura amiezii, regina verilor. Ridic piciorul de pe pedală.

Să aşteptăm şi să vedem, cum zic britanicii când vorbesc franţuzeşte. Dacă o parte dintre luptători au ocupat ferma, ne recunosc, pun mâna pe noi şi ne compostează pielea, hm?

Îi spun tinerei ce mă frământă. Încă o dată clatină din cap (deşi eu sunt capul expediţiei).

— Când trupele noastre ies din pădure, *querido,* fac asta ca să dea foc la tot, până şi la palatul guvernamental. Nu-şi bat ei capul cu schimbarea regimului. Pe urmă, se întorc iar în pădure pentru a pregăti următoarea revoluţie.

Cu toate astea, sunt convins numai pe jumătate.

— Pinuche, îi spun, cum nimeni nu te-a văzut prin partea locului, tu o să te duci în recunoaştere.

Omului cu bricheta care scoate fum îi convine s-o facă pe cercetaşul. Se şi închipuie purtător al făcliei sacre, escaladând treptele unui gigantic podium.

— Ce trebuie să fac?

— Să zici că eşti un prieten al defunctului proprietar, *señor* Enhespez, şi că ai venit din Franţa să te interesezi ce mai face.

[42] Haciende cu chirie modestă. (n.a.).

Ai înţeles?

— Înţeles, răspunde bătrânul gentleman.

— Ia maşina. Noi te aşteptăm liniştiţi la umbra acestui tufiş dement în floare. Dar să nu stai mult şi mai ales nu te pierde în palavre. Fotografiezi bine locurile şi în special oamenii, înainte de a te prezenta la raport. Vreau să fii înapoi în cel mult un sfert de oră, e clar?

— Clar.

— Eşti înarmat, tăticu'?

— Normal!

— Atunci, dă-mi pistolul. Dacă nimereşti peste nişte belicoşi, s-ar putea să se simtă ofensaţi şi să ţi-l pună sub nas pe al lor. E o ţară în care se apasă rapid pe trăgaci, la fel de repede cum în Franţa se trage de fermoarul pantalonilor, ţin să te avertizez!

Oftând, Resemnatul îmi aruncă revolverul. Ia locul meu la volanul Rolls-ului roz pus la dispoziţia noastră de ambasador şi o ia pe drumul spre San-Kriégar. În vreme ce, aşa cum am stabilit, eu şi Ibernacion ne ascundem într-un tufiş înflorit. Îi gânguresc drăgălăşenii, confirmându-le cu mâna şi cu limba. Îi plac tare mult obiceiurile franţuzeşti. Ele o scutesc de brutalităţile Robin Hoozilor cu miros de rânced şi tequila, grăbiţi să termine treaba în galop.

— Dacă totul merge bine, dulce Ibernacion, îi spun, te iau cu mine la Paris.

— Oh! Parisul, zice ea încântată.

Surâde fericită şi mă întreabă:

— Şi ce-am să fac acolo?

— Păi, dragoste, îi răspund oarecum derutat de naiva întrebare.

— Şi pe urmă?

— O luăm de la capăt.

— Şi pe urmă?

— Ai să te plimbi, o să mergem la cinema...

— Şi pe urmă?

Pe urmă, prefer să nu mă mai gândesc. Îmi imaginez care-mi va fi traiul în Franţa alături de sălbăticiunea asta care trebuie educată. E amuzant s-o faci pe Pygmalion, dar nu pentru multă vreme. Resursele mele nu-mi permit s-o instalez într-un mezanin Renaissance, şi nici vocaţia mea de celibatar înrăit (toate femeile pe care le-am cunoscut ar putea să depună

mărturie) să o iau de nevastă. La aceste perspective, dintr-un foc, entuziasmul meu începe să se dezumfle.

— O să munceşti, o iau eu tare.

Tânăra se încruntă.

— Ce înseamnă să munceşti?

Încerc, în gând, s-o încorporez vieţii economice şi sociale a ţării mele. Ce-ar putea face, exceptând trotuarul? Barmaniţă? Vânzătoare într-un mare magazin? Pentru aşa ceva trebuie să fii şcolarizat. Hotărât lucru, viitorul european al lui Ibernacion nu se prezintă prea roz.

— Ai să faci menaj, draga mea, arunc eu la întâmplare. Ai *comprendido,* dragă? Bucătărie, spălat veselă, făcut paturi, măturatul casei.

— La tine? mă întreabă ingenuu.

Îmi dreg glasul, puţin jenat:

— Nu, în altă parte, pe la lume, ca să câştigi un ban.

Soluţia asta nu pare deloc s-o entuziasmeze. Clatină din cap, se gândeşte mestecând tulpiniţa unei flori şi mă întreabă:

— La Paris e soare mult?

— Păi, din când în când, vara, dacă nu plouă şi crainicul meteo Albert Simon mai lasă de la el.

Ne separă tăcerea. Nimic nu îndepărtează mai mult fiinţele unele de altele ca mutismul. Să taci înseamnă să te eschivezi, să fugi, să părăseşti, să uiţi.

În unele familii, am remarcat ce puţin vorbesc membrii ei. *Mucles*! Tăcerea lor devine compactă. Tac în cor. Tata nu-i spune nicio vorbuliţă mamei, doar cât să-i atragă atenţia că mâncarea e prea mult sau prea puţin sărată. N-au nimic să-şi împărtăşească. Izolarea lor s-a solidificat. Nici copiii nu mai vorbesc. Fiecare cu ale lui, fără interferenţe. Mai înainte de a nu se mai iubi, un cuplu începe prin a-şi ţine gura. La început, încearcă să lupte puţin. Din timp în timp, câte unul dintre cei doi ia iniţiativa unui efort. Spune că dacă vremea va continua tot aşa, anul va fi nefast pentru turism. Sau se plânge de pancreas, iar celălalt se străduie să articuleze distrat: „Trebuie să mergi la doctor”. Naufragiaţii vieţii, în plină derivă pe vârtejuri periculoase...

Deci Ibernacion şi cu mine ne ţinem gura cu tandreţe. Îi masez mameloanele. Ea îmi zâmbeşte. Toate astea permit timpului să ni se strecoare pe şest printre degete. Cel mai greu

de ucis e timpul. Aţi observat cât de preocupaţi sunt oamenii să se distreze? Să se distreze însemnând să nu se plictisească. Cu cât avansează în vârstă, cu atât frecventează mai des teatrele, cazinourile, restaurantele, cabaretele. Cu atât fac mai multe croaziere cu serate dansante. Cu atât încearcă să uite de sine, în realitate. Trăiască moartea care vindecă omenirea de ruşinoasa maladie care-i viaţa!

Mă uit la ceas şi sar în sus: e aproape o jumătate de oră de când a plecat Reverendul. Or, i-am recomandat să rezolve treaba urgent. S-ar părea că am avut dreptate dând crezare instinctului meu, larvelor. Când nasometrul lui San-A. al dumneavoastră îşi declanşează mecanismele, înseamnă că a adulmecat ceea ce-i greu de adulmecat.

Ibernacion mă întreabă din ochi. Mi-a înţeles neliniştea.

— Ţi-e frică să nu fi avut neplăceri prietenul tău?

— Păi, cam aşa s-ar părea, îi răspund. Mai aşteptăm zece minute şi pe urmă să vedem ce-i de făcut.

Cele zece minute cad în clepsidra timpului (ce magnifică imagine!). Nici urmă de Pinuche, la fel cum n-ai să găseşti pastă de bărbierit în cartuşiera unui *guerillero.*

— Am plecat, decid eu, ridicându-mă.

— Vin cu tine!

— Nici să nu te gândeşti. Dacă nu mă mai întorc, dai alarma.

— Cui? obiectează rece tânăra femeie.

Ce-i drept, prin aceste meleaguri în revoluţie, Poliţia are altele pe cap.

— Vreau să rămâi aici. Ai să găseşti nişte camarazi de-ai tăi cu care să vii la hacienda San-Kriégar să vezi ce se întâmplă. Ascultă-mă, altfel nu te mai iau la Paris.

Un pupic pe fugă ca să-şi înghită protestele şi plec, îndoit, prin spatele gardurilor vii.

•

Adieri acvatice bat dinspre lacul Papabezpa în rafale purtate de vânt. Domeniul răposatului don Enhespez pare infinit de liniştit în lumina aurie a zilei. Un tractor se aude uruind pe un câmp de *fromtobock.* Caii se frământă prin grajduri şi argaţii îşi fac de lucru în jurul lor. Toţi sunt metişi impasibili şi morocănoşi. Deşi am căscat bine ochii, nu zăresc pe nicăieri maşina ambasadorului Franţei. Şi, cu toate astea, vă daţi seama că un Rolls roz decapotabil, cu drapelul francez înfipt într-o aripă, nu

poate trece neobservat. Descriu un semicerc în jurul clădirilor fără a vedea vehiculul.

Drumul terminându-se în curtea haciendei, trebuie să trag concluzia OBLIGATORIE că a fost ascuns în vreun şopron.

Nădăjduiesc cu ardoare ca Pinaud să nu fi păţit nimic rău. Să ajungă a fi nimicit vajnicul nostru trio de blestematul ăsta de Rondubraz?

Ascunzându-mă mereu, mă apropii mult de clădirea principală. Încă o dată, vă repet, totul pare liniştit. În *patio,* în jurul unui bazin unde clipoceşte un firav joc de apă, două balansoare stau faţă în faţă. Lângă ele, o masă încărcată de băuturi, cu două pahare pe jumătate pline. Am impresia că sosirea inopinată a lui Pinaud a întrerupt un *dolce farniente.*

Cu mâinile în buzunare, crispate pe revolvere, continuu să mă apropii, gata să interpretez un concert la două degete prin stofa hainei, cu riscul de a-mi pierde mărunţişul prin găuri.

— Hei! *Señor* poliţai! strigă o voce veselă în spatele meu (în engleză: *in my back*).

Fac o piruetă fulgurantă şi arătătoarele mele n-au de efectuat decât o mişcare de un centimetru de milimetru ca plumbii să pornească.

Îl recunosc pe Tassiepa Sanchez, majordomul regretatului meu compatriot. Poartă o cămaşă rozalie, un *jeans* nisipiu ţinut pe mijloc de o curea lată din piele, strălucind de ţinte aurii. E proaspăt ras, parfumat, loţionat, gătit, ferchezuit şi impecabil pieptănat. Râde cu toţi cei treizeci şi unu de dinţi ai săi (îi lipseşte o măsea de minte) şi se apropie de mine cu mâna întinsă.

— Ce surpriză plăcută, *señor* poliţai! Mă întrebam ce s-o fi ales de dumneavoastră şi de prietenii cu care eraţi.

— În ceea ce mă priveşte, totul e-n regulă, îi răspund strângându-i dreapta, dar îl caut pe colegul meu Bérurier. Şi dumneata, după câte văd, ai scăpat cu bine, nu?

— Datorită revoluţiei, *señor.* Când am aflat că albii au preluat puterea şi au ras baza de pe faţa pământului, m-am întors.

Îşi compune o mină dezolată.

— Dar vai, de o mie de ori vai, ca să aflu de moartea regretatului meu stăpân. Am preluat conducerea domeniului în aşteptarea moştenitorilor lui don Enhespez.

— Foarte bine, îl aprob. Foarte bine, Tassiepa. Pot să-ţi cer un

pahar cu apă rece? Mor de sete, pur şi simplu.

— Tocmai voiam să vă propun, dar cu mult whisky în apă, *señor* poliţai. Cum aţi ajuns până aici? mă chestionează Sanchez, conducându-mă spre *patio.*

— Am făcut autostopul, *amigo.* Nişte *guerillero* au binevoit să mă ia în camionul lor şi m-au lăsat la intersecţia drumului Santa-Maria Kestuféla cu San-Kriégar. Am bătut cale de opt kilometri pe jos, în plin soare.

Îmi tamponez fruntea şi mă prăbuşesc într-un fotoliu.

— Imaginează-ţi că a trecut pe lângă mine un tip la volanul unei maşini mari, cu drapelul francez, continuu eu, în vreme ce el îmi serveşte de băut. I-am făcut semn, dar individul nici nu s-a uitat la mine.

— Locurile nu-s sigure, *señor* poliţai, oamenii n-au încredere.

Cubul de gheaţă răsună vesel lovit de pereţii paharului pe care se pregăteşte să mi-l întindă. Agită băutura cu o mişcare uşoară, ca s-o răcorească bine.

— Compatriotul ăsta venea aici, bineînţeles, drumul nu duce mai departe.

Mă uit fix la Tassiepa Sanchez. Încerc să pricep. Figura lui efeminată e aproape angelică.

— N-am văzut pe nimeni, afirmă majordomul. O fi luat-o pe drumul de pământ care trece printre ogoare.

În sinea mea îmi zic: „Dă-i din gură, amice. Încerci să-mi arunci cu praf în ochi, dar m-am prins care ţi-e jocul. După ce stăpânul a mierlit-o, ţi-au crescut colţii şi ai vrut să pui mâna pe domeniu. L-ai luat pe taica Pinuche drept un trimis oficial al Ambasadei Franţei, venit să reglementeze succesiunea patronului tău, şi ai hotărât să nu te dai bătut”.

Pe parcursul raţionamentului meu, am comis o eroare, pisicuţelor. Nu-i vorba de praf în ochi, ci de whisky în ochi, aruncat de Tassiepa cu un gest precis, neaşteptat, pe când se prefăcea că-mi întinde paharul. Alcoolul mă loveşte drept în faţă. Mă orbeşte, mă arde. Îmi frec violent lampioanele.

— Nenorocitule! urlu eu.

Să-mi revină puţin vederea şi o să aibă nevoie de izmene de beton armat dacă vrea să nu încaseze o salvă de gloanţe în burtă! Ah, ticălosul!

Numai că, atunci când ţi-a intrat scotch în ochi, pentru o bună bucată de vreme eşti cu gândul mai mult la un baston alb decât

la revolver.

Mă simt mizerabil. Durerile încă nu m-au lăsat când două braţe energice mă înşfacă pe la spate şi mă ţintuiesc de speteaza fotoliului. O priză dată naibii, băieţi! Ştiu judo, karate, karabéru şi alte metode de apărare sau de atac, dar niciodată până acum n-am auzit de aşa ceva. Paralizie pe toată linia. Mă simt solidificat, cumetrelor! Nici chip să mai mişc. Ar trebui să vă fac un desen ca să vă explic în ce constă şiretlicul, dar desenează dacă poţi în poziţia mea nefericită! Atacatorul şi-a petrecut braţul drept pe sub subsuoara mea dreaptă, mă urmăriţi? După care, cu mâna dreaptă, mi-a înşfăcat braţul stâng, în vreme ce braţul lui stâng mă apăsa greu pe ceafă, obligându-mă să mă aplec înainte. Răspundeţi-mi sincer, vă prindeţi de figură? Nu! Din partea voastră nici nu mă miră. O partidă de loto v-ar provoca meningită.

Împuţitul de Tassiepa Sanchez profită de imobilizarea mea (imobilizare nu înseamnă război) ca să mă plesnească peste faţă cu lovituri stângace, scoţând ţipete isterice. Şi dă, şi dă. Nasul mi se borcăneză, pometele mi se umflă. Gura se deformează. Înţeleg acum de ce sunt denumiţi tipii ăştia descreieraţi. Nenorocire, dacă aş avea libertatea de mişcare, ce mi-ar mai dansa derbedeii ăştia! Numai că n-o am. Dar ce spun eu? Sigur că o am. Strânsoarea cedează. Sanchez nu mă mai loveşte. Mă simt eliberat. Vederea îmi revine. Încă puţin tulbure, dar suficient ca să-mi permită să-l fizionomizez pe majordom. A rămas cu un pumn ridicat în sus. Ai zice că are de gând să intoneze „Internaţionala”. Încep să văd din ce în ce mai limpede. Nu mai sunt orb. Mi-am revenit.

Sanchez îşi lasă braţul în jos, bate în retragere. Atunci, reacţionez eu. Cu Colt-urile în mână, îl iau la ochi.

— Nu mişca, fiule, că avem ceva de vorbit! îi spun.

Se opreşte locului. Îmi rotesc rapid periscopul spre spate şi ce zăresc? Frumoasa mea Ibernacion, sălbatic înfiptă la intrarea în *patio.* Apoi, chiar lângă speteaza scaunului meu, un individ cu faţa în jos, şi el înfipt, dar într-un cuţit magistral aruncat de camarada mea. Ah, ce frumos, şi eu, care voiam s-o deghizez în femeie de serviciu! Ce prostie aş fi făcut!

Înjunghiatul încă tresare, dar sunt ultimele zvâcnituri de viaţă. În curând îşi va da duhul definitiv. Cincisprezece centimetri de oţel în orologiu nu iartă.

— Încă o dată, mulţumesc, Ibernacion, îi spun. Întotdeauna îţi faci nişte intrări remarcabile.

Mă consacru lui Tassiepa Sanchez.

— Apropie-te, micuţule!

Îmi dă ascultare. Briantina i se prelinge împreună cu sudoarea. E pierit şi genunchii lui tind să formeze un „X” perfect.

— Aşază-te, băiete!

Cu ţeava Colt-ului, îl împing pe scaun. Scaunul, sub acest impuls, se balansează o clipă cu încărcătura lui de carne înspăimântată.

— Unde-s domnul şi maşina roz, Sanchez?

— În şopronul mare, clănţăne el din dinţi.

— În viaţă?

— Oh, da, da, tocmai îl luasem la întrebări.

Îi întind un pistol lui Ibernacion.

— Vrei să te duci şi să-l eliberezi pe Pinaud, inimioaro, nu-i un ordin, să ştii.

— Normal, consimte ea.

Înainte de a se îndepărta, îşi recuperează jungherul şi-i şterge lama însângerată de hainele victimei. Calmul ei îmi dă frisoane pe şira spinării. Îmi spun că nu-i de glumă cu fata asta. În ziua în care bărbatul ei s-ar apuca de prostii, ar trebui să-şi reînnoiască asigurarea de viaţă.

Iat-o plecată.

Mă întorc spre Sanchez. Doar provizoriu, pentru că un nu ştiu ce bizar îmi atrage atenţia. Înjunghiatul. Deşi zace cu faţa la pământ, am impresia că-l cunosc. Cu pistolul ţintit mereu asupra majordomului, mă apropii de cadavru şi-l răstorn cu vârful piciorului. Ce ziceţi, băieţi? E chiar Sin Jer Min En Lai în persoană, tehnicianul-şef al bazei. După cum se vede, viaţa e plină de imprevizibil, nu? Iar cărţile mele şi mai şi!

CAPITOLUL XV

MICUŢUL (FOARTE MICUŢUL) CAP AL LUI BÉRU

— Îţi aduci aminte ce mi-ai făcut, Sanchez? Mi-ai dat una în nas, uite aşa.

Raţia mea dreaptă de cartilaje îi zdrobeşte trompa. L-a umplut borşul şi a început să geamă. Dar, imperturbabil, continui:

— Pe urmă, mi-ai tras câţiva pumni în faţă, vezi, aici şi aici.

Scumpetea a şi început să semene cu Michel Simon, căruia i-ar fi stat mai bine în suc concentrat de tomate.

Termin cu preparatul şniţelelor ca să-mi defulez vigoarea, să-mi spăl ranchiuna şi să-l condiţionez pe Sanchez cum se cuvine. Când ajunge lat, gemând zdrobit, îl împung cu archebuza în coaste.

— Cred că o să-ţi plasez un drajeu pe-aici şi pe urmă încă unul în buric, ca să-ţi ventilez puţin maţele.

— Nu, nu, îndurare! articulează el în spanioleşte.

Întoarcerea şovăitoare a lui Pinuche, care şchiopătează, ne suspendă colocviul.

— Ce ticălos, rosteşte Ramolitul, plin de vânătăi. Se pregăteau să mă facă bucăţele, el şi prietenul lui chinez, când tocmai ai sosit tu. Voiau să ştie de ce am venit şi cine m-a trimis. Le-am spus că...

Îl calmez pe Dezmembrat.

— Lasă, toate astea o să mi le scrii. Am ceva de vorbit cu individul. Între timp, du-te în camera principală şi uită-te pe dulapul cel mare, dacă mai este acolo aparatul meu receptor.

Dezintegratul îmi dă ascultare.

— Deci aşa, Sanchez, erai în cârdăşie cu chinezii?

Ţeava pistolului, potrivită în urechea lui, îl îndeamnă la confidenţe. Pentru a-l decide definitiv, îi declar:

— Dacă nu-mi spui adevărul, tot adevărul şi numai adevărul, apăs pe trăgaci şi imediat capeţi legătura cu lumea cealaltă. Aşa că dă-i drumul, frumosule, şi să nu pierzi nimic din vedere, altfel ai intrat la apă.

Când ştii să vorbeşti cu oamenii, până la urmă obţii întotdeauna adevărul, materie brută care necesită o îndelungă rafinare mai înainte ca ea să-şi afle o nouă strălucire. Adevărul trebuie să fie extras, decantat, polizat.

Tassiepa Sanchez îl dă la iveală pe al lui aşa cum un mediu povesteşte despre sporovăielile străbunicii tale cu arhanghelul Truquemuche.

A fost contactat de Sin Jer Min En Lai când s-a construit baza. Mai înainte de a servi ca informator, ardea gazul la un magnat din regiune. Când am ajuns noi la San-Kriégar, s-a grăbit să-l pună în temă pe tehnicianul-şef asupra obiectului misiunii noastre. Astfel, Sin Jer Min En Lai a fost ţinut minuţios la curent cu mişcările noastre şi a ştiut perfect cine era acel pseudo-Krackzek şi ce avea de gând să învârtească în tabăra lui.

— Şi atunci, îl întrerup, dacă ştia, de ce nu l-a neutralizat imediat pe Bérurier?

— Pentru că sosirea inspectorului dumneavoastră servea planurilor lui, *señor.*

— Care erau ele?

— Sin Jer Min En Lai căuta o modalitate de a-şi însuşi rezerva de sulfocrading pentru a o vinde americanilor, care-i propuseseră un preţ gras şi-i promiteau un paşaport norvegian.

— Un maoist se lasă cumpărat! mă indignez fără voia mea.

— În realitate, omul ăsta nu era comunist, *señor.* A făcut un joc dublu. Nu visa decât să agonisească avere.

— Înţeleg. Îi convenea că veniserăm să-i distrugem porcăria aia, nu?

— Providenţa vă trimisese.

— Şi sulfocradingul?

— L-a pus la loc sigur, *señor.* Ce-a destupat colaboratorul dumneavoastră nu erau decât nişte flacoane cu eter.

Revelaţii de genul ăsta îţi trezesc cheful să-ţi ceri pensionarea anticipată. Şi noi, care aveam măcar satisfacţia misiunii împlinite. Uite că aflăm acum cât am fost de idioţi, de la un capăt la altul, şi că, în loc să neutralizăm baza, i-am servit supa unui netrebnic.

— Indianul *Ifoti* era intermediarul care ţinea legătura cu complicele tău, transmiţându-i toate mişcările mele?

— Da, *señor,* se smiorcăie Sanchez.

— Şi dacă l-au lichidat pe bietul don Enhespez, au făcut-o ca

să-ţi elibereze ţie domeniul, nu-i aşa, ticălosule? Ăsta a fost preţul complicităţii tale?

Tassiepa îşi vede moartea cu ochii.

— Mai voia să-şi asigure în plus un loc unde să se retragă în caz de nenorocire. Ceea ce s-a şi produs, pentru că revoluţia de vară a izbucnit exact în acel moment.

— Bine jucat. Ştii locul unde se găseşte rezerva de sulfocrading?

— E în camera chinezului, *señor.* O valijoară din răchită, foarte grea, pentru că interiorul e din pământ refractar.

L-aş fi strâns în braţe dacă n-ar fi fost un pederast şiroind de sânge şi un personaj infect. Îmi ziceam: înfrângere! Da' de unde! Victorie totală, rafinată! Oh, ce mutră o să facă Bătrânul când am să-i depun pe birou preţioasa materie spunându-i: „Am făcut mai bine decât s-o distrugem, domnule director, v-am adus-o aici".

— Asta căutai? mă întreabă inefabilul Pinuche venind *with* aparatul meu.

— Da, Pinaud! Hacienda asta e un corn al abundenţei[43]. Găseşti aici de toate, inclusiv ceea ce nu cauţi.

•

Din nou prospeţimea acră a pădurii. Pădurea cu păsările ei guralive, miresmele ameţitoare şi misterul.

Ibernacion merge înaintea mea. Mai privilegiat decât fanii lui Henric al VI-lea, mă iau după funduleţul ei care ondulează sub fustă. Superb punct de atracţie, mieluşeilor!

Suntem numai noi doi, pentru că pe Pinuche l-am expediat repede şi degrabă la Graduronz ca să pună la loc sigur sulfocradingul, într-un seif al Ambasadei. Mă vedeaţi plecând în căutarea lui Béru, prin silva ecuatorială, cu această preţioasă încărcătură?

— Cred că nu suntem prea departe de regiunea indienilor *livaro,* mă anunţă ghidul meu.

Scot aparatul receptor din rucsac, îl branşez şi ciulesc urechea.

La început, ţiuie ca un radio după închiderea emisiei. Lovesc uşor în membrana lui, zgâlţâi compuctorul cu afişare variabilă, gâdil delabratorul poros şi, în fine, încep să se audă nişte sunete care purced din observatorul de lovituri lubrice. Răsună un glas

[43] Ce spirit! Dumnezeule, ce spirit! (San-Antonio).

gutural, neavând nimic în comun – oh, absolut nimic – cu organul vocal bérurian.

— Parcă ar fi un *livaro*? îi spun lui Ibernacion, fiindcă am urechea fină, mai ceva ca briza marină şi blândeţea angevină.

Fata dă din cap afirmativ, făcându-mi semn să tac.

— Înţelegi ceva? nu mă pot împiedica s-o întreb.

Dă din cap din nou (fiindcă aşa-i place ei) şi începe să-mi traducă, pe măsură ce cuvintele se aud (cum nu se poate mai eficace).

— Capul albului nu-i încă destul de micşorat. Trebuie să mai adăugăm nişte *heurgschpreugh* în fiertură.

Închid. N-am nevoie să ascult mai mult. Adio, speranţe! Adio, Béru, viţel, bou, porc! Ibernacion mă apucă de braţ.

— Antonio, *querido,* te doare sufletul, nu-i aşa?

— Era cel mai bun prieten al meu, îi răspund înăbuşindu-mi hohotele care-mi umflă pieptul.

— Hai, vino, să plecăm de aici, totul e inutil acum! La ce bun să-ţi rişti viaţa dacă nu mai poţi face nimic pentru el?

— Pentru el nu mai pot face nimic, pentru noi, însă, da. Crezi că am să-i las pe monştrii ăia să-i micşoreze capul prietenului meu ca să facă din el un obiect de expoziţie?

Ca o fată supusă ce e, Ibernacion nu obiectează şi se pregăteşte s-o ia înainte.

— Indienii *livaro* se află pe o rază de mai puţin de doi kilometri, îi spun eu. Să ne punem măştile, să ne pregătim grenadele fumigene şi s-o luăm la drum.

Fiindcă mi-am pregătit expediţia, prietenarilor! Ştiind că indienii au un cult pentru animale (dovada o trăisem), am făcut rost de măşti din cauciuc reprezentând o căprioară pentru Ibernacion şi o maimuţă pentru mine. Mai aveam şi pentru Pinuche una care reproducea capul unui ogar miţos, dar a rămas disponibilă, dată fiind absenţa Ramolitului, astfel încât sunt gata să vă examinez propunerile de cumpărare pe care mi le veţi adresa.

Ne mascăm. Îmi trec după curea câteva grenade lacrimogene şi înainte, marş!

•

Noua tabără a indienilor e situată în delta unui fluviu. Trecem peste braţul cel mai îngust folosind un pod de muson, astfel numit pentru că e necesar în timpul sezonului ploios. Înaintăm

prudent. Deodată, o santinelă *livaro* ne vede înainte de a o zări noi, fiind ascunsă în scorbura unui arbore de *palavas lefalo.* Indianul înspăimântat îşi lasă arcul şi se aruncă la pământ, strigând:

— *Heugh*! *Sfinteugh-Milăugh*!

Constat că şiretlicul meu dă roade şi-mi văd de drum.

Vatra satului, ca de obicei, cu casele ridicate în pripă (nu degeaba au fost denumiţi indienii *livaro* „castori care se iau numai după capul lor"). O construcţie centrală ocupă mijlocul cătunului, fiindcă e centrală, şi ceva atroce, oribil, înspăimântător, de o nemăsurată cruzime, insuportabil, hidos, halucinant (pe ăsta era să-l uit) îmi agresează privirea, mi-o profanează, mi-o răneşte. Ceva care atârnă, se leagănă şi se roteşte în adierea care bate dinspre fluviu. Aţi şi ghicit ce-i, ar fi zis Béru. Da, concetăţenii mei, e vorba de capul bravului A.-B.B.

A şi ajuns de mărimea unui pumn şi nu peste multă vreme o să fie de mărimea unui ochi.

Nenorocire! Blestem! Calitatea mea de bărbat se clatină. Îmi vine rău de la stomac. Să vărs, e puţin zis!

Béru, căpşorul tău, Béru...

— Ce tot vorbeşti acolo, Paulo, un om-maimuţă? tună o voce căreia realitatea mă împiedică să-i acord până şi cel mai mic credit.

— Măi să fie! reia aceeaşi voce. Pariez că-i San-A., care a venit să mă recupereze!

Mă uit. Îmi smulg masca de cauciuc, ca să văd mai bine, să nu-mi scape nimic. Béru vine spre mine cu un pas legănat. Un Béru mai enorm ca niciodată. Hainele i-au plesnit la toate cusăturile, atât de voluminos a devenit în câteva zile. Cămaşa i-a ajuns un bolerou. Pantalonii au devenit cine ştie ce. O bucată de popou e pe dinafară, burta i-a ieşit pe deasupra ultimului nasture al prohabului şi are o jumătate de duzină de bărbii planturoase!

Se apropie şi mă cuprinde în braţe.

— Ah, San-A., dragă, ştiam eu că ai să te întorci. Era şi timpul, că prea am început să iau proporţii cu haleala lor de pe aici. Numai fainã de maniac, băiete, şi carne de mistreţ grasă. Mi-am recăpătat rotunjimile în viteză. Uită-te şi tu niţel! Organismul meu nu aştepta decât unda verde pentru a-şi recăpăta forma.

— Trăieşti? mă bâlbâi eu.

Asta-mi aminteşte de strălucitii naratori care îţi povestesc aşa de bine un moment dramatic din viaţa lor, că până la urmă ajungi să-i întrebi dacă au scăpat cu viaţă.

— Mort, eu? Grasul se fâţâie prin faţa mea. Nu te-ai uitat la mine?

— Ba da, mă uit, Béru. Nu-mi mai iau ochii. Te admir. Te aprob. Ce frumos eşti căptuşit cu slănină! Iată-te în sfârşit la dimensiunile tale, amice. Strălucitor, concret, cu pielea întinsă.

Béru e bucuros nevoie mare.

— Şi atunci, asta ce-i? fac eu arătându-i capul.

— Asta? O machetă din piele de maimuţă. Indienii nu mai micşorează capete de multicel. Au pierdut secretul, dar nu se sinchisesc şi-şi continuă negoţul fabricând capete false, dar care seamănă leit. Tipul care se ocupă cu vânzările le-a făcut o comandă serioasă pentru al meu. Aşa s-ar părea. O firmă din Europa care e sedusă şi ar vrea o parte. E măgulitor, nu? Noutatea e proaspătă, nu-i aşa, Paulo? adaugă el adresându-se bătrânei căpetenii cu clonţ de pasăre răpitoare: cel care nu poate suferi tutunul.

— *Daheugh*! aprobă omul-cu-pipă.

— Să ştii că-i băiat bun Paulo ăsta, reia Grasu. Dacă ţi-aş zice că indienii nu-i decapitează pe albii luaţi prizonieri, deşi aşa lasă să se creadă? Îi adună în nişte rezervaţii de-ale lor, din inima pădurii. Duminica, rudele celor din jur îşi aduc aici copiii ca să le arate cum e treaba cu albii, cât sunt de civilizaţi, de idioţi, de îngâmfaţi, de lăudăroşi, de cu capul în nori!

Grasul meu mă ia de mână.

— E grozav de educativizant să călătoreşti. Poţi să verifici că oamenii sunt peste tot la fel: în ţările latine, în ţările angro paxone, la pieile galbene, roşii sau negre. La fel, băiete! O adevărată epidemie de gândaci. Nu le stă mintea decât la bani, la lăudăroşenii şi la cum să-şi tragă pe sfoară prietenii.

Hai, vino la mine, în coliba mea, să te prezint femeii mele, o nesăţioasă cu jamboanele cam grase, care face amor pe rupte, dar eu o educ cu ce-i mai esenţial în practicile noastre amoroase. Are un nume aşa de complicat, că am botezat-o Germaine. O să mă doară inima s-o părăsesc, dar ce să fac, nu pot s-o iau după mine la Paris. Berthe a mea n-ar înţelege, ea, care n-a scos nasul niciodată din vizuina ei.

ŞI ACUM

CON...

— Dacă Excelenţa Sa şi domnii doresc să aştepte puţin, glăsuieşte un secretar bărbos, lustruind o pereche de pistoale cu crosa din fildeş, preşedinta Bertaga e în conferinţă!

Domnul ambasador, Béru, Pinuche şi servitorul dumneavoastră se aşază pe o banchetă lungă, capitonată cu pluş roşu, aflată vizavi de un portret în picioare al preşedintei, zugrăvit la repezeală de Bernardo Aparador[44], cel mai mare pictor în viaţă din Rondubraz.

Béru, informat asupra situaţiei, e fascinat de pânză.

— Ea e! Nu încape nicio îndoială. Uite privirea ei catifelată, surâsul ingenuu, talia bine legată, bărbiile ei frumoase, rozalii, se smiorcăie Béru. Berthy a mea, preşedintă a republicii!

— Rondubraziene, rectifică Pinaud, puţin invidios.

— Ei şi! se indignează matahala. Fă-te şi tu dacă poţi!

Fragmente ale unei altercaţii violente ne ajung la urechi. Voci de femei, virulente, la paroxismul nervilor. Una are inflexiuni spaniole, dar amândouă se exprimă practic în franceză.

— *Vaca*!

— Infecto!

— *Cerda*!

— Tradu, că nu înţeleg!

— Scroafo!

— Mai zi o dată, pocitanie!

Palme, pocnituri, îmbrânceli. Uşile se deschid. Apare un bărbos înnebunit.

— *Pronto*! *Pronto*! Întăriri! strigă el (dar numai în spaniolă).

Dăm fuga în camera vecină, care-i sala de audienţe. Deschidem gura mare şi dăm drumul la un cvadruplu „Ooooooô!” (Dintre care, ultimul „o”, cum vedeţi, comportă chiar un accent circumflex.) Cele două Berthe s-au luat la cafteală. Fuste ridicate, bluze sfâşiate, se bat ca nişte

[44] Printr-o curioasă coincidenţă, cuvântul *aparador* înseamnă bufet. Notă pentru viitorul traducător. (n.a.).

precupeţe, continuând să-şi arunce invective.

Când vorbesc de cele două Berthe, anticipez. De fapt, e o Berthe şi o Bertaga! Perechea de sosii, fraţilor! Surori gemene, da. Şi totuşi, o recunoaştem pe a noastră. Mai întâi, fiindcă vorbeşte mai bine franţuzeşte decât cealaltă, şi pe urmă, fiindcă are balcoane mai mari şi o voce mai puternică, mai tare, care-i permite să-i taie vorba celeilalte.

— Păi cum de nu? strigă Berthe Bérurier. Eu suport închisoarea, eu sunt gata să fiu împuşcată, eu eliberez Rondubrazul şi acum vine cucoana cu o falcă-n cer şi una-n pământ, cum că i-am uzurpat numele şi preşedinţia. E vina mea, ia zi, pocitanie, dacă serviciile secrete m-au ridicat din braţele amantului meu ca să mă aducă aici? E vina mea că nimeni n-a vrut să mă asculte când le spuneam cine sunt, nici foştii guvernanţi şi nici revoluţionarii? Primii ziceau: cu atât mai rău, ai să plăteşti pentru cealaltă, noi avem nevoie de o victimă; iar ăilalţi mă implorau: avem nevoie de o Ioana d'Arc, fă în aşa fel de parcă ai fi dumneata! Unde-mi erai în timpul ăsta, târâtură? Ascunsă într-un locşor liniştit să-ţi bronzezi celulita. Ei bine, acum poţi să-ţi iei valea. Şi nu mai urla, că ordon să fii împuşcată!

— Berthe!

Vocea frântă a Grasului întrerupe diatriba.

— Berthe, suspină el, deci mă părăseşti pentru un nenorocit de fotoliu de preşedintă a republicii!

Balena îşi lasă prada şi se îndreaptă cu botul în spume.

— Oh! Tu eşti, Alexandre-Benoît?

Rotofeiul se apropie de consoarta lui.

— Ce s-a întâmplat, fata mea, n-ai să-mi zici acum că totul s-a dus naibii, viaţa aia dulce în apartamentul nostru, vizitele la Alfred, rasolurile de viţel şi partidele de jamboane. Ce să cauţi tu la Rondubraz? Peste câteva luni, o să fie revoluţia din octombrie şi o să ajungi pe drumuri. Ştiu că există un fond de şomaj pentru foştii preşedinţi răsturnaţi, dar...

Învinsă, preşedinta se aruncă de gâtul masculului ei regăsit.

— Nu, bărbate, nu, plânge ea cu sughiţuri, pe voi doi n-am să vă părăsesc niciodată!

Îşi înfruntă rivala cu mâinile în şolduri.

— N-am să las în grija nimănui lansarea primului strigăt al viitoarei revoluţii! afirmă ea.

Se apropie de fereastră, o deschide în lături, în pofida aparatului de aer condiţionat şi, în toropeala pieţei Parlamentului, strigă din toţi plămânii ei robuşti:

— Jos Bertaga!

... CLU...

Pe aeroportul din Graduronz, drapelele flutură în vânt. Avionul Air France e aici, scânteind în lumină.

Prind în palme chipul lui Ibernacion şi-i beau lacrimile.

— Deci te-ai hotărât, draga mea, nu vrei să vii cu mine la Paris. Biletul tău de avion şi viza sunt în buzunarul meu, să ştii.

Tânăra femeie scutură din cap.

— Nu, *querido, querido.* Sunt o femeie de pădure, nu o femeie de serviciu. Încearcă să nu mă uiţi prea repede, Antonio. Eu am să păstrez pentru totdeauna amintirea ta, *frances* al meu. Pentru totdeauna.

... ZIE...

Glasul delicat al stewardesei gângureşte în microfon:

— Peste câteva momente vom ateriza pe Aeroportul Paris-Orly. Sunteţi rugaţi să vă legaţi centurile de siguranţă. Temperatura la sol este de zece centigrade.

Béru se întoarce.

— Zece grade plantigrade. O să regretăm Rondubrazul, nu?

O zgâlţâie pe preşedinta lui, înecată în şampanie, adormită pe umărul lui.

— Hai, graso, că ne lipim!

— Eusebio, lasă-mă să dorm, protestează încetişor Balena.

Béru glumeşte.

— Nu ştiu la cine visa, dar mi-a zis Eusebio, zice el încântat.

Marie-Marie, aşezată lângă mine, mă trage de mânecă.

— Vezi că mama-mare avea dreptate când zicea că nu-i pe lume altul mai cumsecade, mai tâmpit şi mai încornorat decât unchiul Béru?

O trag de o codiţă.

— Hai, fii copil bun, Marie-Marie! Nu poţi ajunge o fată cum trebuie fără să dovedeşti multă bunătate.

Se uită la mine luminată de un elan de tandreţe.

— Zâmbeşti trist, Antoine. Din cauza lui Ibernacion?

— Nu ştiu, dragă.

Mă parafrazează:

— Nu poţi rămâne un om cum trebuie fără să deţii multă sinceritate. Recunoaşte că eşti mâhnit din cauza ei.

— Recunosc.

Fetiţa cade pe gânduri, muşcând din vârful unei codiţe, în vreme ce avionul îşi căuta pista.

— Ţi-e frică? o întreb.

— Să zbor cu avionul? Eşti nebun, Antoine!

— Atunci, de ce?

— De tine, face ea. Ai inima zburdalnică, Antoine. Mâine sau poimâine o s-o uiţi. Asta mă sperie.

— Ce spui?

— Pentru că, vezi tu, aş vrea într-o zi să mă mărit cu tine.

Îmi aruncă o nouă privire inchizitoare.

— Peste zece ani o să arăţi încă foarte convenabil, Antoine. Problema e: o să fii în stare să mă aştepţi?

SFÂRŞIT

CON CON CLU ZIE ZIE

Câteva săptămâni *after* cele ce v-am povestit, suntem pe cale să facem plinul într-o benzinărie al cărei pompagiu se numără printre cunoştinţele noastre, ale mele şi ale lui Béru.

Matahala scoate un sughiţ ca strigătul unui curcan comoţionat de o curcăniţă cu ocazia sărbătorilor Crăciunului.

— Culmea, ai văzut asta? articulează el arătându-mi parbrizul din spate al unei maşini staţionate pe o pistă învecinată.

„Asta” e o chestioară nostimă, suspendată în spatele vehiculului despre care-i vorba şi destinată să distreze maşinile care vin din urmă. „Asta” reprezintă tărtăcuţa lui Béru. Mare cât un ou. Roşie, haioasă, porcină.

— Moaca mea, behăie Béru. Bustul meu. Ce mititel e, băiete, uită-te niţeluş!

Mă apropii ca să admir opera de artă. Da, e într-adevăr capul bérurian, aşa cum l-au reprodus abilii indieni *livaro.*

Valsează în capătul unui elastic şi pe gulerul tare i se pot citi, în caractere grase (bineînţeles), aceste cuvinte care-l zeifică o dată pentru totdeauna: *Vi-l oferă Olida.*

SFÂRŞIT FINAL

virtual-project.eu